

310355

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 9. } ఔన్న పట్టణము 1922వ సం॥ నెవ్వెంబరు నెల 18వ తేది సోమవారము } No. 142
సంపుటము ౯ } దుండుభి నా మ కం వ త్స ర ము, భాద్రపదమాస బహుళ ద్వాదశి ౧౨. } సంచిక ౧౪౨

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండకు ఫున మయిన మందు

చక్కని డబ్బీ తో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమందుగాదు. నక్కలుమందులవలన మోసముగలుగను. పంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను వెలసినవి.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక. నెం. 7 తంబు శెట్టిపీ థి, మదరాసు.

చదివినాడు! మీరు కొనియున్నారా? యోగ్యతాపత్రములు !

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సుప్రసిద్ధ ఔషధముల నేల కొనలేదు?

1. శాంతిమూలము శాంతిమూలమును నుండును. దానిని శాంతిమూలము అనియు పిలువెను. మున్నెది
2. విశ్వాక్ష కవిరాజ్, విష్ణుచక్ర వైద్యశాల, 9-41 బాల్లబజారుపేటి రంగునూ, బాల్సా
శాంతిమూలము కల్పానిమూలము బహుళము గలది. పరిమళం బాగుండును. పూర్తిగా శాంతిమూలము.
3. 2.00 మూలముల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 / ముదలు 5 పిండాలువరకు గూర్చి 1-4-0
బాలసంభోదయ (బిడ్డలసాటికి సులభము)
ఇది బిడ్డలకు పనమూలములచే కాస్తాక్రమముగా తయారుచేయబడిన రసాయనము (ట్రానిక్) 5 సెలల బిడ్డ మొదలు 15 సం॥రము వయస్సువరకు ఉపయోగించు తగినది. లోతే చక్కరలతో తినుకొనిన చాలును. చక్కరల నకల వ్యాధులను పోగొట్టి మంచి రక్తమునిచ్చి శరీరము శక్తియుగను. బలహీనము కడుపునొప్పి యుండదు. నకు మంచికాంతి నిచ్చును. బుడ్డి 1 కి ధర రూ 0-12-0
శివకాంత తయిలము
(భేది మందు)
బిడ్డలు, పెద్దలు కొన్ని చుక్కలు మాత్రము కాఫీ లో లేక చక్కరలతో తినుకొనిన చాలును. చక్కరల శక్తియుగను. బలహీనము కడుపునొప్పి యుండదు. బుడ్డి 1 కి ధర రూ 0-12-0
* యోగ్యతాపత్రము:—ఈ శాంతిమూలము శాంతిమూలము వాడుకలోనున్నచో మద్రాసు, నెం 881 కంటే కట్టిపీ థిలో మాత్రం తిని తినియున్నాడు. తప్పక ఎల్లద (పోతానా) తినిన కొరతము. డి. పి. ఆర్థులు మద్రాసు బ్రాంచిమండి తినినచో
సాల్వేజు సందేహించుట కుండును (శ్రీ) శాంతిమూలము వైద్యశాల సమాఖ్య (1)

నవరము బంగారము చే

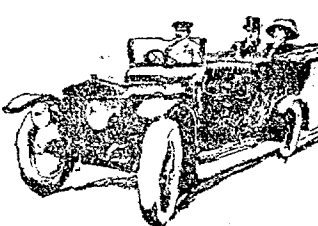
తయారుచేయబడిన

పద్మానీ, క్లావ్ డైమన్, యెస్ చంద్ర, సాదా బొలామణి, మోహన్, వంకర, పార్థి, బొంబాయి, శకుంతల, రాజావతి, నర్సాయిని మంగళూరు మొదలగు రకముల గాజులు అన్ని వైజుల లోను స్థానంలో సిద్ధముగానున్నవి. ఇష్టములేనివో తినుకొని వైకము వాపనీయబడును.
ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, (1842) గురుస్వామి శెట్టి
నగల వర్తకులు సైబాబజారుద్దు, మదరాసు.

ముఖ్యగవనింపు (2942)

యోగ్యతాపత్రములు
(2) కాశీపట్టణమునందు, దుర్గా మెడికల్ హాపువారి. మలేమాన్ ఉప్పు ఉపయోగించుచుంటిని. మంచి అకలిని కలిగించెను. సకాలమునకు ప్రవర్తించుచును.
సేపాల్ } రాజానరేంద్ర
14.5-22 } నన్ జంగ్ ఆఫ్ సేపాల్

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు కట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవరుగా తయారై సర్టిఫికేట్లు గవర్నమెంటు లైసెన్సు పొందగలరు. బస దొరకును. (11)

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.
Post Box No. 1004, Kilpauk Madras.

త్వరపడు. వెల సులభము. ఫల మధికము.

శ్రీ ఆంజనేయ వైద్యశాలవారి సుప్రసిద్ధ ఔషధములు
శ్రీ జిల్లాబోర్డువారి బహుమానము పొందుచున్నది

129 రకముల ఔషధములున్నవి

(91) బోధకాలు సంహరిం:—ఎంతకాలమునుండియున్న శిశువర్గమునైనను మారముగోజులలో గుణము కనబరచి. శాంతిమూలము, నీరు పారించుటయొక్కాక పరిసర పాదములు సహా స్వస్థంలే కనులుములవలె ప్రకాశించును.
15 రో. రూ 4-8-0 వారమునకు రూ 2-8-0.

(40) నిఖిల వ్యాధిమ క్షేప కంఠీరకము. చిట్టపీరంగి, పల్లిక, బగ్గెలోనగు సవాయిలున్న, కీళ్లనొప్పులు, నల్లని పొడలు, మూలవ్యాధి, పొండుపు, సహమేహములు, మేహములు, మేహప్రణములు, కుక్కపిత్తము మొదలు అన్ని వ్యాధులను వారము రోజులలో నివారణకై బలము, శరీర కాంతి, రక్తవృద్ధి, విర్యవృద్ధిని కలిగించును. ఇచ్చాపత్త్యం.
నెల రో. రూ 6-0-0, 15 రో. రూ 3-4-0.

(90) సర్వవిధ శిశుగోలంబినిలేహము. తీర్చించిన పత్తి, తేలుపు, ఎరుపు, నలుపు లోనగు యేరంగు శిశువైనను, మూత్రము స్వల్పముగాని, బోట్టుబొట్టుగాని పడుట, యీ గుణములన్నియు తగ్గి రక్తపుష్టి చేసును. 3 పూటలలో గుణము కనిపించును. ఇచ్చాపత్త్యం.
డబ్బీ రూ 1-4-0

(48) మహాప్రవాహిరసము (అను అష్టాదశ తత్వభోగసంహరిం) నెల రో. 5-0-0. 15 రో. 2-12-0. సహమేహము, పొడలు, చుచ్చులు, కాళ్లు, చేతి వేళ్లు, పెదవులు, ముక్కు, కన్నెముక లావై ఎర్రబారి సహా తిమ్మెరలుగా నుండుట, మోహనీరు, అంకిత్రణములు వర్షరాటుకు పరమాధము.
నెల రో. రూ 4-0-0, 15 రో. రూ 4-0-0 కఫములు, క్యాసకాసులు, దగ్గు, మగ్గు, జిబ్బునము, మొ॥ శ్లేష్మవ్యాధులకు బ్రహ్మస్త్రము, 3 పూటలలోకఫమును హరించి సెలరోజులలో పూర్తి నివారణ నిచ్చును.
గోపాలపురం, కొత్తపేటపొట్టు. }
(సోదావరిజిల్లా) } **కె. వి. ఆచారి,**
ఆయుర్వేద యూనాని డాక్టరు. **K. V. Achari**
Ayurveda unani Doctor.

అపూర్వ రాజకీయ గ్రంథములు

- 1. పుష్పాంజలి (భావగీతిములు) 1 8 0
- 2. పిలకుముహూర్తముని సంపూర్ణ ఊపన్యాసములు } 2 4 0
- 3. గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణ జీవితము 1 8 0
- 4. ఆంధ్రమాత (రాజకీయనాటకము) 1 0 0
- 5. స్వరాజ్యవత్సావము ,, 1 0 0
- 6. సంస్కారణి ,, 1 0 0
- 7. స్వరాజ్యధ్వజము ,, 0 12 0
- 8. స్వరాజ్యరథము ,, 0 8 0
- 9. గాంధీ మహాశయము ,, 0 8 0
- 10. అలీప్రభుత్వనిర్బంధము ,, 0 10 0
- 11. ఆసియాఖండవిజ్ఞానరహస్యము 0 8 0
- 12. నిరాకరణోద్యమతత్వము(ఆంధ్రమాత) 0 6 0

ఆంధ్రదేశమున ప్రచురింపబడు రాజకీయగ్రంథము లన్నియు మావద్ద కొరకును.
(402) ఉపేంద్రప్రసాదచౌదరియము,
17, నానాటా మొదటివీధి, మదరాసు.

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆయురారోగ్యైక్యవ్యవస్థలకు మార్గదర్శి అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య నారాయణజీ శేషవతి,

(8199) 27, చీనాబజారుకోణం, మదరాసు.

కట్టలా? కత్తులా?

కెందును కట్టలలో చిత్రముగా నిమగ్నబడ కత్తులు.
ప్రతివినము నందలు ఖర్చు. (8785)

ఒకటి తెప్పించి చూచిన దానినిలక విూకే తెలియ గలదు.

తెల 5-8-0 మొదలు 25-0-0 వరకు గలవు.

ఇంకను తిమ్మన భగవద్ గాని, ఎత్తువధోలది గాని కావలసిన యెడల తయారుచేయించి పంపగలము. పోస్టేజ్ వగైరా చేరు భారతవస్త్రభవనము - బెజవాడ.

చాటుపద్య మణిమంజరి

ద్వితీయభాగము

అశేషదశమి యాంధ్రదేశము చేసి యాంధ్రదేశ మన్ని భాగముల మండియు రప్పిములవంటి చాటుధారలను సుసానించి జేటూరి ప్రభాకర శాస్త్రిగారు దీనిని వెలయించినారు. ప్రథమ భాగమున తీసి యాంధ్రవిమలామల గలిగి యిది యెట్లు తిమ్మనా మన్నది. తెల 1-8-0. గ్లహ చేయు ప్రతి 1-10-0

మూ న్నాళ్ల ముచ్చట

కృత్యవగు చిన్న పద్యప్రబంధము, ప్రభాకరశాస్త్రి గారు రచించిరి పద్యము లమృతగుళికలవంటివి. కథ యాచాటి యాంధ్రదేశపుది. దీనితో నిండినది. తెల 0-8-0.

ఆగష్టునెల ముగియాలిగా, రెంటికిని అరరు పంపువారికి

మూన్నాళ్ల ముచ్చటను రూ. 0-8-0 కే పంపుదము.

అడ్రెసు:—మణిమంజరి మేనేజరు,

(142) తిరునల్లిక్కణ్ణి, మద్రాసు.

తెలకుప్పనివారిణి (157)

చర్యమునైనందు తెలకుప్పలు వైభూతలక భూషణ 3 దినములలో నయచును. శుద్ధ నవమూలకలకే చేయబడిన ఈ టౌపణము ఋషిశ్లోకునిచే కవివెట్టబడినది. నయముగానివో భరతు రెండేతలు చెల్లించుటకును. మొట్టి 1-8-0. పి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ. 2. ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

HAKIM ABDUL HAJI,
P. O. Kamtaul,
Darbhanga B. & O.

స్వ దేశీ దీ ప ము లు

ఇది కల్పితేని ఇత్తిడిచే హిందూ దేశ కర్మాగారమునందు చేయబడినది.

దీనిలో రెండు క్రొవ్వనత్తులను పెట్టుటకు మొరలుగలవు. ప్యాకింగు వి. పి. ఖర్చులతో సహా 1-8-0 ధర రూ. 10-4-0 లు మాత్రమే.

క్రొవ్వనత్తు మొరలు లేకుండా ఉడువత్తుల నుండు మొర కావల సినవాడు వివరముగా తెలిపిన ఆ ప్రకారము గా తయారు చేసి పంపబడును.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

S. RAMA Aiyer,
P. O. No 238, Calcutta.

THE BENGAL COTTON AND WOOLEN MILLS LTD.,

Wanted agents to sell shares of the above company which commenced business in grand style and guarantee 20 per cent dividend in the first year. For Prospectus and particulars please apply to Roy Dutta and Co.

172, Bow Bazar Street, CALCUTTA

కావలెను

కాడిపుత్తి మునిపాలిటికి చేరిన మధ్యమతంత్ర పాత కాలకు రి. పి. ఎల్.టి. 238-లో తెలిసిన ఒక యంత్రము ప్రభావోపాధ్యాయ పదవికి 1-10-22 తేదీ నుండికావలెను. తీతము తెల 13 రూ 70-2-90 లు చొప్పున యియ్యబడును. యోగ్యతాపత్రంతో సహా దరఖాస్తును 15-9-22 లోపుగా తుదిగున చేసినాలు చేసిన అప్లికేషన్ గారికి పంపుకొనవలెను.

కాడిపుత్తి } ఎం. పి. రంగప్ప
16-8-22 } చేర్చుక

తప్పని గుణములు! కొనును!! పరీక్షించుము!!!

ఆయుర్వేద పంచరత్న ములలో

నొకరత్నము

ఇది చలిజ్వరములకు, చలిలేని జ్వరములకు, విడువని జ్వరములకు, విడిచివచ్చు జ్వరములకు, కఠిన జ్వరములకు, సామాన్య జ్వరములకు, మలేరియాజ్వరములకు, క్రిమికాకాడి జ్వరములకు, విషమజ్వరములకు, సన్న సాతజ్వరములకు, దోష జ్వరములకు ఎండియేలే సర్వవిధజ్వరములకు బరిమాన్యు ఉత్త మోత్తమ యౌషధరాజ్యము, క్యుయివా పంచరత్న సమయమున "మొదలెట" నుంచి పంపిణీదని ఆంగ్లవైద్యులు మెచ్చి యున్నారు. నైమ్యుర సాహాయములేకనే స్త్రీలు, పురుషులు నాడవచ్చును. బాలలకు ఇవ్వవచ్చును. సహా ఆంగ్లవైద్యులు లనే వాడువాడు దీనిని నాడి "ఎట్టి ఆపాయములేని జ్వరపా తౌషధరాజ్యమే" ప్రశంసించియున్నారు. చిరుట అట్టియు, ఇంక నేకవ్యాధుల హరించును. కేటలాకు ఉచితము. అగవము, మళయాళము, కన్నడభాష మాట తెలియును తెలుగు, ఇంగ్లీ షుక వుత్తరములు వ్రాయవలెను.

ఆయుర్వేద రత్న, పండిత

బి. శ్యామసుందరరావు బ్రదర్సు,

ఆయుర్వేదవైద్యులయ్యు, బంబేపురం, ౧౦౭౦ జిల్లా

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

(2118-588) ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీగారడి, యూ దృషిహస్తలాసును, ఇంగ్లీషు ఇండ్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము, ధూతనైద్యము, యాంత్రికములు, ఆమెరికానాటి చీట్లచేత నిహ సులు నిచిత్రవిచిత్రవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, జీవముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైనే గజముయెత్తున గాలిలో నునువ్వుని నిరాధారముగా నిలుపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ పోత్తము తెలుగుభాషలో ఆది శుభవ్రతైన శైలిని వ్రాయబడి యున్నది. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యుద్యుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యిచ్చుచున్నాము. దీనితెల రూ 4-0-0. భర్తలకురూ. 5. అర్. జనార్దనంనాయుడు, ఒంగోలు, గుంటూరుజిల్లా.

స్టేటుకౌన్సిలు 15 వ తేదీనభ

ప్రశ్నోత్తరములు
గోమయల యెగుమతి

సుకవీరసింహుగారు.—భారత రాజనసభలో 15 తేదీని సాయంకాలము 4 గంటలకు గోమయల ఎగుమతిని గురించి ఒక సభ్యుడు ప్రశ్నింపగా సభను చాలించు సభ్యులకులచే చర్చ సరిగాజరుగలేదని తెలియచున్నది. కానిగూర్చి కొంతకాలము వాదము చేయబడుచు?

సర్ ఆజ్ఞాపించు ముద్దెచునగారు: అసభలోగాని యా సభలోగాని ప్రభుత్వ సంఘసభ్యుల ప్రసంగములను గూర్చి తేపుతెదితరల ప్రసంగములను గూర్చి ప్రశ్నించుట సభా ప్రతిష్ఠకు భంగకరము

సింహుగారు:—నేనెవ్వరిని ఆగ్రహించిన గారేదు. కింకిం పగోలేదు. ఆదిషయము మార్చిగా చర్చింపబడలేదని మాత్రమే తెలిపితిని.

ముద్దెచునగారు:—ఇది సంక్య పీకరము.

ఇండియను ఎక్స్ప్రెడిషను కట్టమామోదింపబడుచు

ఇండియను మ్యూజియముల (ట్రస్టీల బోర్డులో కలకత్తా ఆర్గిలాజికలు సూపర్వైజరు గూడ సభ్యుడుగా నుండవలె నను సవరణ ఆమోదింపబడెను.

పోగోహిత కట్టుము చట్టము

ఒక స్పృహశుద్ధి పోగోహితను పిలిచి అతని సహాయ మతో శుభాశుభ కర్మలను జరిపిసభ్యులెప్పు అట్లు జరుపవలెను లకు గాని ఆ పుగోహితు సహాయముతో జరుపవలెనకు గాని దావాచేయుట కధికారము లేదు అని శిష్టానింపవలెను. ఈవిష యమై పుగోహితుల మరాఠీపతుల దావాలు జూరబాయిలో హెచ్చుగుంచున్నది. దీనినామోదింపి బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణేతర వైషమ్యము గూడ తగ్గును. ఇప్పుడని బొంబాయిలో గూడ హెచ్చుగుంచున్నది. ఈ చట్టము బొంబాయిరాష్ట్రము, మధ్య రాష్ట్రములు తేరాచలలో హిందూమూడు వారికి మాత్రమే వర్తించునని ప్రో ఫెసరు కేలుగా ఉపహాదించిరి. రానుభవవా యుడుగారు బలపరచిరి.

దీనినలన బ్రాహ్మణునికి తీవ్రనాధారము తొలగును. ఆం దుల కితరకును ఏర్పాలు చేయవలెంద దీని నామోదింప రాదని రంగస్వామయ్యగారు నడిపిరి.

బ్రాహ్మణసాహోహితులకు అనాదిగా గల హక్కులను తొలగించుటకరము. అందువల్ల విరోధము ప్రబల మగునని కళర్డిగారు నడిపిరి

పనిచేయవలెంద పుగోహితుడు కట్టుమును గోరుట వ్యా యముగాను గాన సభ్యు లంగీకరించినచో ప్రభుత్వముచా రిఫ్టం తరచెట్లని సర్ మళ్ళిగాను నడిపిరి.

బ్రాహ్మణేతరుల కనుకూలముని నింట్టుమును బ్రాహ్మణులకు ప్రోఫెసరు కేలుగా రుపహాదించుట సమంజసమని అడ్డా మలేసెట్టిగా రామోదిచిరి.

దీనిని రాష్ట్రీయసభలలో నుపహాదించదగునని క్యామ బ్లాడుగానడిరి

ముజరాను చూపవలెంద నామ్మను దీని వేయట ఆకమ చుని సర్ రెట్టి మిల్లునగారడిరి. గంగనాడి జాగరుగూడ సంగీకరింపలేదు.

సర్ విమోదముత సుకవీరసింహుగా ర్థామోదిచిరి.

చర్చనిలుపవలె నను సవరణ

చాలవండికి యీ చట్టము సంగతి బాగుగా తెలియను.

గాన ప్రస్తుతము దీనిని నిలుపవలెనని సెనాగా రుపహాదించిరి

తేకరు(బ్రాంబాయి) గారనుకరించిరి సవరణ ఆమోదింపబడెను.

నియోజనవిమంధకలను గూర్చి ఉపసంఘమును నియమిం

చుటకును స్టాండింగ్ కమిటీని నియోజనముకును సభవారంగీ

కరించిరి.

ప్ర క ల న

క్రొత్తక్యాంపు ఫర్మి చరణాల

సామానులు మెత్తెనవి. ధరలు సరసము. వలయువాడు క్యాటలాగు నిమిత్తం వ్రాయించేడి. పి. వీరాసామినాయుడుఅందుకో, నరసారావునేట, గుంటూరుజిల్లా.

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయ విలేఖరి)

బాబు మోతీలాల్ ఘోషాగారి మరణమునకు గాఢనిశానము

నవంబరు 15:- 14వ తేదీ సాయంత్రము అమృత బహుభుక్తికా సంపాదకులైన శ్రీ బాబు మోతీలాల్ ఘోషాగారి మరణమునకు గాఢనిశానమును తెలియచుటకై శ్రీచింతామణి నాటకశాలలో నొక పునరుజ్జ్వలనంబు జరిగెను. ముఖ్య నాయకుల శ్రీయంత న్యాయతి నుబ్బారావు పాతలుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. అధ్యక్షులు అమృతబహుభుక్తికను నైపుణ్యముతో నడిపిన సాదరుల నిర్వహణకేసనకు ప్రశంసాపాపము లను ప్రకటించి మోతీలాల్ గారి మరణమునకు గల్గిన కష్టమును సూచించిరి. ముఖ్యపద్య కవికల్యాణమును మాట్లాడుట అగు బ్రహ్మ శ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం పంతులుగారు తమ సహజంగా భిర్యవాదాత్మక ఘోషాగారి పురకానిర్వహణచాతుర్యమును, జేతన క్రింద అధ్యక్షులను ప్రశంసాపాపములను కొనియాడిరి. అంతకు తెలియని యంకమేతననియు ఏమియును గూర్చి యొక కష్టమును ఫణితిని (నాయక శ్రీ కలవాడనియు అను ప్రదర్శిత కళ్యణము కాని గంభీరత కలవాడనియు) క్షమించిరి. శ్రీ ముఖ్య పద్యకవి పాటి సత్యనారాయణగారు ఘోషాగారి మరణమునకు గల్గిన కష్టమును కలిగినది చెప్పి యాగ్రేంచి తీర్మానమును ఉపసాదించిరి. "అధ్యక్షత్వాలు అమృతబహుభుక్తి కలవాడనియు గంభీరత కలవాడనియు నిర్ణయమును జాతీయవాదము నుద్దరించు ప్రయత్న మోతీలాల్ ఘోషాగారి మరణమునకు రాజమహేంద్రవరపురవాసులమైన మన విషాదమును తెలియచుచు వారి కల్యాణమును మనసానుభూతిని తెలియజేయుటకు తీర్మానంబునైనది"

పాలన వాపకము బోధపాటి వాననింగం, ప. కు రామారావు నాథం బట్టారామారావుగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి. త. వెం. రామారావుగారు తాము స్వయముగా ఘోషాగారి ఎటుంగును నునియు జనున చాల మర్యాదలని యని చెప్పిరి అంతకు కలవడి తీర్మానము సేదగ్రహముగా వామనించెను.

మద్రాసు శాసనసభ

వ్యయనిర్ణయము

రామలింగారెడ్డిగారి తీర్మానము

కనికారము ఫలహారాంశము 2½ గంటలకు కాసన పథ్యము సమాజేమై మునిసిపాలిటీవారు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించిన కట్టు అంగళ్లను ఎత్తివేయు విషయమును ప్రభుత్వము వారు ఆటంకములు కలుగజేయకుండగని వెంకటరమణ ఆయ్యంగారు ఉపసాదించిన తీర్మానమునై చర్యప్రారంభించిరి. మల్లెగారు తీర్మానముపట్ల ప్రకటించిన పానుభూతికి గండనము లభించుచు వెంకటరమణ ఆయ్యంగారు తమ తీర్మానము నుపసాదించుకొనిరి.

వ్యయనిర్ణయ సంఘము

ప్రభుత్వకృతములకు తగ్గింపు విషయమై ఆలోచించి సలహా నిమిత్తుకు ఒక కమిషన్ సంఘమును నియమింపవలయుననియు, ఆంగుమూటిలో చెందుగుతుల పథ్యములు ఆధికారులు గ నుండవలయునని రామలింగారెడ్డిగారి నొక తీర్మానము నుపసాదించిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి చెల్లింపవలసిన మొత్తము ఆధికముగ నున్నదనియు ప్రభుత్వమువారు ఖర్చులపాడే ఆధికము గ నున్న దనియు, పాతలు వెంకటరమణమర్తిలను చెల్లింప గలకున్నాదనియు, ప్రభుత్వమువారు ఖర్చులను తగ్గింపవలసినది చెబుచుండు కలవనిని చెప్పిగాని చెప్పిరి.

2. మనస్సామియగు గారు తీర్మానమును బలపరిచిరి.

ఒక సవరణ

అధ్యక్ష స్థానికసంఘమువారి యాజుని కేయలకు నియమించి వారికి తం సమాధిని నిమిత్తుకు ప్రభుత్వమునాడు ప్రశ్న కొకటి నొకటి నియమింపవలయునని 2½ తీర్మానము

తెట్టిగారు సమాధి నుపసాదించిరి. సవరణను బలపరచుచు స. సేక మొదలి తంగవేలపెట్టిగారు మాట్లాడిరి. కనికారము సమాధికు కృతార్థముగ మాట్లాడిరి.

అనంతమైతొ ఇతిర సభ్యుల సలహాను స్థానిక సంఘమువారు పుచ్చుకొనవచ్చునని సర్ ఛార్లెస్ టాక్సాంటుగారు సవరింపజేసిన తీర్మానమును మరల సవరించిరి.

తీర్మానముగారు వెంకటరమణ ఆయ్యంగారు, తీర్మానమును బలపరచుచు ప్రభుత్వవ్యయములకు తీర్మానము జరిగించి కొంతసేపు జరిగిపెట్టుట 1౫౦ టాక్సాంటుగారు సవరించి విధమున తీర్మానము వామనించుడెను.

బట్లారి కర్నూలుజిల్లాలు - పర్చులవనూళ్లు

చెక్కోకర్నూలు జిల్లాలో ఎర్రకొండభూములు : ల్లచెండభూములపన్నును కనూళ్లు ప్రిలరీ మార్చి మాసములకు ప్రారంభింపవలయునని రంగనాథంమొదలి గారొక తీర్మానముపాదించిరి. సర్ మామిల్లాగారు తీర్మానముపట్ల సాధుభూతి కనవరమను జిల్లాలో సంతకముగ మన్నులనూళ్ల ఇంక ఆలస్యముగ ప్రారంభించుటకు నిలులేదనియు చెక్కోకర్నూలు ప్రిలరీమాసమునందు పన్నులు కనూలు కేయల కలవనియు ప్రశ్న లియ్యబడెనని తెలిపెను. తీర్మానమును సామనించుకొనెడెను.

అప్పటికి సాయంకాలము 4 గంటలకు తే ఉదయము వామనించుడెన విధమున తనికాలం తెట్టిగారి తీర్మానమును చర్య ప్రారంభమయ్యెను. 3౫ మౌలికములు ప్రశ్నకము జేమాకపో ప్రకటించుడెనది చెక్కోకర్నూలు కాలము 4 గంటలకు సరిగెను. 4౪వ అవుగల కేయలను తనికాలము ౫ నకుబాగు నెల 1౪ క తేన : మాజేమనవనియు, అమానము కనుకను గూర్చుకొనియు విలులు అకున ని. వి. కేకరెడి గారు తెలిపెను

కుష్ఠ రోగము

వెంకటరమణ దీప్త వ్యాధి బోధపాటి వాననింగం, ప. కు రామారావు నాథం బట్టారామారావుగారు తీర్మానమును బలపరిచిరి. త. వెం. రామారావుగారు తాము స్వయముగా ఘోషాగారి ఎటుంగును నునియు జనున చాల మర్యాదలని యని చెప్పిరి అంతకు కలవడి తీర్మానము సేదగ్రహముగా వామనించెను.

మేహాక్షుం బనించుటకు గారణము: బాల నిర్వహణచేతను, ముఖ్య శ్రీల సంకమనముకల్గున, మూలమునండి జతరాగ్ని పయికేచి, మిరి మేహము జనించి, ధాతువు చెడి, నరమలబలము తగ్గించి, శుక్రము నీగజేసి, వెలువల ప్రవింప చేయును. నాభినుండి అగ్నిమాంద్రము తట్టి లింగవ్యాధి మంతయు కలమై 21 మేహములలో నేదో కటిగను, ఆ సమయమున తగిన బోషకము నేమింపవచ్చు, చెబునది అధికమై 18 మువ్వములలో నేదో కటిగను, ౪ గుల్మములలో నేదో కటిగను, వారి వారి కేరికస్యభావములబట్టి కలగుచుండును. అంతియేగాక యితరవ్యాధుల ననేకములను కల్పించును—ఆ సయమున బిడ్డలకు గల్పకాలములనే వ్యాధి సంభవించుచున్నది—గనుక మనమును, మన బిడ్డలను, దేహసౌఖ్యమును పోషింపుకొనక నెప్పటికై ఆరోగ్యమును పొందేవారు, "కష్టభోగినివారికి" నేమింది సుఖమును పొందగలను.

WONDERFUL LEPROSY CURE.

కుష్ఠ రోగ నివారణ

ఒక మహాత్మునివల్ల చిరకాలస్నేహమువల్ల లభించినది.

గుణములేదని యుజురు చేయువారికి 116 రూపాయలు బహుమానము.

జో. వ్యాధిరక్షణసంప్రదానాత్మక సమయము.

అనుభవ ప్రతివ్యాధియు, నిజమైన తగిన బోషకము నేమింది విచారణ యగును.

కుష్ఠరోగ నివారణ: నేమిందువల్ల, పిత్తికారకము, స్వప్నమేహాక్షములు, మేహాక్షు, కిరీమేహము, మేహాక్షు, తిమ్మిరచాయలు, కాల్పచేతులు, కలుపులు, మురుకులు, పొట్టు, తిమ్మిరలు, మేహమువల్ల కలుగు మచ్చలు, పొడలు, గడ్డలు, అంతరికములు, కాల్పచేతులు పగులుట, ముష్టరసములు, బోషకు 21 మేహములన్ను, నివారణ యగును.

కుష్ఠరోగ నివారణ: నేమిందువల్ల, పిత్తికారకము, స్వప్నమేహాక్షములు, మేహాక్షు, కిరీమేహము, మేహాక్షు, తిమ్మిరచాయలు, కాల్పచేతులు, కలుపులు, మురుకులు, పొట్టు, తిమ్మిరలు, మేహమువల్ల కలుగు మచ్చలు, పొడలు, గడ్డలు, అంతరికములు, కాల్పచేతులు పగులుట, ముష్టరసములు, బోషకు 21 మేహములన్ను, నివారణ యగును.

కుష్ఠరోగ నివారణ: కష్టభోగినివారికి, మాత్ర, బద్ధి, దద్దురు, ముగ్ధ, విడద, చిట్ట, కేళ్ళ, పొట్టు, మొదలగు అన్నివిధములగు సహాయముల మాత్ర మోపును. సహా మేహము, మేహాక్షులు, కలుపులు, మురుకులు, పొట్టు, తిమ్మిరలు, మేహమువల్ల కలుగు మచ్చలు, పొడలు, గడ్డలు, అంతరికములు, కాల్పచేతులు పగులుట, ముష్టరసములు, బోషకు 21 మేహములన్ను, నివారణ యగును.

కష్టభోగినివారికి, మాత్ర, బద్ధి, దద్దురు, ముగ్ధ, విడద, చిట్ట, కేళ్ళ, పొట్టు, మొదలగు అన్నివిధములగు సహాయముల మాత్ర మోపును. సహా మేహము, మేహాక్షులు, కలుపులు, మురుకులు, పొట్టు, తిమ్మిరలు, మేహమువల్ల కలుగు మచ్చలు, పొడలు, గడ్డలు, అంతరికములు, కాల్పచేతులు పగులుట, ముష్టరసములు, బోషకు 21 మేహములన్ను, నివారణ యగును.

మరొక: అర్థము యిచ్చువారు తమ నొగ వివరములు వ్రాయుచు పంపవలెను. సమాఖ 2 మాసములవరకు సరిపడుచుండు దబ్బా 1-౪ ... రూ 10-౦౦ ఒక నెలదినములు కంటే అధికముగా సరిపడుచుండు దబ్బా 1-౪ ... రూ 6-0౦ నలయువారు:—

రెడ్డి అందుకంవెనీ, గోపాలపురం

రాజోలు తాలుకా, కొత్తపేట ప్రాంతం. (గోదావరిజిల్లా)

యోగ్యతాపత్రములు

యాదగిరి.

శ్రీ రెడ్డి అందుకంవెనీవారికి:— 20-1-1922.

తమరు ఎనిమిది మాసములకు పూర్వము నా ప్రార్థన సహజించి ఒక వీరకొనకు ఆర్థియ్యమునకు "అత్యద్భుత కుష్ఠరొగ నివారణ" లేక అంత్యోక్షణివారికి యదగిన కిరీమేహము, మేహాక్షులు, కలుపులు, మురుకులు, పొట్టు, తిమ్మిరలు, మేహమువల్ల కలుగు మచ్చలు, పొడలు, గడ్డలు, అంతరికములు, కాల్పచేతులు పగులుట, ముష్టరసములు, బోషకు 21 మేహములన్ను, నివారణ యగును.

(True copy of the letter.) (నై ఉత్తరము నడియెన నలు.)

(Sd) యస్. శ్యామరావు,

కంటాక్టరు.

కర్షక ప్రచారము

ఉత్కల దేశము

(కర్షక ప్రచారక సంఘ ప్రకటనము)

ఉత్కల కౌగ్రెసు రాష్ట్రములో కర్షక ప్రచారమును గూర్చి అఖిల భారత కర్షక భాగ్యధికారి యగు నేరు జమ్నాలాల్ బజాజ్ గారు యాక్రంది విధమున ప్రకటించిరి.

నిర్మాణము

ఉత్కల కౌగ్రెసు రాష్ట్రము 1921 మార్చిలో ప్రారంభమయెను. అప్పటినుండియు ఉత్కల రాష్ట్రము సంఘము ఏర్పడినది. ఆ రాష్ట్రములో కటకం, పూరి, బాలనూరు, శంబల్ పూరు, సింగభూమి, గంజాం జిల్లాలు గలవు. సింగభూమి జిల్లాను గూర్చి కొంతగానూ యుండెను. కాని అది యీయధ్యక్ష ఉత్కలములో జేర్చబడినది. ఉత్కల కౌగ్రెసు రాష్ట్రములో చాలభాగము వీరూ ఒరిస్సారాష్ట్రములో జేర్చబడినది. కౌగ్రెసువారు రాష్ట్ర పునర్విభజనములో వీరూను ప్రత్యేక కౌగ్రెసు రాష్ట్రముగా జేసిరి.

1921 మార్చిలో ప్రథమ రాష్ట్రము కౌగ్రెసు సంఘ నిర్మాణముతో ఉత్కల రాష్ట్రమునందు జాతీయోద్యమము ప్రారంభమయెను. అప్పటినుండియు ఖద్దరు నిర్మాణము నందును ఉత్కలము నందును ఆ రాష్ట్రము మిగుల నభివృద్ధి గాంచెను. ఇంకను అభివృద్ధి గాంచు నూతనముల గలవు. అందులకు కౌగ్రెసు కార్యదర్శన సంఘము 1 లక్ష రి. వేల ఋణమును ఖద్దరుపని యభివృద్ధి జేయుకొని మరల చెల్లించునట్లులయ్యెను.

వసుకుట; నేత

ఉత్కల రాష్ట్రములో వసుకుట నేత పూర్తిగా వచ్చి పోలేరు. అనాదినుండియు ప్రతిమంటును వారికివలయు గుడ్డలకు దానమును వసుకుటకు ఆచారముండెడిది. అచట చాలమంది నేతపనివారలు గలరు. ఆచారముగ వచ్చుచున్న ఆవృత్తిలో ప్రాచీనము లేకపోవుటవలన వేలకొలది మంది ఫ్యాక్టరీ కూతీలుగ వలసపోవుచుండిరి. కౌగ్రెసు నిర్మాణములు యీవసుకుట పనిని అన్ని యిండ్లలోను పునరుద్ధరింపజేయుచుండుటచే, కొలదికాలములోనే మిగుల విజయముగాంచెను. జాతీయోద్యమముచే నేతనుగూడ నుజ్జీవింపజేసెను. కర్షకు లేకున్నచేత నేతను మిల్లు నూలుగుడ్డను కొరవారు యెక్కువ యెక్కువచేత వేలకొలది నేత గాంధ్రులకు వలసపోయినవారు తిరిగివచ్చి వారివృత్తిని సంతోషించుచుండిరి. లేకులను బట్టిచూడగా ఒక్క జూరీ సింగపూరులోనే 11 వందలమంది నేతగాంధ్రులు యిటులతిరిగివచ్చి మరల నేత ప్రారంభించినట్లుల దెలియుచున్నది. బాలనూరు, కటకం, పూరి జిల్లాలలోగూడ నిజే వేలకొలదినుండి వచ్చిచేరుచుండిరి. గంజాములో నిపుడు యీవసావకరమగు వలసపోవుద్రతి ఆగిపోవుచున్నది. చేతితో నూలువడికి కేతయభివృద్ధియగుటతో ప్రతి పంటగూడ యెక్కువాయెను.

రాటము-ఆర్థిక విజయము

ఆ రాష్ట్రములో చాలద్రవ్యము తీసుకొనిన నుండెను. సంతకర్షకులలో ఆచారములు పనియేమియు లేకుండ నుండవలసివచ్చెను. కూలి శ్రీలకు 2 మొదలు 2 1/2 అణాలును పురుషులకు 3 మొదలు 5 అణాలును యీయవలయుండెను. అట్టితరీ యిప్పు డిండ్లలో నూలువడికినందులకు రాష్ట్రములో చాలభాగములలో కూలిపని బాగుగ దొరుకుచున్నది. కర్షకుపని ప్రారంభించినవోట నెల్ల దూదియెక్కువగా కావలసియుండెను. ఆ రాష్ట్రములో తయారైన కర్షకరంతయును ఆక్కడనే ఖర్చుచున్నది. అచటతయారగు కర్షకు చౌకకూడాను.

ప్రచారకులు

కర్షకు తయారుచేయుటకును ప్రచారమునకును రాష్ట్రముంతటను కావలసినంతమంది కౌగ్రెసు ప్రచారకులుండుట ఎంతయువారాష్ట్రముయొక్క మహాభాగ్య మనవలయును. వారలను ఆత్మరాశిభావము ఉజ్జీవింప జేయుట గొప్ప విశేషము. గ్రామములకు కౌగ్రెసు కమిటీ ఒక ప్రచారకుని పంపగా, ఆ గ్రామముల నుండి తమ కాలమంతయును ఉపయోగింప పనిచేయువారల నేతలు వచ్చిజేరిని తెలియుచున్నది. కౌగ్రెసు ప్రచారకులు చాలమంది, మహాభాగ్యము నవభించుచున్నను, నుభవీ వనమును వదిలి అట్టి జీవనము జేయుట ఒక హక్కుగ తలంచి పనిజేయుచుండిరి.

కర్షకునిర్మాణము

ఆ రాష్ట్రములో ప్రత్యేకింపబడిన లాభము లనేకములున్న పనివారలకు ఆపనిలో నెట్టి అనుభవము లేకపోవుట కొరతగ నుండెను. మరయొక విషయ మేమనగా ఆస్యోన్యసహకారమును సహాయమును జేయుట కేమియును కేంద్రసంస్థయొక్కటి

లేకపోయెను. ఉత్కలములోని అనుభవములను ప్రతిరాష్ట్రమునకును ప్రత్యేకముగ నొక కేంద్రకర్షకుభాగ్య యరసరమని విశదమాయెను. 1922 జూనవరకును ఆ రాష్ట్రమునకు ప్రత్యేక కర్షకు భాగ్య లేకుండెను. గంజాం జిల్లాలో మాత్రము లెక్కలును ప్రచారకులును యిందులకు ప్రత్యేకముగ నుంచబడినది. ఇందువలన కౌగ్రెసు సంఘము తయారుజేసిన కర్షకు, నెట్టుబడికి సమానముగ లేకపోవుచుండెను. యువకులు ఓర్పుతో ఉత్కలములో కర్షకునెట్టువ తయారుజేయుటకు పనిజేయుచుండిరి. అయితే కేంద్రసంస్థయొక్కటుండి రాష్ట్రములో వివిధ భాగములందు పనిజేయువారిలకు సహాయము చేయలేకపోవుచుండుటచేత అభివృద్ధికి భంగము గల్గుచుండెను. సర్వసమానము జేయునట్టి రోజుననే లేకపోవుటవలన గంజాం లో ఆ నేతకర్షకుల కర్షకు మిక్కుటముగ చేరి పోయి కటకము ఆంధ్రదేశమునండి కర్షకును తెప్పించుకొన వలసివచ్చెను. ఇట్లే బరంపురములో గూడ 2 వేలరూపాయలకు వైగా దూది నిలువ జేయబడినది. పంట వచ్చేలోపల క్రొత్త పనిజేయవచ్చునో యీ దెబ్బంతయు పోవునని వారిభయము. ఇది యిట్లుండ నతర జిల్లాలలో దూది లేకపోవుటచేత వసుకుటపని ఆగిపోయెను. ఆ రాష్ట్రములో నేతగాంధ్రులనుండి యెక్కును నేయలేనంత నూలు తయారై నిలువ యుండుచుండెను.

అయితే యిప్పుడు ప్రత్యేకముగ కర్షకుభాగ్య యేర్పడినది. ఇతరకాటలనుండి కర్షకుపనివారలను లెక్కలును జేరుజేరు బడినది. రాష్ట్రము కౌగ్రెసు సంఘ తీర్మాన ఫలితముగ జిల్లాలన్నియందును తమ ప్రచారకులను విధజించి కర్షకులకు ప్రత్యేక సంస్థ నిర్మించుకొనుటకు కొరవడిరి. కర్షకు భాగ్యవారు (1) పాతనిధ్యము లేని జిల్లాలనుండి నిపుణులను దెప్పించుటకును (2) జిల్లాలనుండి ప్రతివారమును అయినవని లెక్కను తెప్పించుకొనుటకును (3) మాసపేదీకను తెప్పించుటకును. (4) లెక్కలను తయారు జేయువిధము నొకటి జేయుటకును (5) లెక్కల తనిఖీ యేర్పాటులు జేయుటకును (6) కేంద్రాధికారము, మార్గదర్శకము యేర్పాటు జేయుటకును (7) ఒక జిల్లానుండి మరియొక జిల్లా క్రొత్తసంఘముల దెలిసికొను నేర్పాటుల జేయుటకును (8) సరకులను త్వరగా అమ్మకముచేయు నేర్పాటు జేయుటకును తీర్మానించిరి.

కర్షకుతయారు

1922 జూను 30 వరకును జరిగిన కర్షకుపని యాక్రంది విధముగ వెలుపబడినది ఇదివరలో దెల్పియుట పని 1921 మార్చిలో ప్రారంభమయెను. రాష్ట్రము కౌగ్రెసు సంఘము వారు కటకం స్వతాభ్యాసములో, రాటములు తయారు జేయుట కొక కార్యాలయమును నెలకొల్పిరి. ఆశ్రమములో రాటము వసుకుటపని నేర్పుచును. రాష్ట్రములో వివిధభాగములకు రాటములు పంపబడినది. వానిని ప్రదర్శించుటకు పనిచారలు చూడ వెళ్ళిరి. పిదప జిల్లా సంఘము లేర్పడినది. ఈ పనిని కటకం జిల్లా కౌగ్రెసు వర్క్ మేపు సంఘము దీసికొనినది ఇట్టి నెట్టులు అన్ని జిల్లాలలోను పిదప ప్రారంభింపబడినది. జిల్లాలు స్వదేశీ ప్రచారమునకు తమస్వంతదెబ్బునే ఖర్చునెట్టుచుండెను. జూనులో రాష్ట్రము కౌగ్రెసు సంఘము 3 వేల రూపాయల విజయక దూదిని కొని జిల్లాలకు సజ్జేసెను.

ఆర్థికము

స్వదేశీ ప్రచారమును ఇతర పనులనుండి వేరుదీసి వ్యాపారము జేసినది యీ రాష్ట్రమునకు అఖిలభారత కౌగ్రెసు సంఘము ఆ సహాయోద్యమ ప్రచారమునకు 10 వేలరూపాయల నిచ్చిన తరువాతనే. రాష్ట్రము కౌగ్రెసు సంఘము ఆ మొత్తమును స్వదేశీకొరకే ప్రత్యేకముజేసి జిల్లాలకు గ్రాంటుల నిచ్చి, దీనిని స్వదేశీమూలధనముగ జేసెను. ఈదెబ్బతో జిల్లాలలోదూది, రాటములు, నూలునిలువజేసి అమ్మకముజరుగుచుండెను. రాటములు అదెక్కు కొనుక్కొనుపద్ధతినిగా నీయబడుచుండెను. దీనితోను పూరికాటక నివారణసంఘము, రాటముల నెలకొల్పి కాటక నివారణ జేయుటకు 12 వేల రూపాయల నిచ్చెను. ఈ మొత్తమునుగూడ యందులకే వినియోగించుటవలన రాష్ట్రములో వివిధభాగములలో స్వదేశీ ప్రచారము చాల విస్తారముగ ప్రవృద్ధినిందినది.

అక్టోబరు మాసంతము వాటికి గంజాం జిల్లా కౌగ్రెసు కమిటీకి కర్షకు ప్రచారమునకు 20 వేల రూపాయల నీయవలసి నదిగా కి ఫారసు జేయగా, అఖిలభారత కౌగ్రెసు సంఘమువారిచ్చిరి. పిదప డిసెంబరులో కటకం, బాలనూరు పూరి జిల్లాలలో కర్షకు ప్రచారమునకు 80 వేలరూపాయ లీయ

బడినది. ఈవిరాళములు చేరినవిగట్టునే రాటముల పనియు కర్షకు పనియు బాగుగ జరుగుచుండెను. శంబల్ పూరు జిల్లాలో కర్షకునిర్మాణమున కెక్కువవరకు లున్నను విరాళము రాకపోవుటచే అచట కనూలైన దెబ్బమీదను యిదివరలో రాష్ట్రము కౌగ్రెసు సంఘము మిచ్చిన దెబ్బమీదను ఆధారపడెయుండవలసి వచ్చెను. కొన్ని నెట్టుల నేర్పరచి అచట పనిజేయుచుటవలన, యెక్కువ తయారుగుచుండును. ఎక్కువ రాటములు లుండి, నేతకు మంచివసతు లున్నవోట కర్షకు తయారుజేయునెట్టుగ నెన్నుకొనబడినది.

రాటములు-తయారు

ఆ రాష్ట్రములో కౌగ్రెసు కేంద్ర నేమి యితరులకెందనే మి యాక్రందివిధము రాటములుగ పనిచేయుచుండెను.

కటకం	6000
పూరి	4500
బాలనూరు	2500
శంబల్ పూరు	4000
సింగభూమి	5000
గంజాం	12300
మొత్తం	24000

రాటము సామాన్యముగ 2-12-0 ఖరీదుండును కౌగ్రెసు కేంద్రానికి యిరతరులుగాని కర్షకు యెన్ని గట్టులు తయారుజేసినదియు సంఖ్యలింకను తయారుగాలేదు కటకం బాలనూరు గంజాం జిల్లా కౌగ్రెసు కమిటీలు వారితనిభికింద వరుసగా, 3762, 5253, 1060 గజముల గూడ 1922 మే ఆ ఖరీదు తయారయ్యెనని తెలుపుచున్నారు.

గూడ వేడల్పు 31 మొదలు 44 అంగుళముల వరకుండును. చాల భాగము తయారైనది 36 మొదలు 40 అంగుళముల వరకుండును. అందరికును సాధారణముగ 45 అంగుళములు కావలసి యున్నది. అది అన్ని జిల్లాలలోను సాధారణముగ నేను బడుచున్నది. బాలనూరు జిల్లాలో కొద్దిగ నైనను సన్నని మంచి నేతగల కర్షకు తయారుగుచున్నది. ధోవతులు, చీరలు, చొక్కా గుడ్డలు, చాదరలు, సాదాని, కోటు గుడ్డలు ములు నేతని తయారుగుచున్నది. ధర లెట్లున్నవనగా, ధోవతులు 8 గజములపొడగు 45 అంగుళముల వెడల్పుని 4-8-0 మొదలు 5-8-0 వరకును, చీరలు 5 గజములపొడగు 45 అంగుళముల వెడల్పుని 3 రూ మొదలు 4 రూ గలవు. చొక్కా గుడ్డలు గజము వెడల్పుని గజము 9 మొదలు 12 అణాలు గలదు (సాదాని, చాదరని) కోటు గుడ్డ 1 గజం 80 అంగుళములు వెడల్పుని గజం 12 అణాలు మొదలు 1-4-0 వరకు గలను.

తయారు

నూలు వసుకుట వారు దూదినుండి స్వయముగ యేకులను జేసికొనెదరు. కొన్ని నెట్టులలో మాత్రము ఏకులపనివారలు ప్రత్యేకముగ నుండురు. అన్ని జిల్లాలలోను తయారుగు చారము 9, 12 నెట్టులకు వర్తించుండును. అది పడుకుకు బాగా అక్కరకువచ్చును. గంజాములో మాత్రము 60, 80 నెట్టులు అంతకు వైగా గూడ తయారుగును. అయితే ఇది కొద్దిగ మాత్రము తయారుగును. రాష్ట్రములో ననేక భాగములలో రాటమును వసుకుట వారలు చాల నుండి గలరు. తమకు గావలసినది తయారు జేసికొనుటయేగాక యెక్కువగా గూడ తయారు జేసెదరు.

ఉత్కలములో నేత దళసరిగ నుండును. అంతటను శుద్ధకర్షకు తయారుజేయునదే శ్రమగలదు. రెండుమాడు నెట్టుల్లో మాత్రము నేత నేర్పువోట మొదలు మిల్లువార ముదయోగింపవలసి వచ్చెను. ఇప్పుడు దానిని పూర్తిగా వదిలివేసి -రు. మరనగ్గులమీద నేయువారు చాలమందిలేరు. ఉత్కల కొలది మందిలేకను శుద్ధకర్షకు నేయుటకు అదివసుకుటకుపనికిరాదని తలంచుచున్నారు. ఈమరనగ్గులు లేకపోవుటచేతనున్న, సాధారణము మగ్గులమీద వెడల్పుకట్టు వకదరు తయారుగుట చేతనున్న, నేతలో ప్రచార మింకను యెక్కువగావలసియున్నది.

అయితే ఒకవిశేష మేమనగా కాలక్రమేణ నేతకాంధ్రుమరనగ్గులుగలవారు రాటము నూలును పడుకు కుదయోగించుట దుస్సాధ్యమును అభిప్రాయమును బోగ్ట్టుకొనుచున్నారు. మా మూలు మగ్గుములున్నవారు సయితము మరనగ్గుము లే ఆర్థికముగ మంచివని తలంచుచున్నారు. వీనినిన్నింటినిగూడ యీ రాష్ట్రములో మంచి కర్షకు చాకది తయారుగుటకు ఆధారములుగానించుచున్నది. గంజాములో మంచివెడల్పుగలకర్షకు తయారుగుచున్నదిని యీసందర్భమున జెప్పవచ్చును.

వసుకుటములకు మనదేశపువిగాని విదేశపువిగాని రగ్గులను వేయుటకు మంచినిపులు లేకపోవుటచేత నులభముగాదు. శంబల్ పూరు పూరిలో మాత్రము యింకను పచ్చినినులుతో రంగు వేయు పనిచావకుండ నున్నది. అందువల

న అర్థకం అయినోవలయుగాని, చీరలుగాని కొద్దిగానే తయారగుచున్నవి.

ఈ రాష్ట్రమునుండి శబ్దముగాని అభివృద్ధికాదీ విద్యాలయమునకు ముగ్గురు విద్యార్థులు వెళ్ళిరి. వారు ఈ రాష్ట్రమునకు తిరిగివచ్చి కద్దరుపనిగా నమగ్గులై యుండి మంచిపని జేయుచున్నారు.

కూలీలు

ఈ రాష్ట్రములో ఏడుగురు జేరుటకున, వడుకుటకున, నేతకున, కూలీ యొక్కరించివుండు నీరుబడును.

ఏడుగురు జేరుటకు: ఏడుగురువారు చేస్తే వారలకు 11 మొదలు 18½ అజాలీ యు బడును. ఇంకను గున్నది దారము దీయటకు 18½ అజాలకు పైగా నెంబరునుబట్టి యుండును. ఏడుగురు నిచ్చినయెడల దారము దీయటకు 6-8 నెంబరుకు 105 తులములకు 6 మొదలు 8 అజాలీ యు బడును. అంతకుపైగా నెంబరులకు 13 1/2 అజాలు అంతకుపైగా నీరుబడును. 105 తులములకు 4 మొదలు 4½ అజాలున్న మాలువకుకు వారేస్తే 105 తులములకు 8½ మొదలు 4 అజాలు నీరు బడును.

వడుకుటకు:— దూడియిచ్చి, ఏడుగురుడ చేస్తే 105 తులములకు 6—8 నెంబరుకు 9 మొదలు 11 అజాలీ యు బడును. 9-12 నెంబరులకు 86 అంకుముల వెడల్పునకు గలయునకు 1½ అజాలును, 40 అంకుముల వెడల్పునకు 2 అజాలును 45 అయితే 2½ అజాలును, 45 అంకుములపైగా వెడల్పు అజాలు నీరుబడును.

అభివృద్ధి

ఇప్పటివచ్చిన 1½ లక్షయేలకుపై రూపులను కద్దరు ప్రచారాభివృద్ధికి వినియోగించుటకు యిప్పుడున్న రాజులులు మగ్గులు, దుకాణములు, రంగువేయు నెంబరులకు దోడు ఇంకను యిది ఎక్కువ జేయు ప్రయత్నము జేయవలయును. ఈశ్వరములో కద్దరు ప్రచారాభివృద్ధికి కాలగెనుయాజమాన్యమున నీకిందియభివృద్ధి జేయవలను. కటకం జిల్లాలో 2500 గాట్టులు లనుబట్టి వానికి తగినటుల వగ్గులు తెచ్చుక జేయుట జరగింపగాను లో 20 వగ్గులు ల ఫ్యాక్టరీ నిర్మింపట మామోట్లగిరియించి మామనుకాణముల బెట్టుట. పూరిజిల్లాలో 270 గాట్టులు 135 వగ్గులు బెట్టుట; నేతగం గుజేము నెంబరుగ జేయుట బాలనూరు జిల్లాలో కాలగెను కమిటీ 1200 గాట్టులు లను 90 వగ్గులు లను ఒక అమృతపురకాణమును బెట్టుట కంబల్పూరుజిల్లాలో 1000 గాట్టులు 150 వగ్గులుపైగా బెట్టి, గంబలయె నెంబరుగ జేయుట: సింఘామిజిల్లాలో 550 గాట్టులు 90 వగ్గులు బెట్టవలయును. కాలగెను కమిటీ యింకను కొన్నింటిని నెట్టవలయును.

ముగింపు

ఈశ్వరరాష్ట్రమును అభివృద్ధి భారత కాలగెను భద్రత కాభివృద్ధిపై జూనులో వచ్చి సందర్శించెను ఆయన కొన్ని కద్దరు నెంబరులను గూడ పరీక్షించెను. కద్దరు ప్రచారముగ త్రిప్పికరముగ నున్నటుల గనుగొనెను. ఈశ్వరములోని ప్రచారకులు, అరాష్ట్రము లో నెంతనిష్పంధము ప్రయోగింపడి కద్దరు ప్రచారకులు కొంపోబడినను, యీ మాత్రము అభివృద్ధి ని జూపినందులకు ఆయన మిగుల సభిసందించెను అభివృద్ధి భారత కాభివృద్ధి ఈశ్వర ప్రచారకుల కిచ్చిన యభినందనములకు సమర్థిజాతువు కద్దరు అభివృద్ధి కర్మములో ఈశ్వరము సర్వవిధముల ప్రయత్నించునని నిశ్చయించుచున్నాడు. (సకేతుము)

[కొన్ని జిల్లాలలో భద్రత ప్రచారవివరములును, కాలగెను భద్రత నెంబరుల పట్టికను ఇంకొకమాన ప్రకటింపబడును.]

వకటన (304)

ఇందువలన ఈ దిగువ చేపాలు చేసిన బ్రిటిష్ ఇండియా స్టీమ్ నావికేషన్ కంపెనీ యేజెంటుయైన బిన్ని అండు కంపెనీ వారు సకల జనులకు తెలియ చేయడ మేమన వైచెసిన బ్రిటిష్ ఇండియా స్టీమ్ నావికేషన్ కంపెనీ స్టీమరులలో డ్రక్కులో ప్రయాణముచేయు యానన్యండి ప్రయాణీకులు గాడుగ లేకుండా దిగియుండి పోవుటకు గాను, పూర్వపు రీతిగా ఆరమణకార వీధి 2/82 నెంబరు గృహమును “విడిది గృహముగా” ఈ నెట్టెబరునెల మొదలు తారీఖుననుండి తిరుగ యేర్పాటుచేయడ మయినది.

ఇట్లు, బ్రిటిష్ ఇండియా స్టీమ్ నావికేషన్ కంపెనీ నీజెంటు బిన్ని అండు కంపెనీ (మదరాసు) లిమిటెడ్.

మదరాసు శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు

సెప్టెంబరు 16 శనివారము

శ్రీ. ఆర్. వై. అంకినేని ప్రశ్న: బహదూరు గారు కృష్ణజిల్లా డివిజన్ లో వెద్రోలు గ్రామంలో సర్వే నెం. 72 పట్టాదారులను, 1920 లో గొడ్డు ప్రక్కన కృష్ణానది పోటునకు గల్గినగుంటును పూడ్చినందుకు ప్రాసిక్యూటుజేసి రావలయును, వారిని ప్రశ్నల నడుగగా, ప్రభుత్వమువారి కావినయ పేమియను దెలియదని ప్రత్యుత్తర మియ్యబడెను.

ఏ. డి. యం. బాగ్గి సాహెబు గారు

(శ్రీ. ఎ) జిల్లా బోర్డుకింద నున్న స్కూల్ హాడ్ మాస్టర్లకును, బోర్డు వెసిడెంటుకును గల సంబంధ మెట్టిది? అది వెసిడెంటుకు విధేయమై యుండునట్టిదియో.

(బి) వెసిడెంటు గారికిచ్చి అభిరుదా తేదా? దానినిజిల్లా కలెక్టరుగాని స్కూల్ యిన్స్పెక్టరుగాని మార్చుచున్నా?

శ్రీ. హాడ్ మాస్టరు వెసిడెంటు కింద చెప్పినటుల యుండవలయును. వెసిడెంటుకు హాడ్ మాస్టరు పై గల అధికారమునుగూర్చి 1920. న్యూదాను లోకల్ బోర్డు చట్టము 70, 72, 74 సెక్షనులనున్న, లోకల్ బోర్డు న్యూచుల్ 64, 67, 71, 74, 76 78, 79. నూత్రినాలనున్న చాడగమిను.

శ్రీ. సి. దేవరాజులు వారుగారు కడపజిల్లా కడప పట్టణములోని దొంగలు చెబువును తెగగొట్టుటనుగూర్చి కొన్ని ప్రశ్నములు జేయగా యిప్పుడు ఆపని ఆపిజేయబడినదియ, నీటి తెరలును తగ్గించుటకు యేర్పాట్లు జేయబడునదియు, తెరలు తగ్గించుటకు సాగుకేమియు నప్యయందనయు ప్రత్యుత్తర మియ్యబడెను.

భాను సాహెబు మున్సి పహమ్మద్ ఆబుల్ రహిమాన్ సాహెబు గారు:—

(మ) (ఎ) కోయంబుత్తూరు తిరుచినాపల్లి, బల్లారి, రాజమండ్రి, వెల్దురు జెయ్యల్లో, మహమ్మదీయ, మాపిశా కైదిల సంఖ్య యెంత?

(బి) మహమ్మదీయ కైదిలకు ప్రార్థనకు యేమి యేర్పాటు జేయబడెను?

శ్రీ. కోయంబుత్తూరు జెయ్యలులో మాపిశా కైది 659 మందియు, యితర మహమ్మదీయులు 82 మందియు, తిరుచినాపల్లి జెయ్యలులో మాపిశాలు 169 మందియు, యితర మహమ్మదీయులు 49 మందియు, బల్లారి జెయ్యలు జెయ్యలులో మాపిశాలు 47 మందియు, యితరులు 81 మందియు, ఆలిపురం జెయ్యలులో మాపిశాలు 547 మందియు, రాజమండ్రిలో మాపిశాలు 98 మందియు, యితర మహమ్మదీయులు 88 మందియు, వెల్దురులో 219 మంది మాపిశా కైదియు 239 మంది యితరమహమ్మదీయులు నున్నారు.

(బి) ప్రార్థన సమయమున మోకాళ్లు మూసుకొనుటలు లాగు లీయబడెను.

(మ) (ఎ) సి. డి. సుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారు తల్లిచేరి గల వన్నెమెంటు కాలేజి (ప్రిన్సిపాలుగా నుండిన) రెండేళ్ళుగా యిండియను యేజ్యు కేవలము సర్వీసు వృద్ధిచేయబడుటకు ప్రత్యేక కారణములే ముందేను? (బి) ఆయన ప్రెయిసింగెన పట్టభద్రుడా?

శ్రీ. (ఎ) సుబ్రహ్మణ్యం చెట్టిగారిని యిండియను యేజ్యు కేవలము సర్వీసుగా తీర్చుకొనలేదు.

(బి) ఆయన గ్రామ్యయేతగాని ప్రెయిసింగు కాలేదు.

(మ) (ఎ) గోదావరి జిల్లాలో కొన్ని కాల్యల మ్యాజేజ మెంటు గ్రామపంచాయతీల కిచ్చి పరీక్ష జేయబడెనా? ఫలిత మేమి?

(బి) కృష్ణా జిల్లాలోగూడ పట్టిపరీక్ష జేయబడెనా? అయితే ఫలితమేమి?

శ్రీ. (ఎ) అపున గోదావరి జిల్లాలో యిప్పుడు పరీక్ష యందున్నది. ఫలితము యిప్పుడప్పుడే చెప్పటకు వీలులేదు.

(బి) శ్రీ. శ్రీ. జెయ్యల్లో (క్రిమిన్యాలి ప్రబలియుండెనా? యేజ్యుల్లో ఎందరు చచ్చిరి యీ కోగము నాపిజేయుట కేమి ప్రయత్నములు జేయబడెను?

శ్రీ. అన్ని జెయ్యల్లో నీవ్యాధి ప్రబలెను. ఎవరను చచ్చియు తెలియలేదు. ఈకోగికితన జేయవల నిపుణులు ఆధునిక మారనమార్గములతో నివాసజేసిరి.

(మ) (ఎ) గ్రామ పంచాయతీకోర్టు లెక్కడ యే జిల్లా తాలూకా గ్రామములో నాపింపబడెను?

(బి) ఎట్లు పనిజేయుచున్నది?

(సి) వీరివలన గ్రామమునకు గౌరవమున కేమైన భగము గలదా?

(డి) వీరివలన నీవిలు (క్రిమినలు కోర్టులైన) తగినా? ఎ. తవరకు?

శ్రీ. (ఎ) జిల్లాలు, తాలూకాలు, గ్రామములవారీగా యెన్నటికప్పుడు ప్రకటింపబడెను. మొత్తం నేటు మెంటు యింక మిద ప్రకటింపబడును.

(బి) 1921 పంచాయతీ కోర్టులు తృప్తికరముగ పని జేసెను.

(సి) ప్రభుత్వమువారికి దెలిసింతవరకును తగ్గలేదు.

(డి) శ్రీ. శ్రీ. రావు బహదూరు సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారు.

(మ) విశాఖపట్నమునకు నీటిసన్నె యేర్పాటు లేమి యాయెను?

శ్రీ. కారదా నదిని నీటి సన్నెకి ఉపయోగించుటకు 1 సర్కిలు నూపించెడిందు యింజనీరు పరీక్షజేయుచున్నాడు. ఆయన నివేదిక మింకను రాలేదు.

రావుసాహెబు యు. రామారావుగారు

(మ) (ఎ) సెక్రటేరియటులో నికమిద భారీలన్నియును బ్రాహ్మణేతరులకే యాయబడునా, అయితే యిప్పుడున్న బ్రాహ్మణుల సర్వీసును అణగద్రొక్కదగా?

(బి) బ్రాహ్మణులకు చోటులేకన్నచో వారలకు తగిన ఉద్యోగములిచ్చి జిల్లాలకుపంపివేసెదరా లేక తగినట్లు సెన్సెక్లిచ్చెదరా?

(సి) 1921 సం॥ మార్చిలోను బ్రాహ్మణ గుమాస్తాలను నూపించెండెంటులను దాటి బ్రాహ్మణేతరు లెందరు వైకి పోయిరి?

శ్రీ. ప్రభుత్వమునాగు కావనవలగా నాపింపబడిన తిర్యానానుసాము పనిజేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు. అందువలన తగినట్లు సెన్సెక్లిచ్చు వనసము కనబడెను. ఇందువలన ఫలితములు అప్పటి కప్పుడు ప్రచురింపబడుచుండును. ప్రత్యేక కర్మలనుగూర్చిన విషయముల ప్రచురింప నవసరము గానించును.

(మ:—124-ఎ, 153-ఎ, 107, 108, 188 యిండియను సీనలు కోడు సెక్షన్ల కింద 1921 జనవరి 1 నుండియు నెందరు శిక్షితులైరి?

(బి) ఎందరు ఇంతవరకు విడుదలైరి? ఎందరు శిక్ష నింకను అనుబించుచున్నార

శ్రీ. 1921 నవంబరునుండి 1922 జూలై 31 వరకు మృతము ఉక్రొందింపులు గలవు.

124-ఎ, 153-ఎ, 188 సెక్షన్ల కింద 301 మంది. 107 108 సెక్షన్ల కింద 278 మంది.

(బి) 1922 ఆగస్టు 15 వరకు 124-ఎ, 153-ఎ, 188 సెక్షన్ల కింద 187 మంది.

ఆర్. శ్రీనివాసయ్యగారు

(మ:— (1) 1922 జనవరినుండి జూలై వరకు (క్రిమినలు) ప్రాసిక్యూటుజేసి 144 సెక్షన్ల కింద నవిధేయత ఎందరు నిర్బంధింపబడిరి?

(2) బామిన సెక్షన్ల కింద నెందరు నిర్బంధితులయిరి?

శ్రీ. గౌ. సభ్యులు అసహాయపాది కేసులమాట యడుగుచున్నారని ప్రభుత్వమునా రూపించు చున్నారు.

అయితే యొక్రిందివిషయము మృతము తెలియును.

(1) ఇండియను సీనలుకోడు 188 క్రింద 131 మందిని ప్రాసిక్యూటుజేసి 107 మందిని శిక్షించిరి.

(2) సెక్షన్ల కింద 250 మందిని తినుకరాగా 209 మంది శిక్షితులైరి.

సి. వి. వెంకట రమణయ్యగారు జిల్లాలను, డివిజనులను తగ్గించుటనుగూర్చి ప్రశ్నించగా, జిల్లాలు తగ్గించుటలేదనియు, డివిజనులను తాలూకాలును తగ్గింపబడునదియు ప్రత్యుత్తర మియ్యబడెను.

సి. వెంకట సుబ్బారావుగారు

(మ) (ఎ) గుంటూరు జిల్లా బోర్డువారు మోటారు బస్సు సర్వీసు పెట్టు విషయము ప్రభుత్వమువారి యెదుట గలదా? ఏనీతిలో నున్నది?

(బి) జిల్లా బోర్డు మోటారు బస్సు సర్వీసు పెట్టుకొనుటకు ప్రభుత్వముపా దివ్వబడెదరా?

శ్రీ. (ఎ) అపున విచారణలో నున్నది.

శ్రీ. (ఎ) ప్రభుత్వమునా మెత్తిము విశాఖ యభిప్రాయమును జెప్పబారు. ఏదైన ఒక ప్రత్యేక పు జిల్లాను గూర్చి యడిగిన, అది పరీక్షింపబడును.

(మ) (ఎ) పల్నాడు రైలువేయటకు సర్వేచేసి ఆపని యేమియును ప్రాంధింపకపోవుట యే?

(బి) తెనాలి, రేపల్లె రైల్వేలల్ల వచ్చిన డబ్బుతో మల్నాడు రైలు వేయుట గాక మరేవిధమైన వినియోగించుట ఉచిత మని తలంచెదరా?

శ్రీ. (ఎ) గంటూరు గురజాల, చుచ్చెర్ల రైలుల్వేలెను, జిల్లా బోర్డు డబ్బు నీయలేకుండుటచేత ఆపవలసినచ్చును.

(బి) ఇతరవిషయ ఏవో దెలియనవుడు ప్రభుత్వాభిప్రాయము దెలుపబడును.

మదరాసు శాసనసభయందు చర్చ

‘ఇందియా పభుత్వముపట్ల సహాయనిరాకరణ మవలంబింపవలెను’

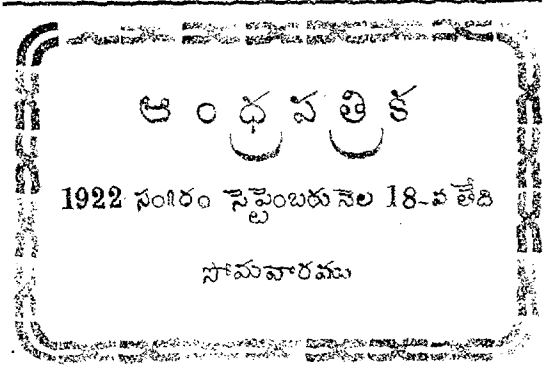
కష్టాన్ని నివారించుట :- ఈ ముఖ్యము కొంతకష్టములను
 నివారించు అంశములు కొంతకాలము కలుగుచున్నందున అందరను నిల
 వుండాలి. అన్ని కష్టములకూ ఎట్టి పోషణయు లేక నవి
 అంతా కనము నివృత్తియౌచనముగనుట చింతకలిగియున్నది.

15 వ తేదీ పాట్నాలో మరల నివాస నిర్మించి
భార్యను కూడ తీసుకువెళ్లి వెళ్ళుట కందరినీ ప్రోత్సహ
చేసెను. మర్యాదగారి బంధువు కొంతకాలం నిలబడినది తన
నోట కలుసుకును యిద్దరు వాళ్ళును వెళ్ళిరి. కొన్ని నెలల
కాలం నివాసము మామిటకు ముఠాయ పడమువారు కొనెదరు.
మేజిస్ట్రేటు వేదాంతమునకు తోడ్పడి 7 వ తేదీకి బయట
చేసెను.

ఆంధ్రవత్రిక
సంవత్సరాదినందికలు.

సంవత్సరాది సంచికలు తయారైనవి. చందాదార్లకు వీ. పీ. లు పంపుట ప్రారంభించితిమి. నెంబర్లవారిగా రోజూ కొంతమందికి రవాణా చేయబడుచుండును. దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు ధరీదు 1-0-0. వారపత్రిక చందాదార్లకున్నా షివపత్రిక యితరచందాదార్లకున్నా ఖరీదు 1-4-0 రెట్టియింపబడినది. ప్రతి సం. కకు తపాల వ్యయము 1-8-0, మని ఆర్డరు దునుము 0-2-0 తగలుబడి ముగుచున్నది.

భాషాభిమానులెల్లరు తప్పక స్వీకరించి మా ముద్ర్యమునకు తోడ్పడ గోరుచున్నాము.
వ్యవస్థాపకుడు.

శాసనసభ్యుల ఆగ్రహము:
నిరాకరణమే శరణ్యమా?

మగడు కొట్టినందులకు గాక తోడికోడలు ద్వంద్వంబుల కేడ్చినందుల, బట్టిసుపక్షనాయకు డగు తనికాచలం శెట్టిగారు నిరాకరణపక్షమువారు తమ స్థితి జూచి నవ్వెద కేమోననివిచారపడిరి. మదరాసు రాష్ట్రము ఇండియా ప్రభుత్వమునకు చెల్లింపవలసిన ధనభారము తగ్గింపవలయు నని తెచ్చిన తీర్మానము సామ్రాజ్యశాసన సభలో నోడిపోయి నందులకు, మొన్నటిదినము మదరాసు శాసన సభలో సభ్యులు తమ యాక్రోశమును వెల్లడించిరి. చర్చను ప్రారంభించిన తనికాచలం శెట్టిగారు, సామ్రాజ్యశాసనసభలో నడుపడిన వారివెల్ల తీవ్రముగ నిరసించిరి. మదరాసు ప్రభుత్వమువారిక వంక యండ నుండగ, వే రొకవంక ఆంగ్లో-హైంద్రులును మద్రాసు మెయిలు పత్రికయు తోడునడివలె నుండ, మ రి యొక వంక ముత్రినగ్రమును బట్టిసుపక్షమును ఆంధో శ స ము గావించుచుండ, ఇం కొకవంక అన్ని పక్షములవారును ధనభారము తొలగుట కిష్టముగ నుండ, వేలకొలది సంతకములు. గల ఆర్డీ యేమి, అందుకు సంబంధించిన పాత్రము లేమి, సామ్రాజ్యశాసనసభలో నటు దిక్కులకును గనపించుచుండ, ఇన్ని తి మ ధ్య సామ్రాజ్యమగు నిట్టి తీర్మానము గాలి కెగిరిపోవుట, సహకారవాదులకు మిన్ను విరిగి నేలపై గూలిన భాతి దోచియుండుట ఎంత గాదు. జాతీయవాదు రొకవంక పలుత్యాగములకులోనై దేశముకొరకు బాధపడుచుండ, కొంచెము కొంచెము సంస్కరణము లునును సిద్ధించినవి. ఇవి యన్నియు తమ మహిమవలననే గలిగిన వని భావించి, సహకార వాదులు విజ్ఞప్తిగను అధికారులతో జేరి, తాత్కాలికలాభముల నాసింపక దూరాలోచన గో స్వరాజ్యసిద్ధికై అర్పణజేసికె త్యాగధను గు దేశనాయకులను, తమ సురక్షితస్థానముల ండి దూషించుచున్నారు. దేశద్రోహులలో కెల్ల రముద్రోహి యని గాంధీమహాత్ముని సర్వవిలియం

విశ్లేషణగారు తిట్టినపుడు, శాసనసభ్యులు సరిపెట్టుకొనిరి. నిరాకరణపక్షముల కనులను పరిశీలించవలయు నను తీర్మానము మదరాసు శాసనసభలో చర్చకు వచ్చినపుడు, శాసనసభ్యులు కొందరు జయిలులో నున్న వారిపై గనబడిన యావేశము జూడ, ముచ్చట యగును. తాము చేయగల సహాయము గాని, తమకు సుక్రమించిన అధికారము గాని సామమోతమని వీరు గ్రహింపరయిరి.
ఇంతత్వరలో నిరాకరణమే శరణ్యమని తమ సురక్షితస్థానములనుండి మొరబెట్టవలసిన యవ సరము గలుగునని వారు ఊహింపరయిరి. “అధికముగ న్యాయము సలుపవలయునని చేసినవిన్నపము పట్ల ఇండియా ప్రభుత్వమువారి తెలుల బవర్తిం చిరే, గుంటూరులో జపువద్దు. చెన్నపురిపీఠులలో దీనిని ప్రచురింపవలను. ఎలనన సహాయనిరాకరణ పక్షములు సంతసించెదరు. గాంధీమహాత్ములు విజయమును ప్రకటించెదరు” అని తనికాచలం శెట్టిగారు శాసనసభలో ఎలుగైతిచాటిరి. తనికాచలం శెట్టిగారు చాలపొరబడిరి. మదరాసుభారము నొకవేళ ఇండియా ప్రభుత్వమువారు తొలగించినను, గుంటూరులో కలవరము గలుగదు. చెన్నపురి పీఠులలో నిరాకరణపక్షములు సిగ్గుపడి దాగుకొనరు. స్వల్పపురోగ్గై తెచ్చియెనను సభలమును నను, అంతిమోతమున సహాయనిరాకరణము చని పోవుననుట కిల్ల. ప్రభుత్వపరిపాలనానిరంకుశత్వము తొలగి స్వరాజ్యము దీనిస్థాన సూక్రమించువరకు, నిరాకరణపక్షములందీక్ష దొలగిపోవను. పరిపాలనావిధానము మార నంతవరకు, స్వల్ప సౌకర్యములు లభించినను లభింపకున్నను ఫలిత మొక్కటియే. తనికాచలం శెట్టిగారు తమకీపుడు అత్యంతపరిభవము గలిగినటుల భావించినను, నిరాకరణపక్షమువారులు భావించరు. ఎలనన భారత జాతీకంతకును, ఉయరుసేనాని ప్రజలను పొట్టలపై బ్రాకించినపుడే, పరిభవము కలిగినది. స్వాతంత్ర్య సిద్ధి వలన గాని అట్టి పరిభవము తొలగిపోవను. దానిని గుర్తింపనివారు, శాసనసభ లను ఆటవస్తువులను చేకొని ప్రాద్దుబుచ్చుచు, జాతీయ గౌరవమును రక్షింపవలె నని సర్వవిధముల బ్రయత్నించుచున్నవారిని ఎత్తిపొడుచుచున్నారు. విదేశములకు జనిగూడ, గాంధీని వారియనుచరులను పరిహసించుచున్నారు. నవ్విసనాపచేసే పండు నను నటుల నిరాకరణసాధనమే భారతజాతికి శరణ్యమని సహకారవాదులు లోలోన నంగీకరించుచున్నారు. తుదకు శాసనసభలో సైతము వీనంగతిని వెలిబుచ్చవలసినమవసరము గలుగుచున్నది. సహకార భాదుల కన్నుల చెఱుచుటకు, ప్రధానమంత్రిగారి ప్రసంగము మిగుల తోడ్పడినది. తమయాశ లన్నియు నడుగంటనే, తమవాదమంతయు నిరాధారమయ్యెనే యని, వారు విలపించిరి. సామ్రాజ్య శాసనసభలో తమకోపమును వెల్లడిజేసిరి.
రాష్ట్రీయ శాసనసభలో గూడ ని కథనే నడిపించుటకు వీలు గలుగకపోయెను. గవర్నరులు అందులకు నిరాకరించిరి. కాని శాసనసభ్యులకు తాత్కాలికముగ గలిగిన కోపమువలన ఫల మేమి గలిగెను? తమ యసమృత్తిని వీరు కార్యరూపము దాల్చజేసిరా? అసమృత్తి తీర్మానములతో ప్రయోజన ముండునా? ఇట్టి తీర్మానములకు తగిన కార్యదీక్షను జూపనిచో, వీరు పరిహాసపాత్రులు గారా? సామ్రాజ్యశాసనసభలో తీర్మానము గావించిన మరు డ్దమునుండి యు శాసనసభ్యులు మామూలు ఆట ప్రారంభించిరి. వెనుకటి సంగతి సంతతితో విడిచిపెట్టిరి. తుటతుడకు సూతన

నిర్బంధశాసనమును ప్రవేశపెట్టుట కంగీకరించిరి. ఇక మద్రాసు శాసనసభవారి వంతు వచ్చినది. వీరు అంత పెద్దవిషయమును చేపట్టకపోయినను, మదరాసు ప్రభుత్వము చెల్లింపవలసిన సామ్రాజ్య విషయమై మాత్రము ఎక్కుడా వేశము కనుబడి చిరి. మొన్నటితో సభ ముగిసెను. మరల నవంబరు 13-న తేదిన సభ గూడును. ఈలోపున వ్యవహార మంతయు చల్లపడును. తనికాచలం శెట్టిగారు, ఇందరి సహాయ ముండ తమ కేసు భయ మని, భావించి యుందురు. వారికి గలిగిన తీవ్ర మగు నాశాభంగమున కిదియే కారణమై యుండునోపు. ఉక్కుచట్టపు భాగ మగు హాయిలీగారి ఉక్కు హృదయమును, శెట్టిగారు వారి యుపన్యాసము నందు కనిపెట్టిరి. నంగదేశమునకు వెనుక మదరాసు చేసిన సహాయమునకు, వంగదేశ మిప్పుడు కృతఃఘ్నత జూపె నని శెట్టిగారు నుడివిరి. యాచకునకు యాచకుడు శత్రువను సంగతి వీరికి తెలియదు గా నోలు. ఇట్టిస్థితిలో సంస్కరణములు ఆటవస్తువులని ఎత్తిపొడిచినపుడు, సంస్కరణాభిమానులుతోపడి లాభ మే మని శెట్టిగా రడుగుచున్నారు. ఇప్పుడును సంస్కరణముల నిజస్వభావమును వీరు గ్రహించిన ముంచిడే. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు మద్రాసు గవర్న మెంటువారు 348 లక్షలను చెల్లింపవలయును. సర్వీసులకు 835 లక్షలను ఖర్చు బెట్టవలయును. ప్రజలకొరకు వినియోగ పడుటకు ద్రవ్య మిక్కేని మిగులును? మితవాదులును సహకారవాదులును గలసి రోదనముజేయుట దప్ప మార్గ మేమని, తనికాచలం శెట్టిగా రడుగుచున్నారు.
సామ్రాజ్యశాసనసభలో మానము దాల్చి యున్న అయిదుగురు సభ్యుల ప్రవర్తనమును చెట్టి గారు ఖండించిరి. కాని మానమువలన తమశక్తి వృధాగాకుండ వీరు గాపాడుకొనియుందురు. ఏడ్చిన దానిబిడ్డ వచ్చిననాబిడ్డయు వచ్చునను సామ్యమున, వీలోకొందరు మొరలిడినమాత్రమున తీర్మానము గట్టెక్కునా? మద్రాసు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు వెనుక నొకమారు రాజప్రతినిధియొద్దకు రాయభారము వెడలి యుండిరి. అప్పుడు ఉపశమన వాక్యములు చెప్పబడెను. ఈతరుణమున మద్రాసు వారికోర్కెల ననలే తిరస్కరించియుండిరి. ఈసం దర్భమున, రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమును సంపాదించి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి పిడికెటనుండి జూరపోయిన గాని, లాభములేదని తనికాచలం శెట్టిగా రుద్రోషిం చిరి. కాని, కేంద్రప్రభుత్వము నిరంకుశముగ నుండ, రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము నిరాలంకముగ కొనసాగుట చుర్లభము గాదా? ప్రయత్నించిన స్వరాజ్యసిద్ధికే బ్రయత్నింపుడు. తక్కుంగల కోర్కెల కేల క్రమపడవలెను? “కేంద్రప్రభుత్వము నందు విశ్వాసముంచుకుడు” అని చెట్టిగారు హెచ్చురించిరి. బ్రిటీషువార్ల మెంటునందును జాయింటు కమిటీయందును వారి కింకను ఉక గలదు. అట్టి యాశలు భారతీయులలో నధికసంఖ్యాకుల కిదివరకే అంతరించెను. పంజాబు, కిలీషాత్: స్వరాజ్య సమస్యలవిషయమై బ్రిటీషువార్ల మెంటుసభవారే నున్న జట్టిరి. ఇందలి బాగోగులను గుర్తెరిగినది. బ. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు, జాయింటుకమిటీకి విన్నవించి లాభములేదనిరి. ఇండియా ప్రభుత్వవిర్ణయమునకు భిన్నముగ జాయింటు కమిటీవారు ప్రవర్తించెద రనుట కేవలము భ్రమ. తుదకు వినోదులును ప్రభువుగారితో ముచ్చటిం చుట మంచి దని, రామచంద్రరావుపంతులుగారు సలహానిచ్చిరి. ఇట్టిముచ్చటలవలన కార్యముగట్టెక్కునా? ఈపద్ధతులనన్నిటిని కాచివడపోసియే,

దేశీయమహాసభ నిరాకరణపద్ధతిని విధించినది. నిజాతియైనను తనపై తా సాధారణపడియుండినగాని లాభముగలుగదని గాంధీమహాత్ముడు బోధించెను. నిరాకరణమే శరణ్య మని, మనకుహారములలో దాగియున్న భావమును శాసనసభలో వెలిబుచ్చిన వారు లేకబోలేదు.

ఇండియా ప్రభుత్వముతో సహాయనిరాకరణము నవలంబించవలయు నని, ఖాన్ బహద్దరు ఉస్మాను సాహేబుగారు నుడివెరి. శ్రీ అన్నారావు బహదూరుగారు, పై మెట్టునకు బోయిరి. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు చెల్లింపవలసిన దుష్టపు పన్నును చెల్లింపక దాని ఫలితము ననుభవించవలయు నని, వీరు హెచ్చరించిరి. పన్నుల నిరాకరణము విషయమై శాసనసభ్యు లితరులకు మార్గము జూపిన బా గుండును. కొలదికనములక్రిందట సహాయ నిరాకరణపక్షమువారిని కసిదీర దూ షించిన ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు పై తము, ఉస్మాను సాహేబుగారి ధోరణినే ప్రసంగించిరి. తమరాజభక్తి కిది ఫలితమాయని యడిగిరి. జస్తినుక్షమునందు భీష్ము లనదగినది బి. బి. ఆర్. వేంకటభత్తుం నాయుడుగారు మాత్రము ఇట్టి ప్రసంగములు అసలే బనికిరా వని మందలించిరి. శాసనసభలో సహాయనిరాకరణశబ్దమును వాడుటయే తప్పని జెప్పిరి. పగసాధించెద మని గాని, నిరాకరణము నవలంబించెద మని గాని, ఇకముం చెన్నుడును చెప్పుకుందురు గాక యని వీరు కోరిరి. గా|| పానుగల్లు రాజుగారు గూడ సభ్యుల తీవ్ర ప్రసంగమును గాంచి, శాంతమును బోధించిరి. ఇంత వరకును ముఖ్యశాఖల విషయమై తా మేమియు అభివృద్ధి గనుపరుపజాలక బోతి మనియు, సొమ్ములేనిది తా మికముం దేమియు చేయజాల మనియు చూరించుచు, మంత్రులస్థితి దుర్భరమగుచున్నదని రు పలికిరి. ద్రవ్యసహాయము లేనిది, మంత్రులండి లాభము లేదనిరి. సంస్కరణములను కొనగొంచుచున్నందులకు తమను పరిహసించి రనియు, ఈతీర్మాన మోడిపోవుటవలన, సహాయనిరాకరణవలంబులు తమ నింకను ఎత్తిపొడిచెదరనియు, హనుగల్లు రాజుగారు తమభయమునునూచించిరి. సకమాందోళనఫల మెదియో తెలిసినచ్చినది. సహాయనిరాకరణమే శరణ్య మను సంగతిని, సహకారవాదులు సైతము అంగీకరింపక తప్పుబట్టెను. వీరు గొందరు ప్రత్యక్షముగ సంగీకరించుచున్నారు. మరి గొందరు నిరాశను మాత్రము చెలిపి వేరొకమార్గమును జూపజాలక పరోక్షముగ సంగీకరించుచున్నారు. నిరాకరణపక్షమువారు తమ్ము పరిహసించెద రని, తనికాచలం చెట్టి ప్రభుత్వము భీతిల్లవనరములేదు. కొంతవరకయినను సహకారవాదులకు భ్రమదొలగుచున్నందులకు, వారు సంతసించెదరు. ప్రస్తుతనిస్సహాయస్థితిలో హిందూదేశము గమ్యస్థానముజేరుటకు, అహింసాబద్ధమగు సహాయనిరాకరణమే మూలాధారమను సత్యము, నానాటికే ఎల్ల రహస్యదయములజొచ్చుట, శుభావహము.

గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధఫలితము

గాంధీమహాత్ముని నిర్బంధించి, నేటికీఆరుమాసములుపూర్తియైనవి. నేటికనమున, అన్నితావులందును భారతీయులు మహాత్మునిస్మరించెదరు. ఎట్లవాడ జయిలులో గాంధీమహాత్ముడు జేయుచున్నతపము, సఫల మగుచున్నది. క్రిత్తికేసులగు రీసుగారు నుడివెనటుల గాంధీమహాత్ముడువెలుపల నున్నప్పటికంటె జయిలులో నున్నప్పుడే అధికారవర్గమున కెక్కుడు

గాంధీమహాత్ముని వర్ణం తి

అక్టోబరు 2వ తేది, సోమవారము

ఆనాడే వర్ణంతిఉత్సవమును, అహమదాబాదు విద్యాపీఠ గాంధీ స్మారకభవన శంఖస్థాపనమును, జరుపుటను విద్యాపీఠమువారు నిర్ణయించిరి.

ఆంధ్రరాష్ట్రమున 2వ తేదీనే వర్ణంతిఉత్సవముల జరుపుటచితము

ఉప్పదవకరుడగుచున్నాడు. తురుష్కులకు గలిగిన విజయము మహమ్మదీయప్రపంచమును సంతోషమున ముంచినది. గ్రీకులకు కట్టిపెట్టిన తురుష్కురాజ్యము దానియంతట అదియే తురుష్కులకు హస్తగతమయినది. పాశ్చాత్యజాతులు గావించిన ప్రయత్నము లక్కరకు రాలేదు. తురుష్కు విజయము పూర్తిఫలము నొందకుండ, ఇప్పటికిని క్రైస్తవజాతులు అడ్డుప్రయత్నముల గావించుచున్నవి. కాని ఇవియు విఫల మగునని యూహింపవచ్చును. కిలాఫాత్ సమస్య తుదకు మహమ్మదీయాభిప్రాయానుసారముగ పరిష్కార మగునని నమ్ముట కభ్యంతరము లేదు. గాంధీమహాత్ముని నాయకత్వము సంగీకరించి మహమ్మదీయులు సలిపిన కృషి కిది ఫలవసానము. ఇక, పంజాబుసమస్య పరిష్కారము గావలసినది ఇంగ్లండులో గాదు. పంజాబునందే అది పరిష్కార మగును. ముందు సేనాని ఆజ్ఞలకు లోబడి వెనుక పోవుటపై బ్రాకిన పంజాబు దేశస్థు లెక్కడ, నేను వేలకొలది కారాగృహమునకు జనుటయే గాక లాటి కట్టల దెబ్బల గూడ దిని మూర్ఛిల్లినను తమ స్థానమును వదలని అకాలీసిక్కు లెక్కడ? ఈ రెంటికిని, ఎంత తారతమ్యమో గమనించిన, మహాత్ముని ప్రబోధ మాహాత్మ్యము గోచరించును. ఇంత బాధ జెందుచున్నను, అకాలీలు జాత్యన్యప్రతిక్రియ నవలంబింపరయిరి. అహింసానైత్యమును నిష్కర్షతో కొనసాగించిరి. పంజాబుసమస్య పంజాబులోనే పరిష్కార మగుటలేదా? వెనుకటి యధైర్యమును విభ్రాంతియు దొలగి, నేడు ధైర్యమును ఇచ్చితిమని గ్రహమును వానిస్థాన మాక్రమించినవి. పంజాబు అధికారులుతమబలప్రయోగమునువీరమింపవలసిన వారయిరి. ఆంధ్రానుగారు చెలిపినటుల, అకాలీలకు ఆధ్యాత్మిక విజయము గలిగినది పశుబల ప్రయోగము నిరర్థక మయినది. మహాత్మునివిజయమున కింతకన్నను ప్రబల నిదర్శనము లేవి గావలయును? మహాత్ముని నిర్బంధించి రను వార్త వ్యాపింపగనే, వెనుక పంజాబులోను అహమ్మదాబాదులోను నల్లరులు ప్రబలెను. ఈమారు మహాత్ముని నిర్బంధమువలన ఎట్టి యలజడియు గలుగక శాంతి ప్రవర్ధిల్లి మహాత్ముని మానసమును సంతసమున ముంచెను. మూడవదియగు స్వరాజ్యసమస్య త్వరలో పరిష్కారము గాంచకతప్పదు. మితవాదులకు నైతము సంస్కరణములు కోత బుట్టించినవి. స్వరాజ్యసంపాదనావశ్యకత గోచరించినది. భారతీయుల స్వరాజ్యసంకల్పము నానాటికే బలపడుచున్నది. కద్దరునిర్మాణము చురుకుగ సాగుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు స్థాపించిన గుజరాతు జాతీయ విద్యాపీఠమునకు డాక్టరు మెహతాగారు రెండున్నర లక్షల రూపాయిల విరాళమునెసగి, అవ్యాజ దేశభక్తిగనుబట్టి బొంబాయిలో నిడివర కేటకరూపాయిలు దీనికొరకు వసూలు జేయబడెను. గాంధీమహాత్ముని జన్మదిన మగు అక్టోబరు రెండవతేది నాటికి పదిలక్షల రూపాయిలు వసూలుగు నని, గుజరాతు విద్యాపీఠమునా రూపొందుచున్నారు.

ఇది మిగుల యచుకూలచిహ్నము. మహాత్మునిపై దేశీయులు తమ భక్తిని జూపుటకు, నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించుటయే ప్రధానమార్గము. మహాత్ముని విమోచనమును, స్వరాజ్యసిద్ధియు ఇందువలన తప్పక ఫలించగలవు. నేను దేశమునందంతటను జరిగెడి సభలు, భారతీయుల సంకల్పమును బలపరుచు గాక! మహాత్ముని తపము ఫలించి, వారి యశస్పాదకలు లోక మెల్లడే వ్యాపించు గాక!

మార్నింగుపోస్టుపత్రిక హెచ్చరిక

లాయమజాగ్రగారు తా మిదివరకు చెలిపిన యంశములనే కామచ్చునభివేదియొకమారు ప్రకటించి సామాజ్యశాసనసభవారికి బుద్ధిజెప్పవలయునని మార్నింగుపోస్టుపత్రిక కోరుచున్నది. పను నెనిమిది మానసముల వయస్సునను నిండని శాసనసభ యొకటి తనపైనున్న యధికారులను నిందించుటకు హక్కులేదని, మార్నింగుపోస్టుపత్రిక యుదేశము. ఇక తుర్కీసమస్య విషయమై ఇంగ్లండుకు సలహా నిచ్చుటకు భారతీయులకు హక్కులేదనియు, తనయవసరములను ఇంగ్లండు పాటించుచుగాని, మహమ్మదీయుల భావముల ప్రకారము నడుచుకొనదనియు, ఈపత్రిక మందలించినది. బ్రిటీషుహృదయము నిపత్రిక బయల్పరుచుచున్నందులకు సంతసింపవచ్చును.

విసరీతవ్యయము

నానారాష్ట్ర సభమునందు హిందూదేశమును జేర్చుకొనినందులకు గలిగినలాభము లేక బోగ, ఖర్చుమాత్రము మీదబడినది. అధినివేశ రాజ్యములతోపాటు హిందూదేశము స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుచున్నను, నానారాష్ట్రసభమున కగు ఖర్చులలో అధినివేశ రాజ్యముల కన్న నెక్కుడుభాగమును భరించుచున్నది. ప్రస్తుతపు ఏర్పాటుప్రకారము, అక్టోబరు 57600 ల ప్రాంకులను, డిసెంబరు 332000 ప్రాంకులను, మ్యాచిలెండు 221000లను, కెకడ 775000లను భరింపవలసియుండ హిందూదేశము 1440000 ల ప్రాంకులను భరింపవలయునట. హిందూదేశము నకు చేకూరినలాభ మేదియో చెలిసెనా?

“మాతృసేవ”

“మాతృసేవ” యను ఆంధ్ర వారపత్రిక శ్రీయుత గాడిచెల్ల హరిసర్వోత్తమరావు పంతులుగారి సంపాదకత్వముక్రింద, తాడిపత్రిలో ప్రచురింపబడుచున్నది. మొదటిసంచిక ఇపుడు వెలువడినది. ఇందు పలువిషయములు భాగుగ చర్చింపబడినవి. సర్వోత్తమరావు పంతులుగా రాష్ట్రలోకమునకు చిరపరిచితులు. పశ్చిమాంధ్రదేశమున ప్రజాప్రబోధము గలిగించుటకు తగు పత్రిక లేని కొరంతను, పంతులుగారు తీర్పు సమకల్పిరి. వారిప్రయత్నములకు ఆంధ్రులు తగినప్రోత్సాహ మొసగెద రని నమ్మెదము. ఈపత్రిక చిరకాలము వర్ధిల్లి స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడుగాక.

The Vijaya Pharmacy and Medical Stores
BEZWADA.
Good will and Stock. Rs. 5,000 or near
ffer. Offer open till 25th Sept. 1922.
Apply to, Guduru Lakshmana Rao, B. A
BEZWADA

దేశీయ వార్తలు

గుజరాతు విద్యా పీఠము

బారిష్టరు డాక్టరు ప్రాణజీవదాసు మెహతాగారు రెండున్నర లక్షలనిచ్చుట గాంధీస్మారకవిద్యాపీఠ భవననిర్మాణము-10 లక్షలు కావలెను. ప్రముఖుల సహాయము బొంబాయిపౌరులు లక్షరూపాయలనిచ్చుట- గాంధీమహాత్ముని వర్ధంతి అక్టోబరు 2న తేదీ గాన ఆనాడు భవనమునకు శంకుస్థాపన మొనరించబడును

మూల్తాను కొట్లాట

శిల్లీ సభవారి రీత్యాగములు-ప్రభుత్వ ప్రకటనము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము

రంప పితూరి

చెన్నైలో దొరతనమువారి ప్రకటనము

శ్రీ గంపల గూడెం రాజు గారు

కడలూరిలో 22 వ తేదీని విడుదల చేయబడుట-సంచారక్రమము

గుజరాతు విద్యా పీఠము

మెహతాగారి ఘోరివిరాళము-రెండున్నర లక్షలు

పదిలక్షలు కావలెను

గుజరాతువిద్యాపీఠభవన నిర్మాణమునకు పదిలక్షలు కావలెను. అక్టోబరు 2న తేదీ గాంధీమహాత్ముని జన్మదినము అనా దాధరమునకు శంకుస్థాపనము జరుగవలెను. ఆ తేదీలోగా పదిలక్షలు చేరవలెను. ఈ విద్యాపీఠమునకు మహాత్ముడే జనకుడును మొదటి ఛాన్సలరు నైయున్నాడు. అందులకు భవనము సమకూర్చుటకు డాక్టరు యెస్.బి. ఆచార్యగిజ్జాగి, మ.వి.ఆచార్య, ప.తాను యమాంబాపేటా బావజీయ, డి.పి.రామ భద్ర మోతంగార్లు సహాయము చేయుచు బొంబాయి శ్రీ. ఆచార్యులకు లండనులోకి లక్షరూపాయల నిధిని రెండునూ వాస్తవ్యులగు డాక్టరు డాక్టరు ప్రాణజీవదాసు మెహతా ఎండి గా కొంత యు రెండున్నరలక్షల నిధిని. డాక్టరు మెహతాగారి వాత్సల్యము దేశవిభాగము. మెహతాగారు బొంబాయిలో నున్న రెండు పాఠశాలలు కావా కేంద్రము లనగా గాంధీయారా నీధారి విరాళము నొసగిరి.

వింటర్ను ప్రభుత్వకు స్వాగతము

భారతకాననసభవారు

మీరు స్వాగతము మీ సందర్శనాకాలమున కోరు చున్నాము అని భారతకాననసభ దేశాధికారి, కేవలము పక్ష ములవారు చేరువకుగా బొంబాయిలో నున్న వింటర్ను ప్రభుత్వ కమిషనరులకు సంపి.

కలకత్తాలో బందిపోటు

కలకత్తాలో అడుమైదూరమునన్న మార్కెట్టులో భవనం కు దగ్గర కంప్రెస్సరు జను తో ను మల్లిక్ గారు ని క నీ యు ను న్నాడు. 12 గురు బందిపోటుదారు లరిగియుంటి కరుణ కుమారులతో కలకత్తాలో అడుమనదు సరికి సోదాపురూసుకు కెడ్డకాడిగల కర్రలతో దొంగల పెట్కొనిరి. దొంగలలో చాలవందకి గాయములు తగిలెను. దొంగలలో నొకరి చెయ్యి తెగి పడిపోయెను. దొంగ లు గాయములను తగిలినవారిని తీసికొని పారిపోయిరి. వారందరును పంజాబ్ లు. పిన్కూట యింటను తెగి పడియున్న జేబుని గ్రామస్థులు చూచిరి. చేయిలేనవారిని గాయములు తగిలిన వారిని పరిర్యద్యుని పోలీసులు అరెస్టుచేసి కేసు కేడి.

ఆసాములో అసహాయోద్యమము

1921 ప్రభుత్వమువారి పోలీసు రిపోర్టు

కేయాకు తోటలలో పరివాండ్ర కలవరింపగా, అసాము తెగిగాలు లైలుచనివారు దీక్ష కాలము పనిమానులు, అసహాయోద్యమము నున్న గురవి గిరినవి ఆసామోద్యమము నందు 270 మందిచేసి హత్య జరుగజేసెను. బ్రిటిషురాజ్య మంత రించినది, గాంధీ రాజ్యము ప్రారంభమైనది. భిక్షుకు నే నుకు తోటల కూలీలకు బోధింపగా వారిని అరెస్టుచేసి వారికి కక్ష చేసిరి. ఇంకొకడు తాను గాంధీగారి ఏజంటునని చెప్పి విడుదలయ్యెను. విరుగుడని కూలీలకు తెల్లని మాత్రుల నవ్వసాగెను. తోటలలోని మాకులలో విడుముగిలిసిరి. ఈ మాకులకు సరిగ్గా ఆసిటిలోని విడుము, వికాసాయము చేయదని వాడు కూలీలకు బోధింపగా వానికి చూడ కక్ష చేయబడెను. అని రిపోర్టులో నున్నది.

విదవ ఆంధ్ర రాష్ట్రము

హాసభ, చిత్తూరు

కే వ ప్రకటనము

సర్వాసంఘకార్యదర్శి యిటుల వ్రాసెను మహాత్ముడు: చిత్తూరు నం పు మం ది రా న ర జ మ న ప్ర త్యే కముగ వేయబడిన మందియులో 28 వ తేదీ సభ్యత్వాన్ని 1 గంటకు విడవ ఆంధ్ర రాష్ట్రీయమహాసభ ప్రారంభమగును. సభ్యులయై లైలువైడునుకు కడుచేరువలో నున్నది. సభలో వే యిమందికి వాత్సలయ. సభానిర్మాణాలంకారములు పూర్తియై నవి. విద్యుత్ ప్రదర్శనకాలము నూడే పూర్తియైనవి. చిల్లర పను లు జరుగుచున్నవి.

సభాభ్యుత్తుడు శ్రీయత, ఈ సభ్యులవారాయుపంతు లుగారు 21 వ తేదీ ను బూతునండి చిత్తూరు వచ్చెరరు. విక రములు ముందుచేయవలెను అక్షరమహాసభాభ్యుత్తులువిద్యాప్రహృత్తి కేంద్ర మెంకలరాయల కాపులవారు తెల్లూరి నుండి 24 వ తేదీ మధ్యాహ్నమునకు చిత్తూరు, కచ్చెడకు. మహిళా సభాభ్యుత్తురాలు శ్రీమతి ఉప్పక లక్ష్మీబాబామ్మగారు చూడ 21 వ తేదీ మధ్యాహ్నమునకే గుంటూరు నుండి చిత్తూరు కచ్చెడకు.

అన్ని మండలములనుండియు ప్రతినిధులకట్టికలు విస్తార ముగా వచ్చుచున్నవి. ప్రవర్తన ఫలములకుగాను ప్రదర్శనలకు పంపుచున్న దరఖాస్తులకు నూడే సమాజ చేయుచున్నాము. ఇక కొద్దిపలములు మార్చిమే మిగిలియున్నవి. వారిని గోరువారు వెంటనే తరింపా ప్రయత్నవలయును.

22 వ తేదీని రాష్ట్రీయకాంగ్రెసు సంఘసభ జరుగును. కావున రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘసభ్యులందరును ఆంతరముండుగానే రాకతెలిసికొరెదము. ప్రతినిధులు నూ-22వ తేదీకే కాన తెలిసి కోరుదము ఉత్తరరాష్ట్రాలనుండివచ్చువాడు నూడూరు విరాహాకు కత్తమండలమువారు కేడిగుం-పాపాబునేమనలవిగా గుండు రాకలెను. ప్రతినిధులు ఏ.కె.యెనుగో వచ్చుచున్నదియు ముండుగా తిరుతిరొనున్న యం. వెంకటకృష్ణరాయలవారికి శిరితి నిన్నుచు వచ్చుచున్నవారి సంఖ్యను నూడే తెల్లూరి 21, 22 తేదీనకు తిరపపాళి లైలుకచ్చెవారికి నుపాహారముల నొసంగుటకు శ్రీమన్ కృష్ణమాచార్యులవారేర్పాటు చేసెడకు.

ఆంధ్ర మహిళాసభసభ్యురాలంద్రందరకును ఆహారము లు పంపించెను గాని సభ నిర్వహణ నిలువదనను నూడవ వచ్చి విడదకు ఆలస్యముగా పంపబడినవి. ఆ కారణమున యెవరికైన ఆహారములు తగినపోయినను సభ్యురాలంద్రందరును విచ్చేయ ప్రార్థనలు కరి కచ్చి సౌకర్యములను చెక్కగా సమకూర్చుట మును వైకాపామునకే రాష్ట్రీయమందలి ప్రముఖులకును, నితర గ్రామ్యీరాలకును యింట్లోకి తీర్చెట్లును, ఆహారములును, ఆలస్యముగా పంపబడిన. కాన అవి చేరకపోయినను అన్ని రాజకీయపక్ష ప్రముఖులను విచ్చేయప్రార్థనలు. వారు చిత్తూరునచ్చి సర్వాసంఘకార్యదర్శి సి. రాజగోపాలాచారి గారిని చూచినతో నురల కాండ్లీమెంటురీ టిక్కెట్లు యింట్లో బండును.

శిల్లీలో ఉత్సవము

చిన్న ఆసియాలో కురుస్సులకు విజయము కలిగినందు లకు శిల్లీ సగరమున గొప్ప జీవోవలి ఉత్సవమును ప్రముఖైక్య మతో జరుపుటకు భారతభిలాషతుసంఘమువారి ఏర్పాటు ప్రకారము శిల్లీ భిలాషతు సంఘమువారు పూనుకొనిరి.

రంప పితూరి

ప్రభుత్వ ప్రకటనము

ఈ నెల 16 వ తేదీని చెన్నైలో ప్రభుత్వమువారు శ్రాత్ర రంపపితూరినిచెన్నై యింట్లో ప్రకటించి.

నూ-రెండు. ఈ ప్రభుత్వరాజ్యమును స్థాపించగోరి అల్లూరి సీతారామరాజు గారు రనుభూయితులైన ప్రారంభించిరి తెలిపింది. ఈ నెల 28 వ తేదీని ఒక్కే గ్రామమునకు కాన గారి గుంపు చిన్న పోలీసుదళమును తలకడి పోలీసుల నొసేంది వారిలో నొక కెన్సెట్టును చంపిరి. పిక్కుట రాజుగారి గుంపు గొంకొడి, గంటాచారి, కొత్తగూడెములకడకు వెళ్లి నట్లు తెలిసింది. 290 మంది పోలీసులు కొండలలోను అడవులలోను పీఠూరివారుల కొడక పెదకుచున్నార గాని యంతరంగము పోలీసులకు సాకు కనబడలేదు. పితూరిదాకులు 80 మంది మాత్రమే అని నిర్ణయింపబడెను గాన వారిని వశపరుచుకొనుట కను కాంతిని వెలకొలుపుటకు పోలీసుదళము చాలు అని నిర్ణయించెదము.

స్వర్గీయ ముత్తరాజు సుబ్బారావు పంతులు ఎం.ఎ.

శుభ్రాంతు రంపరములనుండి ఇందరు పోలీస్ కాశ్రీకి ఈ హిస్టరీ ప్రాధమికము నుండి ముత్తరాజు సుబ్బారావు పంతులు ఎం.ఎ. గారు ముఖ్యముగానే నిరూపించియున్నందు కారణము (16-9-22) రాత్రి 2 గంటలకు బుడదనందు వక లోకప్రాపు లెరని తెలుపుకు కెంతయుం జింతించున్నాము. పిదప దిను యశామాన్య కేసునీ. వైభవమున నాంధ్రలోకమునకు జీవదరములై యుండటయ గాక వెళ్ళు. నాటకరంధ్రము లను వింది, పోలీసుదళముం దొకసాటికముం కొక ముర్తపక కమును ను బుడవిలాను సభవారితే బహుముఖం బడసియుండిరి. పిదప కించిన నాటక నాటములలో నొక్క "శ్రీ కృష్ణ కులా భావము"ను మాత్రము ముడిపించి యాంధ్రలోకమున నావం ప్రార్థనాస్థాయిగ నెలకొల్పి యుండిరి. ఈ నాటకము కలు తావులక బదిలించబడుచుండుటయ గాక కన్నడ భాషాంతరీ కరణ మొనర్చి నాటకమును నిటీవల నొక కర్ణాటకండితుడు వ్రాసియుండుటయు యీ ఆంధ్రప్రాశ్రస్థము చెంపుచున్నది.

పిదప నెలకు నుమా నిన్ను బయేమిది రూపుములి చేరిన మును చెచ్చుకొనుచుండినను నాడంబరింపాముగఁ దమకులుంబ వ్యయములకు మిక్కిలి స్వల్పము ప్రమునే వినియోగించుకొనుచు మిగిలిన పాన్పునంబయి వీడివిగార్లులకుఁ జరుపుఁ జెప్పి చుట యుండును, నదిథి యభ్యాసములకును, వెచ్చింపుచుం దుద కొక కానియైనను నాదాయము తెలిసిన యుండుం నియో ధిర్యశిలం దు, నిష్కలంక నర్తకులు, ఒకవలారపరాయణులగు తొమ్మిది సంవత్సరముల యిండుగల తన వెదబోమునని ప టియిద్దరు. ఈమరులను 4,5 సంవత్సరముల ప్రాయము 10 యొక పుట్టికెను, నిండుగర్భకతియగు సుభాధర్యచారణిని, ఆకాశవర్షమును, మిత బృందమును కెచ్చుకొటిని నుఃఖముగ్రమమునంచి "మెచ్చసీతా యుం" అను నాగ్యోక్తి సార్వమకులులం దనముపుని చాల్చర యేటనే యివాలోక సౌఖ్యములక బ్రవించి పం-కమునకేగిరి. వీరియకాలమరణమునకుఁ జింతించు వీరియాగ్యుల కాంతి గలుగుకొనునని వైరముక ప్రార్థించుచున్నాడు.

శ్రీరామ్ మీట్రవ్యాసు,

బండిరు

అకాలిల ఆరెస్టులు

14 వ తేదీనుండి ప్రతినము గురకాగు తోటలోనికి వెళ్ళు అకాలిలను అరెస్టు చేయుచున్నాడు. తెప్పలకొట్టుట మాంకేకిరి 17 వ తేదీని 100 మంది అకాలిలు అమృతేశ్వరుండి బయలుదేరి శురక వాగుకు వెళ్ళిరి. ప్రతిదినము 15 గురు క.కుం అకాలిలు తోటకు వెళ్ళుట పోలీసులు వారిని ఆరెస్టుచేయులు యాకాలగు తోటలనుండియు జరుగుచున్నది. 16 వ తేదీని అకాలిలను ఆరెస్టుచే నుటకుముందు వారిని పోలీసులు కొట్టిరి తెలిపింది. అమృతేశ్వరులో గొలింగగూరు కొట్టలో అకాలిలు ఖయిల సుండుచున్నార. 15 వ తేదీనుండి వివేకధర్మములు కురి నుచున్నవి. (ఆ. వెను)

రాజమహేంద్రవర మున్యనిపివలు యెన్నికలు

రాజమహేంద్రవర మున్యనిపివలు సంఘమున 7 స్థానము లకు తిరిగి యెన్నికలు జరుగవలసియున్నవి. రెండవవార్డుకు శ్రీ కల్పాచంద్ర ప్రకాశరామంగుగారును, మిగిలిన వార్డులకు మణి కొండరకు కాంగ్రెసు పక్షమున సభ్యులుగా నుండ నియమింప బడిరి వ్రాసియుంటిని. కాని యిది పోకవాటు. ప్రకాశరామ కు గురిగాని మణి యిరులకుకాని పురమున నున్న కాంగ్రెసు సభ్యులుగాని, పట్టు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘము వారుగాని యెన్నుకొని నియమింపనందున కాంగ్రెసు పక్షమున వారభ్యర్థు లని తలంపరాదు. వారు కాంగ్రెసు అభిమానులు మాత్రమే కావచ్చును. (స్వర్గీయ విలేఖరి.)

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

జాతకము

(1) జాతక వ్రాతము (కుండలి) యొక్క నకలుగాని (2) పుట్టిన తేది, జనన కాల ఘడియలుగాని (3) జాతకుని యొక్క జన్మ నామము, ప్రస్తుతపు వయస్సు, మాత ఉత్తరము వ్రాయునపు యుగాని, ఈ మూటిలో నేదియో యొకటి మాత్రం పంపించుట వల, జాతకుని యొక్క రూపము, స్వభావము, కరీరాధి క్షయము, ఘన సంపాదన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కర్మ ఫలము, ఉద్యోగము, జీవనము మొదలగు 25 సంతులు కా బలా కొరకు వ్రాసి ముందుగా రు 1-4-0 లకు వి. పి. గా కం పెడము. ఈ వ్రాసిన సంతులు సరిగా నున్న యెడల, జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము అభిరుచులకు, జరుగబోవు ప్రతినంతి ఫలములు, అనగా, మహాదశ, అంశరేఖా ఫలములు గల పూరా

జాతకము, శాస్త్రసమ్మతముగా తయారుచేసి పంపెదము. పూరా జాతకమునకు రు 5 లు, అగును. పూరా జాతకము వ్రాయించు కొనువారు రు 2 లు, అధ్యాయము ముందుగా పంపవలెను. అట్లు పంపగానే జాతకము పూర్తిగా ఆఖరువరకు తయారుచేసి కట్టిన రు 8 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సర ఫలము

మొత్తముమీద 1 సం॥ రం వరకు ముందు ఇరుగబోవు ఫలములు వ్రాయుచు, నెలలవారీగా 12 నెలల ఫలములు వివరముగా వ్రాయుటకు వి. పి. ఖర్చులతో రు 1-4-0 లు అగును. దీనికి జన్మనక్షత్రము గాని, జన్మనామము గాని, మాత్రం పంపిం చాలెను.

జాతకమార్పాండము

రెండవభాగము ఇది 300 వేజీలు

ఇందు లగ్న స్థూటము, గ్రహ స్థూటము, భావ స్థూటము, వడ్డ్యములు, మోడకవర్గ, అష్టకవర్గ, తాత్పర్యసహితముగా నుమాత 1000 ప్రమాణ కొలములతోను, విశేషాంశములతోను ద్వారా భావఫలములు మహాదశ ఆంశరేఖాఫలములును, ఇంకను అనేక సంతులతో మిక్కిలి సులభతేలిని ఆత్మదృష్టముగా వ్రాయుట దేశిది. దీనివలన అన్ని సంతులు పూర్తిగా తెలియును.

ఈ గ్రంథము నచ్చనియెడల తిరిగి సొమ్ము వాపను చేయు దము ఈ 2-వ భాగమునకై యిదివరకు ధరభావము పంపినవారి తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల వెంటనే వి. పి. గా కంపెడము. దీనివలన సోప్తఖర్చులు గాక రూపు 2-0-0 లు

అలగ్యమైనవో ప్రతులు దొరకవు.

(3512) ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము, నోపాలపురం, కొత్తపేట సోస్టు. (నావాటిల్లా)

సిద్ధమకరధర్మజ (భైషజ్యరత్నావళి 920 పుట)

ఇది ఆయుర్వేదవధములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది. ఇందు తుదిచేసిన గణము, బంగారము, కైలాసి, వచ్చి తిరుగునము మొదలగు వివిధవల ద్రవ్యములు చేరియున్నవి. నై గ్రంథములలోని యొగము ప్రకారము నిర్ణయము మాచే తయారుచేయబడియున్నది.

కో॥ స్వేచ్ఛాహారవిహారాః నకచాచిద్విషద్యతే । మేధాయాః కాంతిజనాః కామోద్దీపకృణ్మాణాః । బుద్ధిని, ఆయుర్దాయమును వృద్ధిచేయును. శరీరమునకు కాంచినిచ్చును. హేమ్యుః ధాతుభిక్షితేసి కామోద్దీపనము చేసిగించును. అతిముత్రము, క్షయ, సుఖకోగములు, మొదలగు ధాతుక్షయకరములగు వ్యాధులలో హేమ్యుః సుప యోగకరము. ఉపయోగించువిధానము మందుతో బంపబడును. వెల 25 మూతలు రూ 5-0-0

ఆంధ్రజ్యోతిషాలయము ఫార్మసీ (లిమిటెడ్) వసూలైన మూలభవము 1,12,995.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీనాథి బి. ఎమ్. ఎమ్. బి. పి. యమ్. గారిచే స్థాపింపబడినది.

19 హాస్కోడ్డు హాంబుకోడ్డు, మద్రాసు.

విద్యుత్తును విద్యుత్తుచేయుటకై శాస్త్రీయవేదములను పుట్టినిల్లు. క్యాబిల్యాను తయారుచేయుగా పంపబడును.

మోసపుమందుల వలనను, ఇతరులు కూడ ఇదేమోస్తరుగా చేయుచుండుట వలనను మోసపోకుడు.

ప్రాంచీలు:— (1) 149, హైరోడ్డు తిరునెల్వేళ్ళి మద్రాసు, (2) హైరోడ్డు, తిరుపతి, (3) 405, టంకశాలవీధి, మద్రాసు.

నత్యవత్సర పాఖ్యానము

శ్రీమదాంధ్ర బహుండపురాణము

అచ్చగుచున్నది.

ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాంజలిము

అచ్చగుచున్నది.

హాస్యహాస్యము. స్వాంధపురాణములో నొక భాగము. ఇందు మధుర మీశాక్షి సోమము దశకృగు నీలలలు దెబ్బదియొకటి విచిత్రములగు వర్ణింపబడి యున్నది.

వడ్డ్యములు ముందువేలు వెల 0-12-0 అణాలు.

ఆంధ్రలోని పాఖ్యానము. ఇందు లలితభిందానునని సంపుట మొదలగు 5 భల నేకము లున్నవి.

మంచి లైంగు వెల రూపు 1-8-0.

విచిత్ర సాధుకావ్యభిషేకము. సులక్షణ నాటకము. వెల 0-12-0 అణాలు.

శ్రీరామభవనాసనము. లక్షణము కృత నాటకము. అచ్చగుచున్నది. వెల 0-12-0 అణాలు.

జనసంచి కేసాద్రికర్పి, తేనుగుపండితుడు, హైదరాబాద్, విజయ.

భోగేశ్వరమాహాత్మ్యము

ఇది యొక తేల్పముయొక్క మహాత్మ్యము. ఇంద శ్రీశైలమహిమకూడ జక్కగ వర్ణింపబడియున్నది.

కవిత్వము కనురసనంతమై ముద్దులుముటు గట్టు చున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము జేపట్టిన బాతకుల కొక వడ్డ్యమేని వదల మది జనింపదు.

ప్రతి 1-కి ధర రూపు 1-0-0. పోస్టుఖర్చుప్రత్యేకము.

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము, 7, తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

“తెలుగు సంక్షిప్తలేఖనము”

మారు ఇల్లకదలకనే తెలుగు మార్పునందు నేర్పుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దీనిమున కొక గంట పని. “ప్రాప్త క్షున్ని నిమిత్త మదాత్మిక సంపించండి!”

(13) ఇంఫర్మేషన్ బ్యూరో, కాకినాడ.

చెన్న పురి బజారుధరలు

సెప్టెంబరు 18-వ తేది సోమవారము.

(1) ధాన్యములు

దనియాలు	బా 1-కి రు 56 మొదలు 68 వరకు		
బియ్యము	బస్తాలు	మొదలు	వరకు.
కుసుమ తెనాలిది	,, ప 45 x లవి	రు 18-0-0	18-8-0
నెల్లూరిది	,, డిటా	,, 15-8-0	16-0-0
డిల్లీ వి	,, డిటా	,, 15-8-0	16-0-0
రాగులు ర. 164	బస్తా 1-కి	,, 9-8-0	10-0-0
నవ్వులు	,,	,, 21-0-0	22-0-0

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు	బస్తా 1-కి 195 ర.	రు 18-8-0	16-0-0
సెనగలు	,, డిటా	,, 15-0-0	16-0-0
సెనలు	,, డిటా	,, 12-8-0	14-8-0
మినములు	,, డిటా	,, 14-0-0	15-0-0
శాలము	,, డిటా 164	,, 10-8-0	11-8-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులు నూనె బా 1-కి	రు 175-0-0	180-0-0
నెయ్యి మ 1-కి	,, 18-0-0	28-0-0
కొండాపురం చేరు సెనగవప్పు బా 1కి	,, 58-0-0	59-0-0
యితరప్రదేశము	,, 54-0-0	56-0-0
చేరు సెనగ నూనె గాను బా 1-కి రు 125 మిక్సన్ నూనె 120		
అమునము నూనె బా 1 కి	రు 120-0-0	121-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాచుపసుపు బా 1-కి	రు 140	
నూరపసుపు	,, రు 108-0-0	104-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరువి) బా 1-కి రు 98-0-0		119-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మబుగు 1-కి రు 50, 55		
బాళపాస్తీ పాయకట్టు	,, రు 70, 70	
బెల్లము బా 1-కి	రు 48-0-0	52-8-0
చింతపండు పాకవి బా 1-కి	రు 42-0-0	49-0-0
,, కొత్తి బా 1-కి	రు 52-8-0	59-8-5

(5) ఇనుము

పట్టాలు కఖం బా 1-కి	రు 85-0-0	86-0-0
చదరం	,, 86-0-0	87-0-0
రత్నండు	,, 85-0-0	86-0-0

(6) లోహములు

కెండి 100 తులంకు	రు 98-0-0	
బంగారము, తులంకు 1-కి	రు 25-10-0	
కుర్రును 1-కి	,, 17-1-2	
ఇత్తడి బా 1కి	రు 315-0-0	316-0-0
గాని డిటా	రు 850-0-0	
అస్సా క్విక్ర బ 1-కి	రు 45-4-0	45-6-0

(7) రంగులు

సింహామార్కు 20 డిగ్రీలు అండుగు పీపా	రు 95-0-0	
డిటా 16 డిటా	రు 80-0-0	
కొట్టి క్రిస్టలు 20 డిగ్రీలు	రు 100-0-0	

మ॥రా॥ చోడవరం డి॥ము॥కోర్టులో

జి. యస్. 111/22 (813)

వాది:— బెజ్జెర్ బుచ్చన్న.

ప్రతివాది:— పెరిరెడ్డ సోమన్నపాత్రుడు వగయిరా.

నోటీసు

యా నెంబరు దావా మ॥ చోడవరం డి॥ మననబుకోర్టులో తే 25-9-22 దీని విచారణ అగును గనుక 1-కి ప్రతివాదులకు యేమయినా ఆక్షేపములు యెడల ఆ తేదీని సదరు కోర్టుకు హాజరయి తెలియజేసుకోవలెను. అట్లు జరిగించనియెడల ప్రతివాదులు పరోక్షమున దావాప్రతివాదులున్న తీర్పు కాబడును అని యిందు మూలముగా తెలుసుకోవలెను.

మే. సూర్యనారాయణ, జిల్లాడ్డు ప్రిడరు

“స్వరాజ్య” సిరాబిల్లలకు

సోల్ ఏజెంట్ కాలపరిమితి మార్పు (814)

1911 సం॥ నవంబరు నెల 30-వ తేదీతో ఆఖరైంది.

ఇప్పుడు అందరిని పంపబడును సిరా లన్నిటిలోను అతిసరసమైనది. మిగుల శ్రేష్ఠమైనది. ధర ప్లాస్టాక్ 6 గ్రాములు 0-14-0, 12 గ్రాములు రు 1-8-0, 36 గ్రాములు రు 4-0-0, ఎటువు 6 గ్రాములు రు 1-12-0, 12 గ్రాములు రు 3-4-0, 36 గ్రాములు రు 9-4-0 పోస్టు, ప్యాకింగ ఖర్చులు చేరా.

Swaraj Ink Factory, 173/3 (7) Cornwallis Street, Calcutta.

స్వీర్షా వాల్లభలన మిత్రమందలి రాష్ట్రముల ప్రజల
 తుష్టి-లక్ష్యే విముఖత వ్యాపించును. ప్రజల జనుకు పోవు
 గావించిన హృద్దయములకు తుష్టి-లు కలిసిపోవడా
 కుంఠ్యమునీరి. కాని విజయము సంతోషములు నున్న
 మృదుల ప్రతి కాయము హృద్దయములకు కలిసియుంటును. ఈ
 మృదుల మిత్రమందలి హృద్దయము గలదిని కాంక్షించు
 పోతున్న దృష్టిని తిమ్మకా నెదరిన తోచును.

స్వీకృత హానము

రోము సెప్టెంబరు 16:- స్వీకృత హానము విజృంభించుచున్నది. ఈ దహనమునకు తురుష్కల కార్యములు జరుగుచున్నవి. అందుకారణముచేత విద్యార్థులు చదువును విడిచిపెట్టి పారిపోయినారు. ఇందువలన దాదాపు 400 లక్షల సరకుల నష్టము నుంది అంచనా వేయబడినది.

విదేశాంగ కార్యాలయములలో గల బయట

తురుష్క ప్రజలతో తప్ప మిగిలిన స్వీకృత హానములకు సంబంధముగ దహనమునకు కలుగు పాపముగ ప్రధాన కార్యాలయము, బ్రిటిషు సర్కారు కార్యాలయములకు లగులబడి పోయినది. ఈ దహనమువలన 5, 6 నందల మంది బ్రిటిషు మాన్యు పాదలు నిరాధారులై.

బాధితులు

దాదాపు 10 లక్షలమంది ప్రజలు తామనులకుగాని మరి ఇంకొక విధముగాని మరణమునకు సిద్ధముగ నుండిరి; స్వీకృత హానము ను గూడ అన్ని వారిని దహించుకొనబడుచు. బ్రిటిషు సర్కారు చాలమంది బాధితులను రక్షించి దీనిని నివారించు. దేశముల కిందువలన చాలనష్టము గలుగునని ఆమెకు విశేషమిది తెలియెను. ఆమెకును పోయెను, ఆమెకా సర్కారుపై రక్షించబడి తీసుకొనిపోవడిరి. తురుష్కలార్యులను గ్రీకులను దాదాపు 1000 మంది జంపినియ వాని ఆహూతి గానింపబడుటకు అగ్నిని దీక్షించి రనియు మీరు దెలుపుచుండిరి. స్వీకృత హానములను గూడతగులబడినది.

ఆర్మీనియనులు కారణము

సెప్టెంబరు 15:- వార్డు క్రైస్టోఫరు "బ్రాన్సువూర్" నోనుండి ఇట్లు వాయువార్త నడిచి. స్వీకృత హానము యెదుట లండను దహన మొందుటను పరిశీలించు. రెండుమైళ్ల దూరమునకు వందలకొలది ఆరుగుల ఎత్తునను, దహనమును గోడవలె భయంకరముగ అగ్ని బాల్లలు పూరముగ విజృంభించుచుండెను. మైలు దూరమునకు ప్రజలు నిలువలేకుండెను. నదీతీరమున మీదగు తురుష్కల గృహములు దహనమైన సగరములయందు బూడిదల ప్రాంతమయ్యెను. రెండుమైళ్ల దూరమున, ఒకమైలు దూరమున నగరములవలన సుందరముగ దహన మయ్యెను. మనీషులును, చక్రియులు గూడ నందలకొలది అడుగుల ఎత్తున గ్రీకుల పడుచుండెను. ముఖవారము వాడు అగ్ని ప్రారంభమైనప్పుడు కలకత్తా మొదలయ్యెను. ఆదిమున స్వీకృత హానమును కాశీముపాసాలోగల ఆ ప్రదేశమునకు బదిలించి, ఆర్మీనియనులకు తప్పించుకొన మార్గము లేకపోవుటచే నా భాగములందు సమరసన్నాహముల నొసర్చి సిద్ధముగ నుండెననియు, వారి కార్యమొనర్చుచుండెననియు, త్వరలోనే అగ్నిని ఆర్మీనియనుల నుండి, కాశీముపాసా వాలో తప్పెను. మేము తిరిగి వచ్చునప్పుడు మునుపటి దహనముల గ్రీకు యువకుల కేవలములను పీఠులందు జూచితిని.

తెనరలు తామెందుగారి పోవుచు

సెప్టెంబరు 15:- యెలీమెయిలెబునకు ప్రశ్నింపగా బ్రాన్సువూర్ గాత్రము జడిచిరి. మిక్రమంటి కాంస్టాంటినుసు సాగ్రమియకు గొప్పరాజ్య రుద్రాపరాధము అందువలన జాతీయవాదులు వెంటనే ఇదహాక్షులయిరి. మిక్రమంటి గంభీరముగ త్వరలో కాంస్టాంటి నీపీఠము మీదుకు యెదురుము. 1918 నవంబరున దాదాపు 1000 ప్రాంతీయములకు ప్రభుత్వమువారు త్వరలో పేతులు సలహాతో నెడరు. మొర్రాకోనుండి వై నాగరమును, టర్కీ స్థానమునుండి కాంగ్రెసుకును మహమ్మదీయ ప్రపంచము వ్యాపించి యుండెను.

అమెరికనులు కాన్స్టాంటినుసుకు

స్వీకృత హానము పడునట్లు అమెరికనులు కాన్స్టాంటినుసుకు తెలిపి అమెరికను కమిషను దెలిపెను. అమెరికను సర్కారు కార్యకర్తలతో క్రిక్కిరిసి గ్రోలునట్లు చేరెను.

తురుష్కల సైన్యము రెండుదినములవరకు కాన్స్టాంటినుసుకు పాడి తరువార విజృంభించి కత్తిరించి మీరు తెలిసి.

గ్రీకు ఆర్మీనియను భాగములు నాశనమగుట

రోము, సెప్టెంబరు 15:- స్వీకృత హానము దహనమునకు గ్రీకు, ఆర్మీనియను పాదలు కనించుభాగముల సంపూర్ణముగ నాశనమయ్యెననియు ఇర్రాక్ ప్రదేశములనుగూడ వ్యాపించు చున్నదనియు స్వీకృత హానము దెలుపుచున్నది. కమిషనులు భయవిస్తాము లై యుండిరి. ఇటాలియను పాదల రక్షణార్థము ఇటాలి ప్రభుత్వము వారు సర్కార న పిరి. ఇటాలియనులకు ననించుటగాను యుద్ధనాకలను స్వీకృత హానము కేంద్రీకరించుచుండిరి.

యాధిపత్యపటదని వార్తలు

లండను సెప్టెంబరు 14:- స్వీకృత హానము సర్కారు వారు గూగు జరుగుట లేదు. కెమర్స్టులు గ్రీకు, ఆర్మీనియనులపై పక్షపాతికలను దౌర్జన్యముల నొనర్చుచుండెనని విశ్లేషించుచు

వందలకు ప్రజలను స్వీకృత హానము అగ్నియందు హత్యగావించెననియు స్వీకృత హానములో శాశ్వతములలో స్త్రీలు పురుషులను విడదీసి పురుషులను చిల్లీకి ముగిసినందు వో: గ్రీకు పులి కానంపాదము దెలుపుచుండెను. తురుష్కలు 200 గ్రీకు సలహాదారుల బంధి సాగిరేరములను సమవ్రముగానికి క్రొవీరని వనలతి బంధించెను. కాని ఈ కథ లెక్కను యాదీపరములేదు.

గ్రీకు ప్రేమనుకుమార్తెలు

కెనర్సునంద్ర కార్యములేమన, గ్రీకుల కొనుబడినాకు లను తురుష్కలను కాపాడలేనని గ్రీకు అధికారులు దెలుపుచుండి ఇర్రాక్ ప్రభుత్వములు బలముగ నుండెను. బల్గేరియానుండి టర్కీనుండిగాని వచ్చు ప్రభుత్వంపై కాపాడలేక కలిసియుండెను. తూర్పు ప్రేమనుకు నిజపురుషులను గ్రీకులందరు ఏకాగ్రీహములుగ నుండిరి.

తురుష్కల వేదరంపు - కెమర్స్టుల క్షే

లండను, సెప్టెంబరు 12:- జలసంధుల మూసేసేసెను. వి తురుష్కలు దెలిపిన వేదరంపు అందోళన పడుచుండెను. కాన్స్టాంటినుసును 5000 బ్రిటిషు సైన్యములు, ముస్లిములతో తురుష్కలతో బాంతులతో కిరంకు లుండుటచే దాడిన న్యాయనలియింపబడిరి. నాకా యార్కాటును సాగి నాడు. మిక్రమంటి సంగ్రామ సాకలను అగ్నికాలములోనే తురుష్కల సైన్యములు నిజమయ్యెనుగ నొనర్చుచుండెను.

తురుష్కల ఇద్దరు సందేహముల తేల్చునని ఇటీవలి వార్త దెలుపుచుండెను. తూర్పుబాల్కానును, కిక్రమునందుండెను. ఇంకొక గూతు పరామర్శలకు కెమర్స్టుల బలమయిచుండెను. పాలస్తానా మొదటి ముఘల్లములకు మహమ్మదీయుల యుద్ధమిది సమర్థిస్తు లూకా గొనుమండిరి. టర్కీ నుండి మిక్రమంటిని క్రొవీ నేమంటిలో మీరు వచ్చిరేమని ఆమెను చంపిరి. స్వీకృత హానము రుతివార్త.

పరిష్కరము

ప్రజాస్వామ్యవాదులు పట్టణముల నాక్రమించుట

లండను, సెప్టెంబరు 14:- కెన్యోన పట్టణమునకు పరి ప్రభుత్వమైయున్న ప్రజాస్వామ్యవాదులచే నొడింపబడినది. పిక్రమంటి ప్రభుత్వము జరిగినట్లు వార్త పట్టణమున పట్టుకొని ప్రభుత్వమైయున్నది యను బ్రిటిషులకు ఒకన్నయను ఆతనిపోయెదను నుండుండి. దాదాపు 120 మంది ప్రభుత్వ సైన్యములు ఖయిలీలుగా పట్టుకొనబడిరి. కానికొంత సైన్య కుల వారత వదలిపెనుండిరి. చాలమందుగుండుసామాను ప్రజాస్వామ్యవాదుల వశమయ్యెను. ప్రజాస్వామ్యవాదులు కరివారమున యుద్ధము పట్టణములోని ప్రధాన పీఠములకు ఇర్రాక్ నొడి దాన్సులగుండా ప్రవేశించి తమస్థానముల బలపరుచుకొని ప్రభుత్వమైయున్నది. ప్రజాస్వామ్యవాదులు గడియో సభ కిందువలన బ్రిటిషులకు ఒకన్నయ నిద్రపోవుచు వెంటక లేక నులొబడవలసిదని ప్రజాస్వామ్యవాదు లొకనిని కొరగా వారత దునికొనించి పారిపో ప్రయత్నించెను. అప్పుడు తుపాకి కండు తగిలి చురడించెను.

ప్రభుత్వమువారు తిరిగి పట్టుకొనుట

ప్రభుత్వమువారు తిరిగి పట్టుకొనుట. ప్రభుత్వమువారు తిరిగి పట్టుకొనిరి. కొందరు ప్రజాస్వామ్యవాదులు ఖయిలీలుగా పట్టుకొనబడిరి. పట్టణమునందలి యావరము ప్రజాస్వామ్యవాదుల పై సామర్థాతి గన్పరుచుచుండి.

దల్లినునందు బ్రికాటుము

లండను, సెప్టెంబరు 14:- గతదినము మీడి కెంబి నల్లిను నంద్ర ప్రజాస్వామ్యవాదులకును ప్రభుత్వసైన్యముకు కిర గులొకనను, తుపాకులతోదను బోయిక్రముగ జరిగెను. తిరిగిపోయి ఎగ్నీంబ, పోయోట్లు, హోటల్లు మొదలగు ప్రదేశములను దాడులకొనెననియు నిజమయిచుచున్నది యుద్ధము జరిగెను. తిరుదుము 6 గంటలకు వారకొద్దు పోయెను. తిరుదుము 6 గంటలకు ప్రభుత్వసైన్యములపై తుపాకులు ప్రేల్చబడినది. ఎదిర్చిన వారిలో చాలమంది పట్టుకొనబడిరి.

ప్రజాస్వామ్యవాదులు మరియొక పట్టణమును పట్టుకొనుట

ప్రభుత్వమువారు యాధిపత్యమున కెన్నాడు పట్టణమును పట్టుకొనిన తరువాత ప్రజాస్వామ్యవాదులు మేయో కాంబి యుండలి బరినా పట్టణము సక సాక్షాత్తుగ నెదిర్చి పట్టుకొనిరి. ఇందులకును ప్రభుత్వసైన్యములు, ముక్కుడైన తమ సైన్యముల అగ్నికేయలందు పట్టణము నుడేమతో చర్చికి జనియించిరి. ప్రజాస్వామ్యవాదులు సామర్థికతముతో పట్టణమును ప్రవేశించిరి. తరువాత పట్టణముల నిజమయిచు వారికిని బ్రికాటుము జరిగెను.

ప్రజాస్వామ్యఖయిలీలు

ఇంతవరకును 5000 అంతకలహములతో 5000 ప్రజాస్వామ్యవాదులు ఖయిలీలుగ పట్టుకొనబడి రని డెయిలు ఈ రాజునందు దెలుపుచుండెను.

జర్రను నష్టపరిహారములు

బెల్జియను నోటు

బ్రిక్సు, సెప్టెంబరు 14:- అగ్ని 15 సెప్టెంబరు 15న తేజీ లందు చెల్లింపబడిన వాయిదాకుగాను 50 లక్షల మాడ్కుల (బ్రెజిల్ బాండ్లను చెల్లింపబడినవియు 101 మిలియనుల బంగార మాడ్కులను త్వరలో బెల్జియము నోటులు బ్యాంకునందుం పలే ననియు బెల్జియను ప్రభుత్వము వారు జర్మనీని గోరిరి.

బ్రెజిల్ బాండ్లను పూచీనమును, సంపాదించుటగాను అంగ్లేయ బ్యాంక్లతో సంబంధించుటగాను రివిఫు బ్యాంకు గ వర్షయను జర్మను ప్రభుత్వమువారు లండనున కంపిరి.

బెల్జియమునకు జర్మనీకి యుద్ధలసిన నష్టపరిహారములు 709 లక్షలను పూచీనముండి కల్పించవలసినదని రివిఫు బ్యాంకు గ వర్షయను అంగ్లేయ బ్యాంకును గోరినది. 18 మాసములలో నామై ల్మును తిరిగి కామెట్ల బ్యాంకులకు చెల్లింపబడవలసినదని గవర్నరు వార్తాసమెనర్చెను.

జాతీయమితి

పెనినా సెప్టెంబరు 15:- జాతీయమితి నో కానియక విధానమునందు వారు పాల్గొనబడు మని (వైకలు ఆరెం బైక రాష్ట్రములలో దెలిపెను. ఇందుచే జాతీయమితినుండి దక్షిణ తేమెరికా రాష్ట్రములు విడిపోవచ్చును.

హంగరీని కేంద్రీకరించుట

హంగరీని జాతీయమితియందు కేంద్రీకరించు జాతీయమితి యుద్ధసంఘము వారు కేంద్రీకరించి నూతనవిధానము కేంద్ర జాతీయమితియందు మధికరణమయ్యెను. అందుచే బ్రిటను 210000 అక్టోబరు 876000 ఇండియా 1440000 దక్షిణాఫ్రికా 882000 న్యూజిలాండు 220000 రెండూ 175000 ప్రాంతములను పరిపాలియును. తురుష్కల పోవుచున్నప్పుడు, అగ్ని కాంక్షలని బానిసత్వమునకును చర్చింపబడవలసి బానిసత్వమునకును వాయిదాకుగాను గోరి. అగ్నియూ యందలి బానిసత్వమును చర్చి చూడ చర్చించువారు.

వై నా యుద్ధము

వై నా ప్రభుత్వమువారు యుద్ధము కోరెను. దేశీయ బ్యాంకుల ననుగగా వారు దా మిచ్చుమునును, తమయెడల ప్రభుత్వము నిర్వహించవలసిన బాధ్యతల కారణమున వచ్చింప వలసిన కోరిరి. అందుచే ప్రభుత్వమువారు విడిచిపెట్ట బ్యాంకులను గోరిరి. బక్కాను ఇడిమ్మిటీయందు రష్యనుల భాగమును దను కిచ్చినయెడల సత్తు మనిరి. ప్రభుత్వము వారింకను ప్రభుత్వ తర విరాజులేదు.

మంత్రివర్గపు రాజీనామా

వై నా ప్రభుత్వముల తిరగము రాజీనామా నొనగెను.

భారతమహమ్మదీయులు

కాత్రిగారి ప్రసంగముపై

సర్. మై కేలు ఓడ్యయరుగారి విమర్శ. లండను, సెప్టెంబరు 15:- మంత్రివర్గము దుష్కరతలకు సుగ్రాహు నంతరము టర్కీని గోతముగ నాదరించెదమని వార్తా మున్ద్రక పీఠ 1918 సం న భారత మహమ్మదీయులు బ్రిటిషుకుమారున టర్కీలో పోరాడ సంగీకరించెనని కాత్రి గారు దెలిపి విమయమును ఖండించుచు సర్ మై కేలు ఓడ్యయరుగారు యెలీ బెల్గి గ్రాఫురందు ఇట్లు వ్రాసిరి. అప్పుడు సంద్ధి గావించుకొనినయెడల టర్కీ కొనుగడుగు గౌరవనీయుల నుగించి 1918 సం న పూర్వము చాలమంది భారత మహమ్మదీయులు పటాలమునందు జేరిరి. ఆకాలమున చాలమంది భారత రాజగీయజ్ఞుల నావహించియున్న ప్రతిభా సేవతో గూడిన రాజభక్తిని 1918 సం రమున తేరిన మహమ్మదీయ పీఠము ఆ పాదించుట వారి కరమాంకరము. జర్మనీతోదను టర్కీతోదను పోరాడవలెనని దెలిపినప్పుడు దొక్క మహమ్మదీయయోధుడును సంత యింపవలెను. తాత్కాలిక విరామాంతరము భారత మహమ్మదీయ విద్యార్థులు గోరిన మరతులు న్యాయముగ నే యుండెను. కాని కాంస్టాంటినుసు, త్రేను, ఆడియానోపిలు లపై నుల్లూన ఆధిపత్యమును తెలపొనర్చెనను కాత్రిగారి వాదనను అనియెంతమాత్రమును బలపరుపబలవు.

మత్తుపదార్థముల దొంగతనముగా పంపుట

న్యూయార్కు సెప్టెంబరు 14:- స్కాట్లండు లైటు తైపున సమద్రమునందున్న ఒక బ్రిటిషు నౌకను మత్తుపాన నిరోధక నౌక పట్టుకొని నౌకాలయమునకు గొనికెచ్చెను. బ్రిటిషు నౌకాయందు 103, సాకాయి తెల్లెలను 58000 డాలర్ల బంగారమును గలదు. తాము తీసుకొను 22 మైక్రమును నుండి మనియు తాను మ మెరిలో సారాయమును నిగురలి తేను సెంబలేదనియు నౌకాధికారులు దెలుపుచుండిరి.

ఆర్థికశాస్త్రము

వైకము

వైకమునగా, సర్కారుచేత యడబడిన లోహపు నాణెము లని యింతకు పూర్వము వ్రాసియుంటిని. ఈమాటయొక్క సంతృప్తాభిప్రాయమునుగూర్చి మనవిప్పుడు కొంచెము ఆలోచించవలసియున్నది. వైకమున, ముద్రింపబడిన నాణెములలో ప్రథమమున నీమాట కర్థమిదియే; కాని కాలక్రమమున దీనియర్థము మారెను. వైకమున, నిప్పుడు ముద్రితములగు నాణెములను, నోట్లును, అని యర్థము జేసికొనుచున్నారము. వైకముగూర్చి చెప్పవలసిన విశేషాంతము లంతకుపూర్వమే జెప్పియుండినను, యిప్పుడు పెన్నెదగిన విశేష మొకటిగలదు. నాణెములయంద నేకవిధములు గలవు. మనదేశపు నాణెములను బరీక్షించితమేసి, యవి రూపాయలు, అర్థ, పాతిక, పకరూపాయలుగను అణాలు, కాసులు, దమ్మిడిలుగను విభజింపబడియున్నవి. అందు కొన్ని పెద్దవి; మిగిలినవి చిన్నవి. కొన్ని వెండివి; కొన్ని నిక్కలు, రాగి మొదలగు లోహములతో జేయబడినవి. ఈ నాణెములన్నియు రెండుతరగతులకు జేరి యున్నవి. కొన్నిటికి చెలానా యపారము. ఇట్టివానినే యంగ్లమున అకలిమిటెడ్డ్ లిక్లెండరుడును. అనగా, నీతిరగతి నాణెముల నెన్నిటినినను ఎవ్వరైనను పుచ్చుకొనరాదు. తీరవలయు నని చట్టము కాసిందియున్నది. రూపాయ ముట్టి యపారముగ చెలానాగల నాణెము. ఈ రామయ్యకు సోమిక్లెట్టి రు. ౧౦,౦౦౦ లు బాకీయుండిన, సోమిక్లెట్టి యామొత్తమును జెల్లించునపుడు, ౧౦,౦౦౦ రూపాయల నాణెముల నియ్యవచ్చును. రూపాయలు, బరువు, నా కక్కురలేదు, నోట్లమీద సోమిక్లెట్టిని నిర్బంధించుచున్నా రామయ్యకు లేదు; కాని, రూపాయలనే రామయ్యను దీసికొమ్మని నిర్బంధించుచున్నా సోమిక్లెట్టి కున్నది. రామయ్య యందుల కంగీకరింపజేసి క్షిప్రాపాత్రుడగును. అట్లుగాక, సోమిక్లెట్టి ౧౦,౦౦౦ X ౪ = ౪౦,౦౦౦ పాతికరూపాయలనో, ౧౦,౦౦౦ X ౮ = ౮౦,౦౦౦ పకరూపాయలనో యిచ్చి, పుచ్చుకొమ్మని రామయ్యను నిర్బంధించుటకు లేదు. ఏలన, రూపాయలకు పాతికరూపాయలకును, పకరూపాయలకును చెలానా యపారముకాదు. వీనియొక్క చెలానా రుద్ధమై (రిమిటెడ్డ్) నది. కొంతమొత్తము నకు వైబడిన, సామును జెల్లించగలసి వచ్చునపుడీ నాణెములు పరమోపయోగపడవు. వానియొక్క ముఖ్యోపయోగము చిల్లర కస్తువులను మార్చుకొనుటయే.

ఇక నోట్లనుగూర్చిన చర్చ యారంభించవలయును. అయినను, తత్సంబంధముకంటె రెండు విషయములు వైకమును గూర్చి తెలిసికొనవలసి యున్నది. వీనిని మనము ముఖ్యముగ గమనించవలసి యున్నది. ఏలన, మనవైకపు చరిత్రమునందీ రెండు విషయములను విచారణియములు. ఇందులో మొదటిది లోహ ద్వంద్వమతము (Bimetallism) రెండవది, రాశివాదము (Quantity theory).

లోహద్వంద్వమతము

విలువలను గొల్పుమానమును (Standard of Value) గొలుచునపుడు, ఆట్టిమానము దేశకాలానుసరముగ మారుచుండునని వనించియున్నాను. ఈసందర్భముననే, ఇంగ్లండునందలి విలువలమానము పోసనియు, ఫ్రాంసులో ఫ్రాంకనియు, మనదేశమున రూపాయయనియు గూడ చెప్పియున్నాను. ఇప్పుడీ విషయమును, మన మొక్కంత సూక్ష్మదృష్టితో నాలోచించవలసియున్నది. అన్ని దేశముల యందును వైబ జెప్పబడినమానము స్వర్ణరూపమునకో రజతరూపమునకో వాడుకయందున్నది. ఇట్లొక్కలోహమునే విలువలగొల్పుమానముగ వాడినదానినేకలోహమతము (Monometlism) యును. ప్రపంచము నందన్ని దేశముల యందును. నియమించుగా నీయేకలోహమతమే యాచరణమునందున్నది. అయినను పూర్వమొకప్పుడు, లోహద్వంద్వమత (Bimetallism) మన్ని దేశముల యందును ప్రబలియుండెను. ఇప్పుడీ మత మెచటను సంతృప్తముగ గావించుచున్నను, గొన్ని దేశములయందు దాని పూర్వవాసన గొన్నియెడల బాదకట్టుచున్నది. వైకమునకు సంబంధించిన ముఖ్యవిషయములను గ్రహించు గోరితిని మేని, నీరెండు మతమునుగూర్చి యింతకనేర్చుకొనవలసియున్నది.

లోహద్వంద్వమతమున, రెండు లోహముల అనేకకాల నొక్కదేశమున విలువలను గొలుచు మానము వాడుట, మనదేశమునందిప్పుడు విలువలమానము రూపాయరూపాయన వెండిరూపాయ యనియే మనముభిప్రాయము. అయితే, రూపాయన వెండితోనే ముద్రింపవలయునను నిర్బంధమేమియును లేదు.

బంగారముతోడను రూపాయను ముద్రించవచ్చును. సర్కారువారు బంగారపురూపాయను ముద్రింపించి చెలానాలోకి దేవచ్చును. వెండి బంగారములతో జేయబడిన రెండుతరముల రూపాయలను సమభూతరూపములు గలవిగా నుండును. ఇట్టిరూపాయల నొక్కకాలముననే చెలానాయందున్న, లోహద్వంద్వమతము స్థాపిత మగుచున్నది. ఈ సందర్భమున మనము గ్రహించవలసినవిషయ మొండుగలదు. అదేదన బంగారము వెండికంటె మిక్కిలియు విలువ యధికముగల పదార్థము. ఒక వెండి రూపాయ కొక బంగారురూపాయను మార్చుటకు వీలున్నచో, నందరును వెండిరూపాయల నిచ్చి బంగారు రూపాయలను గొనబ్రతుకొందురు. సమభూతరూపములు గలవైనను, బంగారు రూపాయ, వెండిరూపాయకంటె నధికపు విలువ గలదగుటచే నందరును బంగారు రూపాయలవై నాశనమగుదురు. ఇట్టి సంగటమును నివారించుటకొకట, లోహద్వంద్వమతమును స్థాపించగోరువారు వారిక యుపాయమును గనిపెట్టియున్నారు. బంగారపు విలువను వెండివిలువతో బోల్చి వాని లోమమును (రేట్) ను గనిపెట్టి, దానిపకారము, బంగారు వెండిరూపాయల పరస్పరసంబంధమును నిశ్చయించిరి. ఈ బంగారము వెండికంటె పదార్థరట్లధికమగు విలువగలదేన, ఒక బంగారపు రూపాయకు దత్తమగున రూపములుగల వెండిరూపాయలను పదునా రిక్కువలవలెచున్నను. ఈవిధముగ లోహద్వంద్వమతస్థాపకుల మతాంతర్భేదంబు లోపంబులను నాపజూచుచున్నారు. అయితే యీ లోహద్వంద్వమతము నేల స్థాపించవలయునా? అందుకల్ల సంగమున కేలాభము గలుగుచున్నది? అను నీ ప్రశ్నలకు, లోహద్వంద్వవాదులు (Bimetallists) వాణిజ్యసౌలభ్యముకొరతే యన్నమును జేయుచున్నారని యుత్తరమియ్యవలసియున్నది. వాణిజ్యము దేశాంత్యము మూలమేగాక యాకాశకాంతమనియు గూడ నెఱుంగుకొని. ప్రపంచమునందలి దేశములన్నియు నొక్కలోహములముననే విలువలమానమును ముద్రించుటలేదు. పశ్చిమదేశములయందంతటను బంగారము వాడబడుచున్నది పూర్వదేశముల యందుగొంత మించుమించుగ నిన్ని దేశములలోను వెండియే వాడబడుచున్నది. పూర్వదేశముల కుండు అన్యోన్యసంబంధము వర్తకము. ఎగురుతి, దిగురుతి వ్యాపారములను సజ్జ వర్తకులు వెండిబంగారుల మూలముననే వ్యాపారమును నడపుచున్నారు. వెండిబంగారుల సరఫరా (Supply) యంతయెక్కువ తక్కువలనన, వీని విలువలు పెచ్చుచు దగ్గుచుండును. ఇట్టి విలువలచలనము (Fluctuations of Value) చే బుదేశమున వ్యాపారము నడపు వర్తకులు ఆనేక సంగటముల పాలగుచున్నారు. వీరి కష్టములను నివారించుట కొరకే లోహద్వంద్వవాదులు శ్రమపడుచున్నారు. ప్రతిదేశమువారును లోహద్వంద్వమతము నవలంబించినకక్షియు, వెండిబంగారుల విలువలచలనము వలన బాధ తొలగిపోవును. ఎట్లన, వెండిబంగారుల విలువల లోమమన్ని ప్రదేశములయందొక్కరితిగ నుండుటచే వర్తకుల కన్ని సలములయందును వాణిజ్యసౌకర్యమునకు లోపము గలుగకుండును. ఒకవేళ, వెండిబంగారుల సరఫరాను బట్టి నీ విలువలకు చలనము గలుగుటచే బూర్కొనిపెట్టమగు లోమము మారి క్రొత్తలోమ మేర్పడును. ఈ క్రొత్తలోమమును లోహద్వంద్వమతము నవలంబించిన దేశము లన్నియు నంగీకరించును. అందుచే వర్తకులకు నష్టము రాకపోవును. ఇట్టి సౌకర్యమును వర్తకులకు గలిగించుట లోహద్వంద్వవాదుల ముఖ్యోద్దేశము వీరివాదము సరియైనది కాదని కొంద రందురు. ఇందులనన నే లాభమును గలుగదని యేకలోహవాదులు నొక్కపలకుచున్నారు. ఇంతియకాక లోహద్వంద్వ మతస్థాపన సాధ్యమైన పనిగాదని వీరి యభిప్రాయము. ఇట్టి యిరుకక్షుల వారు వాదప్రతివాదములు సల్పుచున్నారు. ఈరెండుమతముల నిజానిజముల సరయుట మన కిప్పుడనావశ్యకమగు పని. అయినను, ఒక్కవిషయమునుమాత్రము జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలసియున్నది. లోహద్వంద్వమతము పూర్వ మనేక దేశములయందాచరణమునందుండి, కాలక్రమమున నశించెను. ఇందుకొక ముఖ్యకారణము గలదు. పంచొమ్మిదవ శతాబ్దపు బూర్వభాగము గతించునపుడు బంగారము విశేషము లభ్యపడకుండెను. వెండిమాత్రము విస్తారము దొరకుచుండెను. అందుచే, ధన సంపన్నములగు దేశములే బంగారముతో విలువలమానమును ముద్రించుచుండిరి. ఇతరులందఱును వెంటనే యుపయోగించవలసియుండెను. కాలక్రమమున నాశతాబ్దపు ద్వితీయ తృతీయ పాదములయంద నేకములగు క్రొత్తగనులు కనుగొనబడుటచేత విస్తారము బంగారము దొరక నారంభించెను. 1850-1860 సంవత్సరముల మధ్య ఆమెరికా యందలి కాలిఫోర్నియాలోను ఆస్ట్రేలియాలోను గొప్పబంగారుగనులు కనుగొనబడెను. ఈ గనుల నుండి బంగారము విశేష ముత్పన్నము గా నారంభించెను. అటుపిమ్మట కొంతకాలమునకు దక్షిణఆఫ్రికాలోని ట్రాన్స్ వాల్ లో 1890 సంవత్సర ప్రారంభమున నన్నిటికంటె గొప్పగని బయలుదేరెను. ఇది పూర్వ ముత్పత్తియగుచున్న బంగారమునకంటె

నాలుగు మడుంగులధికముగ నీవజొచ్చెను. ఈ కారణములచే, బంగారపురంగ లభ్యపడజొచ్చెను. అన్ని దేశములవారును బంగారముతోడనే విలువలమానములు ముద్రింపించ బ్రతుకొనెను మొదలిడిరి. 1816 సం.మున నింగ్లండును, 1862 సం.మున జర్మనీయును కలుపింట్టు నొకదాని వెనుక నింకొక్కటిగ నిన్ని యుత్పత్తియైపోదేశమును బంగారమునే, మానమును ముద్రించు లోహముగ నంగీకరించి, ఏకలోహమతమును, వారి దేశములయందు స్థాపించిరి. దక్షిణఆమెరికాలోని దేశములందు ఫ్రాంసు మొదలగు దేశములు ఏకలోహవాదమును నంగీకరింపక లోహద్వంద్వమతమును వెలకొల్పి, నయతక్కి కొలదియు పోరాడిరి. వారి యత్నము లన్నియు నిష్ఫలము లాయెను. ఫ్రెంచివా రప్పటికిని లోహద్వంద్వమతమును వర్తింపజేసిరి. వారీయకును చిరకాలమునుండియు నవలంబించి యుండుటచే వారట్లు నేయుట కియ్యకొనలేరి. అందువలన, వారిదేశమునందు సమభూతరూపములగు బంగారు వెండిఫ్రాంకు లేకకాలము నందు చెలానాయగుండినది. వానినట్లే చెలానాయుండుటచే ఫ్రెంచివారికి మిక్కిలి నష్టము సంప్రాప్తమాయెను.

వెండియు బంగారమునకంటె విశేషముగ లభించుటచే, బూర్వము (ఫ్రెంచి సర్కారుచే) శేష్ములబడిన వైబలోహముల విలువల లోమము (15:1) చలనము నందెను వెండి యెవ్వరిగ లభ్యపడుటచేత, దాని విలువమాత్రము, 15:1 లోమమును మారెను. అట్లు మారినను ఫ్రెంచి చట్టము మారదీకాదు. ఒకవేళ చట్టము మారినను వెండియొక్క యుత్పత్తి నాశనకొల్పి యగుచుండుటచే వెండి బంగారుల విలువల లోమ మిదిమియు నిశ్చయించుటకు వీలులేకుండెను. ఈ సందర్భమున జక్కగా గుర్రజీరిన లాతిరక్తములు ప్రాంతులకు నయచుకు వెండినాపి, యిచ్చుటి సర్కారు టంకకాలలయందు ప్రాంతులకు ముద్రింపించి వారికి బంగారు నాణెములను మార్చుకొని విలువల యాలోమానును వారిదేశములకు గొంపోజొచ్చిరి. ఇది ఫ్రెంచి సర్కారునకును, జనులకు ను, నష్టముకాదుకనుటచేత వారా నష్టమునుండి తప్పించుకొనుట కొకయుత్తిరి బన్నిరి. 1873 వ సం.మునకు వెనుక, వెండి ప్రాంతులను ముద్రించుట నాపుడలచేసిరి. కాని, పూర్వము చెలానా యందు ప్రాంతుల నట్లేయుండిరి. ఇండ్లి ప్రాంతులను మాత్రముగ ముద్రింపకుండుటచేత వానిసంఖ్య యచలమాయెను. వెండియొక్క బహుభవతలకును ప్రాంతునకు సంబంధము తప్పెను. ఎట్లు ప్రాంతులను గోళవా చందరు 15:1 లోమప్రకారమే ప్రాంతులను గొనవలసివచ్చెను. మాత్రముగ వెండితో ప్రాంతుల ముద్రణమును సర్కారువా రాపిరి. కాబట్టి వెండి ప్రాంతుల సరఫరా తగ్గున. తాత్కాలముచే వానివిలువను చలనము తప్పెను. ఇట్లు ఫ్రెంచి దొరతనము దమవైకమునకు గల యొక్కట్ల నెల్ల నాపిరి. కాని లోహద్వంద్వమతమును పూర్వముగ నిజపజేరెరి. ఈ మతానుసారము వెండిబంగారులను సుముగ దొరకముద్రణమునందు సుపయోగించవలయును. వెండిప్రాంతుల పునర్ముద్రణము నాపుడల నేయుటచే నిది లోహద్వంద్వమతము లోమముగలిగెను. మిగిలిన నీచెలానా (కరెన్సీ) యెగ్గాలు యేకలోహమతమునకు విరుద్ధము. ఇది రెంటికిని జేసిన కేకదాయము. అందుచే దీనికి కుంటిమానము (లింపింగ్ స్టాండర్డు) అనిపేరిడిరి.

య. వెంకటరమణయ్య.

చేమల ప్రశ్నమొన
తాటివానములు

ఇది ప్రఖ్యాతిగాంచినటుంటిన్ని, సుమారు 300 సంవత్సరముల ప్రాచుర్యముగలిగినటుంటి పుడేపితాత్మనుండి కొనుబడినది. వాటి పరిమాణము 18 అంగులు బాగాను 21 అంగులవరకు. డిపో ఏయూ (క్లిష్టాజిల్లా, కుమువూరు, వెలుల కిప్పేర్లు) కయూరా ఈ క్రింది విలాసమునకు వ్రాసిన తెలియును. ది ఇండియన్ ప్రాచ్యుసు ఎక్స్ పోజిగ్షు కంపెని రాజమండ్రి.

కావలెను

తాడిపుత్రి మునిసిపాలిటీకి చేరిన మధ్యమతరగతి పాఠశాలకు డ్రాయింగు, డ్రెస్సు ఈ రెంటిలో ఊర్జీతు పొందినట్టి ఒక ఉపాధ్యాయుడు 1-10-22 తేదీకుండి కావలెను. తీతము నెల 1 కి రు. 80-1-35 చొప్పున యియ్యబడును. డోంగ్రాతా పత్రికలతో సహా దరఖాస్తును ఈ దిగువ చేబాలుచేసిన ఆఫీసుగారికి 15-9-22 తేదీలోగా పంపుకొనవలెను.

తాడిపుత్రి } ఎం. పి. రంగప్ప
15-8-22 } చేర్చుకొ

జూబులు.

ఒక విన్నవము

విద్యానాథుని ప్రతాపరుద్రయ్య మార్గిణిచే గౌరవ
భూసారీశమున వలె కొన్ని యే ద్దేరినకు నూ న పి తి
యూహన విద్యుత్తుచే రచించబడి తెల్లంపైన ప్రభువులచే
ప్రకటితమై "అప్పారాయ యశస్విందోదయ"మను నేన
నొప్పునున్న యలంకారగ్రంథ మిప్పుడొక్కడ లభించునో యీ
వివరమును భాషాభిమానులగు వాంఛనీయులకు తెలియజేయుట
నీ ప్పత్రికా ముఖమున దెలుపఁ బ్రార్థితులు.

కరణ
16-9-22

ఒక గొప్ప కుస్తీ.

ఈ నెల 12 వ తేదీ మంగళవారము సాయంత్రమున
పొద్దుటూరులో చిప్పల్లి మహబూబ్ సాహెబుగారి పాటక
గారిలో వాహావైల్వో గారికిని గులాం మహబూబ్ వైల్వోన్
గారికిని కుస్తీ జరిగెను. ఇద్దరు వైల్వోనులు అద్భుతమగు తిరు
యల్లవిద్యనై పుణ్యమును ప్రదర్శించిరి. తుదకు సరిబోడయిరి.
అందుచేత జనరాలయన వాహాపు రు 200 ల టిక్కెట్లు మూల్య
ములో నుండి పాటకలవానికి చెందవలసిన భాగము పోను
మిగత వైకమును పెద్దమనుష్యులు ఇద్దరు వైల్వోలకును చెరి
పాము పంచియిచ్చిరి. (ఒక విలేఖరి)

16-వ గోదావరి మండల సభాధ్యక్షుల

రాజోవు గోదావరి మండల మహాజనసభ గామరక్ష
యనమున అక్టోబరు మొదటివారమున జరుపుచున్నది తెలియుచు
న్నది. ఈ సమయము జమీందారులను నయ్యకొన్ఱును భీకమునకు
జంతుకడేమునకు నిష్కర్షించునగు నేడే ధర్మాత్మ కల్పిత.
ఒక సంవత్సరము కారాగార వాగమును స్వీకరించి ఆంధ్రదేశ
మున జమీందారులకు ఆదర్శప్రాయమై విలసిన వెలమవీరులు
యి సంవత్సరమునకు మరలరాజ్యమునకు శ్రీ కొటగిరి వెంక
ట కృష్ణారావుగారు కడలూరు చెజనాలనండి యీనెల 22 తే
దీన విడుదల కావచ్చును గాన నీ పుణ్యమాత్మమును తత్పర
వర్ధమానిగా నెన్నుకొను లెంతయు సమంజసమని నా హృది
ప్రార్థనము.

కాంతిదేవ

శ్రీపాద జగన్నాథం

హిందీభాష - రాజోవుకాంగ్రెస్.

ప్రతిభాగతీయుడును హిందీభాష మాట్లాడ నేర్చుకొను
వారు గాంధీమహాత్ములు విధించియుండెను. అంతయు గాక దేశ
మునందన్న పరిణామములను, పరిస్థితులను హిందీభాషను నేర్చు
టనేక ప్రయోజనమును బలిపెయ్యును. ఆంధ్రదేశములో వింత
మరకు జరిగిన ప్రచారమునకును ఆ నేటిను హిందీభాషను మాట్లా
డగలుగు చున్నాడు. కాని ఇంకను నేర్చుకొనవలసిన వారు
లక్షోపలక్షులు గలరు. గాంధీమహాత్ముని యాజ్ఞానుసారముగ
ఇంకను ఆ నేటిను అధ్యసించి దేశం నమ్ముచున్నాను.

కాంగ్రెసునకు మన ఆంధ్రదేశమునండి ఆ నేటిను వెళ్ళ
మన్నారగదా. గయలో జయగు కాంగ్రెసులో హిందీభాషయే
ప్రధానభాషగనుండును. హిందీభాషలో మహావ్యాసములు జరు
గునపుడు "ఇంగ్లీషు" "ఇంగ్లీషు" అని కేకలిడుట ధర్మము
గాదు. ఇదివరకు రెండుసంవత్సరముల నుండి మన ఆంధ్రదేశము
నందు హిందీప్రచారము 23 దమిడియైనను చిరువుకొనవారి
వద్దపుచ్చుకొనకయే భాషను నేర్చుచుండిరి. ఆంధ్రదేశమున హిం
దీప్రచారమునకును మహాత్ములవారు లక్షలకొలది ఖర్చుపెట్టి,
నియున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో హిందీభాషను నేర్చుకొనవలయుట
సమంజసముగ లేదు. ఈ భాషను మనము ములకన నేర్చుకొన
వచ్చును. మూడుమాసములలో భారాతీయుగ మాట్లాడగలకత్తినీ
పొందవచ్చును. ప్రతివైద్యునియందును నేర్చుచున్నాము. వారి
కి నామ్యు ఏమియు చెల్లించకనే నేర్చుకొనవచ్చును. వారులేని
చిన్నిగ్రామములవారు "నాస్తి"భాషాభిధాని " అను తెలుగు
భాషలో వ్రాయబడిన హిందీభాషాపుస్తకమును తెచ్చుచుకొని
చదివినచో గామను చక్కగ మాట్లాడ గలుగుదురు. తెజవాడ
లోపినపాటి నువ్వురావుగారు ప్రచారములుగ నున్నారు. వారు
ఎవరునచ్చినను ఎల్లప్పుడును నేర్చుటకు సిద్ధముగ నున్నారు. వారి
వద్ద వెళ్ళుచేత ఆ నేతమంది నేర్చుకొని చక్కగ మాట్లాడగలకత్తినీ
సంపాదించి యున్నాడు. ఇటులనే ఆ నేక ప్రచారములు మన
దేశమునగలరు. గమక తెలి ఆడవారిందిన భాషాభిధాని తెచ్చిం
చియో తేక ఏప్రచారకుని వద్దనున్నను అధ్యసించియో ఈమం
త్రిగనుకాంగ్రెసునకు వెళ్ళు ప్రతి ఆంధ్రుడును హిందీభాషలో
మహస్యసించుటకు సర్వధేయ యుండవలయునని వేడు
చున్నాను. (హిందీప్రసాద)

ఆంధ్ర రాష్ట్రము
ఖద్దరు ప్రదర్శనము

విప్లవనందను గూఢనున్న ఆంధ్రసభలతో బాటు 23 తేదీనుండి ఖద్దరు ప్రదర్శనము జరుగును.
సద్దమైన ఖద్దరు ప్రదర్శనమును జేయదలచినవారు స్వయముగ వచ్చి బట్టలను ప్రదర్శింపవచ్చును. తే
ఖద్దరు శాఖాధికారి నగునాకు పంపిన నేను ప్రదర్శనము గావించును. పంపదలచినవారు 15 వ తే
లోపుగ ఈ క్రింది చిరునామాకు బంపవలయును.

కా. నా గేశ్వర రావు, 7. తంబు శెట్టి వీధి, మద్రాసు.

హిందీ - తెలుగు స్వభావి

శ్రీయుతి పండిత హృషీ కేశవగారి ద్వితీయసంస్కరణ
పుస్తకం - తెలుగు స్వభావిని మొదటి నుండి చివరవరకుగాచి
తిని. మొదటి సంస్కరణము కంటె యిమారు మిక్కిలి కుత్ర
ముగ సరిచేయబడి యున్నది. మరియు ఆ నేకములకు కొత్త
కొత్తదములు చేర్చబడి అచ్చుత్రింప బడియున్నది.
యెవరైనను దీనిని మొదటినుండి చివరవరకు చదివినచో
హిందీభాషలో సాధారణజ్ఞానము సంపాదించ గలుగుదురు దృఢ
ముగ చెప్పవచ్చును. హిందీలో యనేక యలపుస్తకములు చదు
వుటకు యీ ఒక్కపుస్తకమునే చదివి చాలునని యెంచు
చున్నాను. స్వభావినిచూచినచో వానికెల ఆ 12 మిక్కిలి
కష్టమయే యని తెలియగల మొదటిపుటలో పాఠముల విషయ
మునకే తెలియుచున్నది యొకకొకటిగా గానించుచున్నది.
యీమా కిలోటును పూర్తిచేయుదురని పుస్తక ప్రతికర్తకు
శంకలను ప్రార్థించుచున్నాను. స్వభావిని యొక్క
యొక్కొక్క ప్రతి తివనద్ద సదా యుండుకొని జాతీయభావ
యనుకొనిన స్వభావ వ్యాపింప జేయుదురని ఆంధ్రసభకు ఈ
దరీమములను ప్రార్థించుచున్నాను.

నాగిసత్య నారాయణశర్మ

ఆంధ్రహిందీ ప్రచారము

ఈరకపు కొన్ని నోజులనుండి హిందీ ప్రచారమును
గూర్చి ఆంధ్రప్రదేశ్ముందు వాచాపరివాదములు బయలుదేరు
చున్నవి. లేఖకు లిది గమనింపఁబ్రార్థితులు. మహానుకార్య
లయము ప్రయాగ హిందీ సాహిత్యసమ్మేళనమునకు జరగా
చారి వహించుచున్నది. ఆంధ్రహిందీకార్యాలయము మద్రాసు
కార్యాలయమునకు వ్రాంచి ఆఫీసుకుంటిది. రెండును కూడ
ప్రయాగసమ్మేళనమునకు విరద్ధముగా నేదయును చేయజాలవు.
అన్నివిషయములలోను ప్రయాగసమ్మేళనము చెప్పింది చేయు
యండవలెను. కృత్యముగా నేమియును జేయజాలవు.
కన్ను 23 వ తారీఖున చిత్తూరులో ఆంధ్రరాష్ట్ర
సభ జరుగును. ఆ సమయమునకు వారముకోజు లందరుప్రచార
కులకును నూచి పోవుటకు నెలనిచ్చుచున్నాము. అక్కడనే
హిందీప్రచారసభ కూడ జరుపబడును. వివాదాంశములు కూడ
పరిష్కరింపబడును. కావున ఆంధ్రవాచకులును, ప్రజలును
ప్రచారకులును అందరును సౌకరించికొని ముందు ఆంధ్రదేశము
నందు హిందీప్రచారము నెట్లు చేయవలసి యుండునదియు
నిశ్చయించుటకు తప్పక గా వ్రార్థితులు.
గామధనోకే కావ్యదర్శి, ఆంధ్రప్రచారకార్యాలయము
నెల్లూరు.
వారిచారికర్మ, కార్యదర్శి, హిందీప్రచారకార్యాలయము
మదరాసు.

పశ్చిమ కృష్ణాజిల్లా జాతీయోపసంఘము

పశ్చిమకృష్ణా కాంగ్రెసు కమిటీసభ్యులు ఈనెల 12
తేదీ తెజవాడలో డాక్టరు భవాద్ రామచంద్రరావు పంతులు
గారి ఆధ్వర్యమున సమావేశ మయి యాదిగునతిర్యానములను
చేసిరి.

- 1. జ్యోత్యుశేట నర్దుములను తనిఖీచేసి రిపోర్టు చేయు
టకు ఈక్రింది సభ్యులను కోరడ మయినది.
- 1. ద. రామచంద్రరావుగారు 2. నూకల వీరరావు
నయ్యగారు 3. కాడేపల్లి వేంకటేశాలరావుగారు 4. కామ
మాను లక్ష్మయ్యగారు, 5. అయ్యంకి వేంకటరమణయ్యగారు.
- 2. ఖద్దరు అధీనము అప్పాయింతు చేయు విషయము
ఈసారి సమావేశములో చర్చించుటకు తీర్మానించడమయినది.
- 3. వేలూరు యజ్ఞనారాయణశాస్త్రిగారి రు 100 ల తి.
స్వ. ని. విచారము వారి కోరిక ప్రకారము కంభుకొత్తుల

వారియొక్కయు, వారి కుమారునియొక్కయు, కుటుంబముల
సహాయనిధి క్రింద నిలువజేయడ మయినది.

4. ఇదివరకు ఎన్నుకొనబడిన వారితో పాటు ఈదిగున
సభ్యు లను చిత్తూరుసభకు ప్రతినిధులగా ఎన్నుకొనడ
మయినది.

- 1. డాక్టరు జి. ఎన్. శ్యామగారు 2. అయ్యంకి వేంకట
రమణయ్యగారు 3. వారి వేంకటేశ్వరుగారు 4. కామయ్య
రాజయ్యగారు 5. శ్రీరాం అప్పగారు 6. ఈశ్వరప్రకాశ
జగన్నాథరావుగారు 7. కొమరగిరి వీరరావువేంకటేశ్వరుగారు.

తాడేపల్లి వేంకటేశాలరావు

శ్రీ సరస్వతీనిలయ బహుమతి
పరీక్షలు, కూచిపూడి (తెనాలి)

గాంగ్లీ సంఘం యీపరీక్షలు జరుగుచున్నవి. గాంగ్లీ
సంఘ ఏప్రిల్ నెలలో జరిగిన పరీక్షలో నీ క్రిందివారు స్వతా
కులైరి.

- 1. కుమ్మల శ్రీరాములు-ప్రథమసహజము
- 2. బాప్టి లక్ష్మీకాంతయ్య-స్వీతియ
- 3. కన్నపనేని వెంకటసుబ్బయ్య-స్వీతియ
- 4. గుడిని నారాయణరావు
- 5. కుమ్మల తులశమ్మ
- 6. మొక్కల లక్ష్మయ్య

గాంగ్లీ సంఘ సభకు నిలయపు వార్షికోత్సవము జరు
గకుండుటచే రాజోవు వార్షికోత్సవ సందర్భమున గాంగ్లీ సంఘ
బహుమతులతో బాటు బహుమతు లియబడును. ఇదిగాక పరీ
క్షకు అధ్యక్షులైన తెనాలి రేంజి సబ్ యిస్ట్రక్టుగారి సంత
కముతో బహుమనపత్రములుకూడ లిసంగబడును.

గాంగ్లీ సంఘ ఏప్రిలు 23 తేదీన జరిగిన పరీక్షలో
కృతార్థులైనవారు.

- 1. తరగతి 1 నన్నకనేని వెంకటసుబ్బయ్య } 100 కి, 20 గుణు
2. ఎంగండ్ల బసవయ్య } ములకు చేస

- 3. తరగతి 1 బాప్టి తులశమ్మ } 20 గుణములకు చేస
- 2. రాజ్ శర్మ కుచేటాడు
- 3. బాప్టి వెంకటసుబ్బయ్య
- 4. మేకా పిచ్చయ్య

- 3. తరగతి 1 కుమ్మల లక్ష్మయ్య } 10 గుణములకు చేస
- 2. బాప్టి లక్ష్మయ్య
- 3. వారి నాగేంద్రయ్య
- 4. రాజ్ శర్మ రామయ్య

జనుకటికలిగాక కృతార్థులైనవారలు 3 తరగతులుగా
నుండురు. విడివిడిగా 1, 2, 3 బహుమానము లుండవు. కృతా
ర్థులైనవారి కందరికిని వారివారి తరగతి ననుసరించి బహుమతు
లుండదు.

రాజోవు పరీక్షలు గాంగ్లీ సంఘ ఏప్రిల్ నెలలో
జరుగును. ప్రాథమిక పాఠశాలల పాఠశాలికలు పరీక్షకు రా
వచ్చులు. గాంగ్లీ వండ్ల వయస్సుకు మించిన (పాలపాఠికలు) వారు
పరీక్షకు రావలెండదు. పాఠశాలకు సరిపెనుకొనియుండి విడి
గా పరీక్షకు రాదలచిన పాఠికలు ఒక పాఠశాల ప్రధానోపా
ధ్యాయుని ద్వారా దరఖాస్తులను పంపవలసియుండును. అనుబం
ధతరగతికి వై తరగతుల విద్యార్థులు పరీక్షకు రాకుండదు.

నాలుగు, అయిదు తరగతుల ఆనందవాచకములు గా
రాజోవు పరీక్షకు పరిగియగంధములు. భాషజ్ఞానము, వాక్యరచన
కొద్దిపాటి వ్యాకరణము ప్రాముఖ్యము. దిగభాస్తులను జనన
తెలుగులోగా కార్యదర్శికి పంపవలెను

శ్రీ సరస్వతీ నిలయ కార్యధానము, } అ. రామకొట్ల,
కూచిపూడి గాంగ్లీ సంఘము } కార్యదర్శి.

కృష్ణాజిల్లా ప్రాథమిక పాఠశాలల సభ

ట పా క ట్ట లు.

నర్సాపురం తాలూకా బోర్డు ఉపాధ్యాయులు

గడచిన సంవత్సర మొనగ తలంపునందు సమావేశమైనపు
కు ఆ సభ నిసంవత్సర సమావేశమునకు నర్సాపురం తాలూకా
కాన్వేనియంటియంటిమి గాని యింతటా కాన్వేనియంటిమి
యందులో మా తాలూకా యుపాధ్యాయుల కే కాల్పితము
కుదురలేదు. కారణమేమన యిదివర కనేక సభలను నిర్వహించి
తీర్మానములు చేసినను లాభ మినునంతయైనను కలుగ లేదనియు
ప్రస్తుతముయందులో నిసంవత్సర కృషిపరమ పాపములయొక్క
వృధాయనియు తలంచుచున్నాము. గడచిన రెండు సంవత్సరముల
మందీయు మా తాలూకా బోర్డువారు వారి యుపాధ్యాయుల
కేమియు లాభ మొనర్చియుండలేదు. క్యాపిటేషన్ ఆల్టెర్నేట్వే
పూర్తిగా నీయక ఒక సంవత్సరము రూ 1 కి 0.1-0 కునునను
మరియుక యేను 0.11-0 లు కునునను కల్పించి యిచ్చియున్నా
రు. నిసంవత్సరమున బోర్డువారు యుపాధ్యాయులకు రు 2 లు
యిచ్చిన ప్రభుత్వమువారుగూడ నెల 1 కి రు 2 లు యిచ్చినవని
ప్రకటించినారు. దానివై మా బోర్డు సమావేశమయి డబ్బులేదని
ప్రకటించి యుపాధ్యాయుల కొకకి సంవత్సరమునకు రు 48
ప్రభుత్వముకలుగునటులు చేసిరి. మా బోర్డువారు చేసిన తీర్మాన
ఫలితము విని యుపాధ్యాయులు చాల చింతించుచు వై యధి
కారము సంవత్సరంబి జరిగివిషయము మొదటట్లుకొనుటయే గాక
తాలూకా యుపాధ్యాయులందఱు కొక సభనుకేసి వారికి కలిగిన
నష్టములనుకూడ మై కొన్ని తీర్మానముల నొనర్చి విశ్వాసంబంధ
మైనవారి లండరుకు పంపించుకొనినను ఏమియు లాభ మొనర
క బోర్డువారుగూడ కృషిపరమములగునాడ లోనుగానని
వచ్చినది. ఇప్పుడు రెండు మాసములనుండి నీతిములు వచ్చుమం
గుటలేదు. మా బోర్డువారికి 15 వేల రూపాయలు లోటువచ్చిన
దట. ఇది లోటుగాదనియు వై మొత్తములన్నిటా సమయము
నకు పూర్తికొనుట కుచిరమయిన తెలియుచున్నది. ఇక నెంత
కాలమునకు నీతిములుండవో తెలియదు. ఇదివరలో మా బోర్డు
వారు కొంతసామ్య మిగుల్పుటకే గుడివాడ బోర్డువారి కిచ్చి
పలకెచ్చినదని తెలిసి, మా బోర్డు నుట్టికొట్టి యితరుల కిచ్చుట
న్యాయమాయా అట్లు మా బోర్డు కుపాధ్యాయుల గానునని వారి
మొదట 20 వేలకొనగా యీసంగతి నిజముగాదనియు యీ
సంగతి మీ కెవరు చెప్పిరనియు ప్రశ్నించిరి. దీనివల్ల మేమో తెలి
యలేదు. ఇదివరకు మనము సూక్ష్మమునై జగ్గను సునిష్ఠులము
యొక్క స్వేచ్ఛనకల్గించి యుపాధ్యాయుల వేతనాభివృద్ధి యొనర్చు
టసేవనని తీర్మానములద్వారా ప్రభుత్వమువారికి కొరతయు
న్నాము. ఆంధ్రులకు బిగులుగా నిచ్చుట
నిక పాతకాలల కొక డిప్రొవ్విటి యిన్ స్పెక్టరును నియమించిన
ట. ఇట్లు చేయుటవలన లాభమేమో తెలియదు. ఇప్పుడు
గ్రామమున ప్రభుత్వము మాకు నాలుగు పాతకాలలున్నవి. వీరు
నెల కితువది దినములు సరికొల్పము చేయుదురు. నాలుగు నెలలు
నెలపులు పోయినను మిగత ఏమిమిది నెలలలో నెలకు 20 దినముల
కుంకున ఏమిమిది నెలలకు 8-20-160 దినములు సర్వోత్త
ములలోనుండును. ఎక్కువైనవో యిట్లు ప్రకారము దినమునకు
మాకు పాతకాలలు పరిశీలించవచ్చును. సోజంతయు పరిశీలన
టలిన పాతకాలలు పాలూకాకు నాలుగై కుకంటే మొత్తము
గానుండవు గాన దినమునకు మనకు రెండుపాతకాలల కుంకున
పరిశీలనవచ్చునను కొనినను యొకడిప్రొవ్విటి యిన్ స్పెక్టరునకు
160-2-20-20 పాతకాలల చొప్పున యిచ్చినయెడల పని చాల
కులభముగ చేయవచ్చును. వ్యయముగూడ తగ్గును. జిల్లా యుక్త
కేవల కొన్నింటి వ్యయముల కొందర గొంపనీయులను
గ్రామనిత్యా క్యాని సభ్యులనుగా నియమించి గ్రామ పాత
కాలల పరిశీలన వారికిచ్చిన విద్యభాగు గా జరుగుచుండును. ఇట్లు
చేయుటవలన మిగిలిన భవమున ప్రాథమిక పాతకాలలపాధ్య
యుల వేతనాభివృద్ధి కాలకి కమిటీవారు నిర్ధారణపరచినట్లు
కు 20 లకు తక్కువ లేకుండునట్లుగా వ్యధిపరచి యుపాధ్య
యుల సంతులనతయవచ్చును. ఇట్లు విన్నవించుకొనినను విను
వారులేరు. మనలొక్క డిప్రొవ్విటిని తొలగింప ప్రయత్నించువారును
గనుపించరుగాన నన మిట్లు సభల చేయుటవలన ప్రయోజన
ముకలదా? లేక మనదేశీయులకు ప్రభుత్వమునకు అర్థికాధికార
ముకలుగునంతవరకు చేచియుండవలయునా?

ఒక ఉపాధ్యాయుడు.

“తిరుపతికి సమీపమున తిరుమలకొండలో శ్రీవేంకటేశ్వర స్వామి వారికి యీ నెల 28 ది బ్రహ్మోత్సవం ప్రారంభం కాగలదు. ఈసంవత్సరం వర్షము బాగా తీరనిదనము నీళ్ల వనతి నాలుగైక్కువగా నున్నందున యాత్రకులు సదరు పుత్సవమునకు రాదలచినవారు వర్షము తక్కుగా కురిసేవరకు యాత్రకు వచ్చుటకు మానడంయొత్తము.” నీ దొరసామయ్య.

బోర్డువారుండి మా బ్రాంచి ఆఫీసుకు కడపబోర్డు ఆఫీసుకు వెళ్ళినాను. బోర్డువారుగారు నెండుగానే టపా రన్నరు తెచ్చికట్టను విప్పి. నాన రావలసిన దినపత్రికలు ఉత్తరములు అన్నియు తడిసి నీరుగానుచు ఎత్తకంకర యిరడ పాలై ఒక పంక్తియైనను చదువుటకు పలుగా కనుపడలేదు. ఇట్టి పత్రికలు ఉత్తరములు టపాలబంట్లోను రెండుమాడు దినములకు మాటలుగ్రామములకు తెచ్చునని చీక ముద్దయై నామమాత్రా కేవలములగుచున్నవి. వాని నలిగిపోవుటకే వైవి లాగములేనను స్పష్టముగా తెలియక బంట్లోను చిక్కులు పడుచుండును. ఇదివరలో నొకసారి నాఉత్తరములు తడిసినవి. తినినారి కాగా వాని పొరకాలులవలన తడిసిపోడైనవని తపాల బంట్లోనుకై కొనపడితిని. కారణము ఇప్పుడు కన్నులార గానుటవలన వృధాగా వాని నిండిచితిని విచారించుచు న్నాను. వర్షము కురిసినదనగానే ఆదిము పత్రికలకు వీర ముక్క నవలకొనవలసినదే యనుచున్నది. ఇట్టి యవస్థ ఆనెక చోట్ల కలుగుచున్నట్లు వినుచున్నాము. ఇంక నైన లోనికి నీరు ఇంకబుండునట్టి ఎట్టి సందులను టపాలు మోయుటకు ఏర్పాటుచేసి ప్రభుత్వమువారు ప్రజల కిక్కలకు భద్రముగా జట్టాడా చేయించుచుండు రని యానింపెదము.

16-9-22 } శ్రీవాద జగన్నాథం.
కాండేవల }

వరకవిషయములు

మద్రాసు - మారకపు రేటు.

ఎక్స్‌ఛేంజి	బాంకి తెల్లిగ్రాఫీకు బ్రాన్సుఫకు 15 17/32 పెన్నీలు
బాంకి డిమాండు డ్రాఫ్టులు	15 9/16 పెన్నీలు
లండను డిమాండు డ్రాఫ్టులు	15 21/32 పెన్నీలు
బాంకి కొనగోలు రేటు	
మాడు నెలలవాయిదా డ్రాఫ్టులు	15 18/16 పెన్నీలు
ఆరు నెలల వాయిదా డ్రాఫ్టులు	16 పెన్నీలు
కలకత్తా పొకా రేటులు	
కలకత్తా నెట్టెంబరు 15 కుకవారము	
కత్తి:—బెంగాలు నాగపూను	రూ 462/8
డెక్కరు	887
కెనోరాం	12/4
జవహర్:—ఆంగ్ల ఇండియా	108/8
యన్. యల్. కైఫ్	86
కాపురా	46/8

మారకపు రేటు
ఎక్స్‌ఛేంజి, బాంకి తెల్లిగ్రాఫీకు బ్రాన్సుఫకు 15 17/32 పెన్నీలు
డిమాండుల్లిలు—15 9/16 పెన్నీలు
బాంబాయి - మేరుమా రేటు.

బాంబాయి నెట్టెంబరు 14 కుకవారము

పాతకాలల పనులకి వాటాలధరము యొగిందివిధము	రూ.	పా.
నిలచియుండెను.		
అనామదాకారు అన్యాయ	8000	ఇండియాన్ స్టీలింగు 210
బాంబాయి కాలిక్	1050	ఇండియాన్ మాల్యా 510
బాంబాయి రైయంగు	1872	కొనీనూడు 2325
నెట్టెంబరు ఇండియా	4660	మాల్వ కేటు 747
నెరర	750	నెరర 960
కొలంబు బాంబు	2140	పోనెక్సు 897
కనెంబు	475	సిం నెట్టెంబరు 705
రెంబాయి	2170	నాట్టెంబరు 297
కెనెంబు	1970	గ్లడేజ్ 4840
సకలబాంబాయి	1250	నాన్సు 1100

ఇతిర వాగములు

కాతా హైద్రాబాద్—రూ 790
కాతా విరూ అంకు స్టీలు (ఇర్ది నె) 60
" " (డిప్రెస్) 282
కాతా ఆయిల మిల్లు—40
నెట్టెంబరు బాంకి—38
కాతా బాంకి—16

మారకపు రేటు

నెట్టెంబరు 6 కుకవారము
ఎక్స్‌ఛేంజి:— బాంకి తెల్లిగ్రాఫీకు బ్రాన్సుఫకు 15 17/32 పెన్నీలు
డిమాండుల్లిలు—15 9/16 పెన్నీలు

పాలసంగంధిలేవ్యము

ఇది రక్తికృత్తి శ్రేష్ఠమయినది. సహామేహములు, మేహ పాదలు, మచ్చలు, చర్మరోగములు, కీళ్లరోగములు, మొదలగు వాటిని వైదించును. 4 డ్రెస్సుల చాలును.

20 కి. గ్రామ్స్ 1-4-0 ఏ. పి. 0-8-0
మామ్రాసంధిలేవ్యము:
అమృతము, నిక్కాక, కాస్తూరిక, మలబద్ధము, కిరీ పులో మంట, మొదలగు వాటిని వారింనును.
2 డి. చాలును. 20 కు. డ్రెస్సు 1-4-0 ఏ. పి. 0-8-0
పి. శి. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసమాజం,
(8851-4) మెదక్—నెల్లూరుజిల్లా.

పుటల
180 పుస్తకము ఉచితము
ఆరోగ్యమును శాశ్వతమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది.
ఈ ఉచితమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును వృధాగాకమును ఆయుర్విస్తాది ఇప్పించును.
ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయబడును.
పోస్టుచేయించుటకు భరించి పంపెదము.
మెటనే ప్రాయము.
నైద్యశాస్త్ర మంతకంకర్ గోవిందజీ,
ఆలింక నిగహ ఔషధాలయము.
26. బ్రాడ్వే, మద్రాసు

మూల శంఖ
బయోనే బవాసీ:— అనగా విరేచనమయ్యే ప్రజే కమందు పుట్టెగ్గురి, యిదిమిగుల ప్రారవ్యాధి; తినిన ఆహారము అందుకు. యీ ఆహారము విరేచ. ఉష్ణముచేతన, అతి సంకారాది వ్యాధివలనయేతన సంభవించుచున్నది. గుర్రసాన ముసంకుండు రక్తసాగము క్షయమై తద్వారా నెలకలుపుట్టును. దీనిని “మూలశంఖమయ” “దుష్పాకమయ” వేరు కలవు. ఇవి పలువిధములుగా వచ్చువి. (1) క్రమములము, చల మతో కేతురవతులు, (2) అర్ధములము, కలంగా పుము వలె నీరు ప్రవించుట, కి కుక్కములము, అనన్యాయము తిను వై యుండుట. (3) బా.వ్యయముండియ అనుగదిగి యుండుట. (4) లోపల నే గుడములుడిపి కల్లుగొనియుండుట, వెలుపల గుడములుడిపి కల్లుగొనియుండుట, వెలుపల కుకలగియుండుట, ఆయుతోగూడి, వలము నెడలనపును నొప్పి కలగియుండుట, మలము కల్లుగా ప్రవించుట, మొదలకు లక్షణములు కల్గి యుండును. మూలవ్యాధి, ఉష్ణము అధికతనవృద్ధి నొప్పియు పోటును, తీటుయును, మంటయును కలిగియుండును. వై నెప్పుడైన చుగ్గణములన్నియు ఒక నెలదినములు మామూలశంఖ వివారికి నేరించిన వివారణయగునని ఘంటావదముగా చెప్ప గలము. యీ నివృత్తము మాయుకుటచే చాలవందకి అన్న తినుగా గుణము చేసినవరకు, అనన్యాయ మిద ప్రకటన చేసి యున్నాము. వైద ప్రాయము కేమియు అనవరము లేక నీ ఒక నెలదినములో ఈ మూలశంఖ రోగమును నివారణచేయును.
[చిత్ర] వ్యాధి విరేచము ప్రాయము అర్ధగ పంపకలెను.
1 నెలకు సరిపడునుండు 1 డ్రెస్సు రు 2-0-0 లు
రెడ్డి అందుకంపెనీ, గోపాలపురం.
రాజోలుతాలూకా, కొత్తకేలు పోస్టు.
గోదావరిజిల్లా.

అద్భుత భవిష్యత్ ఫలదర్శిని
ఇది మంచి ఆశ్చర్యకరమైన పుస్తకము. ఈ పుస్తకము ప్రతి మనుజునకు ప్రతిదినమును మిక్కిలి ఉపయోగకరము. ఇది మామకొనుటకు జాతకము, పుట్టిన తేదీ, నక్షత్రము, మొదలగు నవి అవసరములేదు. మలబద్ధమైన తెనుగువాని గ్రాయుండినది. గొప్ప పుష్టివేకటాలను పొందినది. నెల 1 రూ ప్రస్తుతం ఏలూరు కలెజ్లో గారకు అతి వారానానరావు పంతులు డి. పి. వి. ఎల్, గా ర్ట్టు ప్రావీ: “కాల వాని తెలిసికొన గోరువారికి యీ భవిష్యత్ ఫలదర్శిని సరితో మనుకొనించునని వానిశ్చయము.” పుస్తకములు వలయువారు యాదిచరచిరవామాకు ప్రాయశలయును తాతా బోర్టిటివవిద్యాలయము,
బోడవరం, విశాఖపట్నం జిల్లా.

శివకవచము, కష్టసదుపాయముగా గొప్ప ప్రసాదము

గుప్త సత్కర్తములచే గలుగు బాధలు, భవనము, ప్రయత్నములు వృథామగుట, ప్రేమాభివ్యక్తియందు అకాశం గము, పనోపచారములు, వ్యాధులు మొదలగునవి పూరింపవలెనై పారిపోవునట్లు చేయుటయందు ప్రసిద్ధిచెందిన ఈ శాస్త్రమును సమానమైనదేదీయును ఈ ప్రపంచమునందులేదు. అశ్వప్రము అమితముగా పాచ్యును. ఒక వారములో జాలలో అన్నియు లెప్పక జలముగును జాతకములు కృత్యానుములేక నాయబడును. ఒకసారి అర్ధరూపి చూడవలెను.

వెండిది 1-కి ధర రూ 3, అష్టధాతు రూ 5.

Pundit S Jyotirvid,
Astrologer, 7/A Star Lane
Calcutta

తెలకింపుడు ! కొనుడు !!

ఆంధ్ర సోదరులారా! దీపాళి పుణ్యదినము త్వరలో రాబోవు నన్నది గదా! ఆరోజున నూతనబట్టల ధరించుట గవాజముగ నున్నందున, అందరివారములకు మంచి బట్టల తెలుసుకొనుటకు దగా చేయుచుండుటంబట్టియు, మేము స్వయముగా పట్టు, పై పంచును నేయించివారిము. ఇది 6 మూలలు పొడవు నిమూలలు వెడల్పు. నానాదంబులలో తయారుచేయబడి మిశ్రం సాంపును, పరానుదేశమునది మ్యాసియమునందు చేడికిని భద్రము గావించబడియుండు 'డక్కా' బట్టినులతో యుండును. వేయేల, 'అభుజిత' ఘటనావిహారసార' నా బరగు కార్తికై నను దీని కాంతి మిలుమిట్లు గొల్పకలిప్పదు. ఈ నియమము వస్త్రమును కలయువారలు తక్షణ మీ క్రిందివిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

దీనివల 1-కి రూ 3-12-0; 1/2 డజను 10-8-0.

విటలా అందుకంపెనీ పోస్టువాక్స్ నెం 1249 బరు

మద్రాసు.

సుప్రసిద్ధమైన

నంజన్ గూడు దంతచూరము.

రెండు కుటుంబరత్నములు

దంతములను శుభ్రపరచుటయందుకు, తెలుపుచేయుటయందుకు, పటుస్వయము కలుగజేయుటయందుకు ఆమోఘమైనది. శుభ్రమైన వామాలికలచే తయారుచేయబడినది. మనోహరమైన నువాసంగలది. తీపులేక ఉప్పుకలిసింది పంపబడును.

1 పొట్టుము 1 సెలకు సరిపోవును. ధర 1-కి రూ 0-1-0; 12 పొట్టుములు వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ 1-0-0.

శ్రీకరకస్తూరిమాత్రలు:—లిడ్డలు మొదలు ముసలివారి వరకు సకల వ్యాధులకు ఉపయోగించవచ్చును.

250 మూలలుగల బుడ్డి 1-కి రూ 0-4-0; 12 బుడ్డు వి. పి. ఖర్చుతో సహా రూ 3-0-0 లగును.

ఆయుర్వేద విద్యావే. వి. పండుతులు, నంజన్ గూడు సోపు. (నైసూరు ల్లా) (1)

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

(1-3)

భృగువతి

శై
గ
గ
మ
ల
కు

న
ం
జీ
వి
ని

బహుశక్తియుగమున మనుజుల మూర్తి మార్గమునండి చీనునలె ప్రసించుచుండెడి, తెల్ల తెన, పచ్చ తెన గత్తెన నీరు చురుకు శాశ్వతము మూత్రము బొట్టు బొట్టు బడుట మాటి మాటికి మూత్రము విచర్చన చేయుట పాత్రకడుపు నరములు దిగజేయుట మూత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట యిటువంటి లక్షణములు గల తెగలోగ సామాన్యములను కలదులంటి నిర్దిష్టమును, మరయు నూతనముగ సంభవించిన సెగలోగములను! 48 సంవత్సరపు గుణమును జూచిందును. మూత్రశాశ్వమును కస్తీతి (ఆనగా మూత్రస్థితి) శుభ్రపరచి నరములకు అధిక బలమును కలుగజేయును. క్రయము బుడ్డి 1-కి రూ. 1-12-0, ప్యాకింగు మర, పోస్టేజీ వచ్చెదల నేరగా నివ్యవలయును. మా మందుల జాబితాను, కొరకువారికి ఉచితముగా పంపబడును. ఆయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారప్పకవిధి, మద్రాసు. తంతిలడన్:—పండిట్, మదరాసు.

విద్వాంసా పొందిన ఆయుర్వేద చికిత్సలను, చెన్నపురి S. K. P. D. ఆసుపత్రియందు

ప్రధాన డాక్టరును, నిఖలభారతి ఆయుర్వేద విద్యా పీఠ విద్యార్థికి శిలుగుగాను నుండు ఆయుర్వేదభూషణం పండిత యం. దొరైస్వామి అయ్యంగార్,

A. K. A. C. వారి

(964-3497)

అయుష్ష్య రసాయనమ్ బలవర్ధకమగు దివ్యావధము

ఆయుష్ష్యము, రక్తకోఠకము, ఓజస్వము, వ్యాధ్యము, బల్యము, శృంగ్యము, మేధ్యము, ప్రసవము, ఉద్భవము మొదలైన విశేషగుణములు ఈ ఒక "అయుష్ష్య రసాయనమునకు" కలదు గనుక పాండురోగము, చలిజ్వరము మొదలైన వ్యాధులచేత వచ్చు బలహీనత, రక్తహీనత, పక్షవాతి, వ్యాధిచిహ్నములు, తయరోగము, ధాతునష్టము, ఉష్ణాదము, మలబంధము, అజీర్ణము ఈ వ్యాధులు నిశ్చయముగ నివృత్తియగును. శ్రీమల గృహము భరించియుండునపుడు ఆయుష్ష్య రసాయనము కొంతకాలము క్రిమముగ నేవించిన తల్లికిని గర్భిణులకును చాలబలము కలుగును. ధాతుపుష్టిని కలిగించును. బలహీనమైన బాలకులకు ఆహారములతో ఇచ్చుటకు మిక్కిలి యుపయోగపడెను. ఆయుర్వేదకము. చర్మ రోగములను హరించును. సెగవ్యాధులకు ఇదే పుత్తమ బోవధము మేహరోగులకు ముఖ్యరసాయనము. సీ 1-కి 3-0-0

ఆర్యబోవధశాల, 7. ఆదియప్ప మొదలివిధి, వేవేరి, మదరాస్.

నెలసులభము.

ఫల మధికము

ఏలూరులో గొప్పమేడ లాటరీ

మాటూరి బ్రహ్మన్న గారి

కుమార్డు సర్వేశం తాలూకు మేడ

రూ 16,500 లకు లాటరీ

చీటి 1-కి రూ 5 ల చొ॥ 3,300 చీట్లు

అత్యులాసా!

కృష్ణజిల్లా, ఏలూరు పెద్దబజారులోని మున్సిసిపాలిటీ నెం 1481 ను కలిగియున్న రెం దంతములు గలిగిన నామేడను అద్దాల బీరువాల ఫిట్టింగును, స్థలము సహా లాటరీ మూలముగా విక్రయించుచున్నాను. 1922 వ సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 10 వ తేదీనుంచి చీట్లు విక్రయించుచున్నాను. చీట్లు పూర్తియగుచున్నవి. లాటరీ చీట్లు శాఖల పూర్తియైన వెంటనే లాటరీ కలిపే తేదీ పత్రికలలో ప్రచురపరచి యెలాబద్ధముల మూల భారానా మనస్సుల యెదుట లాటరీ వేయబడును. గనుక ప్రతివారును వారి వారి యదృష్టముల నిర్ణయించుకొనుట కిది మంచితరుణము. త్వరపడును. తరుణము మించిపోయిన తరువాతి పచ్చాల్తాపపడిన లాభములేదు. లాటరీ చీటి ఒక రూ 5 లు మాత్రమే. ఇంకా పూర్వమయిన లిటిస్టును, నిర్ణయమును కొరకునా మ రెండుట్లుగాని నేరగా నాన వాసిగాని నునుకొనలయును. ఈ చీట్లకు మూలు ఆయుర్వేద సామ్యు కృష్ణజిల్లా యెలూరు పెద్దబజార్ లో ఆచరణీయ వ్యాపారమునందును.

2. ప్రతిగానామమును మంచి రెండుట్లు కావలయును. మంచి కమిషను ఇయ్యబడును. వివరములు కొరకువారి యాక్రింది సంకేతముచేసినవారికి వ్రాసిగాని, స్వయముగా వచ్చిగాని తెలుసుకొనవచ్చును. (189)

"చీట్లు కావలసినవారు, తమ అదృష్టమును స్పష్టముగ వ్రాయుచు చీటి 1-కి రూ 5 ల చొప్పున మరో ఒకరు చేసి నుడెల, అందిన వెంటనే చీట్లు బహళా పంపించబడును."

ఏలూరు } మాటూరి సర్వేశం,
కృష్ణజిల్లా, }
1-7-1922 } మీద హస్తకాయము.

మేలయిన స్వతంత్ర కత్తికట్టలు — చాకులు కప్పతాళములు. ఆంధ్రసోదరులచే చేయబడినవి. ప్రాత్యక్షింపుడు. వెంటనే ధరల క్యాటలాగును వ్రాయును. వి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో కట్టర్లు ఆంధ్ర లాక్ మేకర్సు లెం. పెద్దాపురం (గోవావరజిల్లా) పెత్తిగూట్ ఆడ్రెసు: "వెంకటేశ్వర్లు" పెద్దాపురం

మలయచందనము గనేరియా అను ఔషధోదముగను సామాన్యము కట్టము లేదు. విచిత్రాకారము ను లేదు. ఎఱుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల నె గ లో గ ము ను మూడు భూటలలో నున్నాను. శ్రీమల మగజి వ్యాధులకు మోడ ఇది రాతావధము (1251) డబ్బీ 1 కి నెల 2-0-0 గంధగర్భ వార్షసి. రాయవరం(గోవావరజిల్లా.)

ఉంగరములు వివాహసమయములందు, నాటకములందు, ఇతర శుభ కార్యములందు బహుమతినిచ్చుటకు, స్వంత ఉపయోగమునకు లేగిన మొదటిరకం బంగారు ఉంగరములు,పుష్కరాగములచేర్చి కట్టబడిన ఉంగరములు, క్లాసు, ఆర్డర్, సీలు, పాము, ముగ్గు గురకములలో గలవు. ఇవిగాక అన్నిరకముల బంగారు, వెండిగల ఉపయోగచేయుట అనుకూలమునకు సిద్ధముగానున్నది కృపితముగా లేకున్న వాచను తీసికొని వైక మిచ్చుదము. లక్ష్మీ జ్యాయలర్ కంపెనీ, (191) 18/288, వైనాబజారు, మద్రాసు.